

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

ВИДАННЯ НТСЕУ

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 600

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
У СЕРПНІ 2021 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ за 1-15 вересня 2021 року

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи по їх вирішенню*
- ♦ *Атомна енергетика*
- ♦ *Надра –газ, нафта, вугілля*
- ♦ *Північний потік-2*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *Захист довкілля та природних ресурсів.
Нові технології*
- ♦ *Тарифи, ринок електроенергії*
- ♦ *Підготовка до ОЗП 2021/2022*
- ♦ *Міжнародне співробітництво*
- ♦ *Кадрова політика*

КИЇВ – 2021

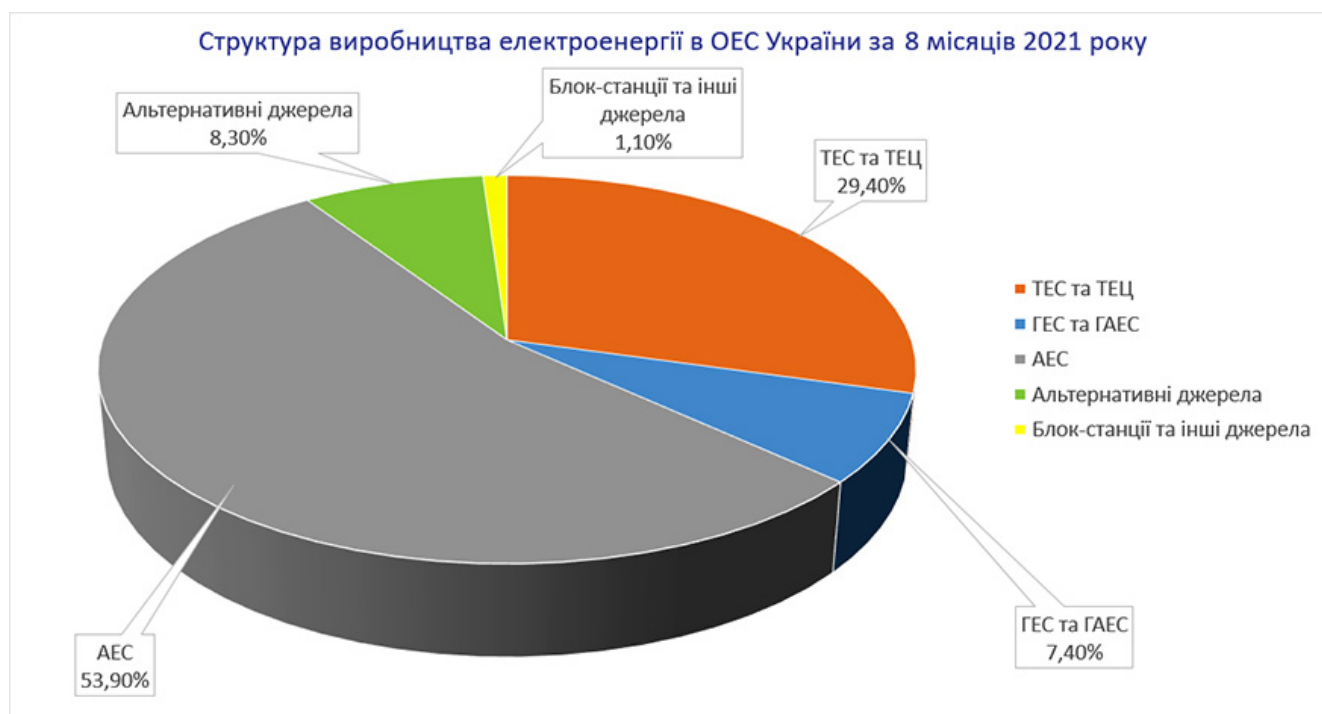
ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ У СІЧНІ-СЕРПНІ 2021 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 8 місяців 2021 року, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України у цілому склав **102 559,0** млн кВт·год, що на 6 163,0 млн кВт·год, або на 6,4 % більше, ніж за 8 місяців 2020 року.

Основну частку в загальному виробітку за 8 місяців 2021 року складає виробіток АЕС – 53,9%, ТЕС та ТЕЦ – 29,4%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 7,4%. За 8 місяців 2020 року частка виробітку АЕС, ТЕС та ТЕЦ і ГЕС та ГАЕС складала відповідно 53,0%, 32,4% і 5,2%.

Структура виробництва електроенергії

Виробники електроенергії	2020 рік		2021 рік		+/- до 2020	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	96 396,0	100,0	102 559,0	100,0	6 163,0	6,4
ТЕС та ТЕЦ, з них:	31 221,3	32,4	30 148,8	29,4	-1 072,5	-3,4
ТЕС ГК	23 074,9	23,9	23 921,5	23,3	846,6	3,7
ТЕЦ та когенераційні установки	8 146,4	8,5	6 227,3	6,1	-1 919,1	-23,6
ГЕС та ГАЕС, з них:	5 019,7	5,2	7 539,0	7,4	2 519,3	50,2
ГЕС	4 006,3	4,2	6 761,5	6,6	2 755,2	68,8
ГАЕС	1 013,4	1,1	777,5	0,8	-235,9	-23,3
АЕС	51 135,3	53,0	55 279,2	53,9	4 143,9	8,1
ВДЕ	7 751,8	8,0	8 492,7	8,3	740,9	9,6
Блок-станції	1 267,9	1,3	1 099,3	1,1	-168,6	-13,3

У серпні 2021 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **12 160,0** млн кВт·год та збільшився на **761,7** млн кВт·год, або на **6,7 %** порівняно з показником серпня 2020 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за серпень 2021 року

млн кВт·год

Показники	Прогноз	Факт	Відхилення	
			абсолютне	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	11 191,0	12 160,0	169,0	1,4
1.1. ТЕС	3 333,0	2 980,0	-353,0	-10,6
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	684,0	361,0	-323,0	-47,2
1.3. ГЕС	430,0	446,0	16,0	3,7
1.4. ГАЕС	149,0	101,0	-48,0	-32,2
1.5. АЕС	5 970,0	6 844,0	874,0	14,6
1.6. Блок-станції	145,0	141,0	43,0	29,7
1.7. ВДЕ	1 175,0	1 278,0	-4,0	-2,8
2. Імпорт електроенергії	84,0	27,0	-57,0	-67,9
3. Експорт електроенергії	470,0	305,0	-165,0	-35,1
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	-32,0	-32,0	
5. Електроспоживання (брутто)	11 400,0	11 850,0	695,0	3,9
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	205,0	151,0	-54,0	-56,3

[Інф. Міненерго](#)

Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13835
ТЕС ГК	21842
ТЕЦ	6114,5
ГЕС	4829,3
ГАЕС	1487,8
СЕС	5902
ВЕС	1452,5
Станції на біопаливі	210,6
Всього	55 673,7

[Інф. Укренерго](#)

¹ обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України;

² обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України;

³ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Білорусь – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Білорусі 30.12.2020.

⁴ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Словаччина – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Словаччини 05.02.2021.

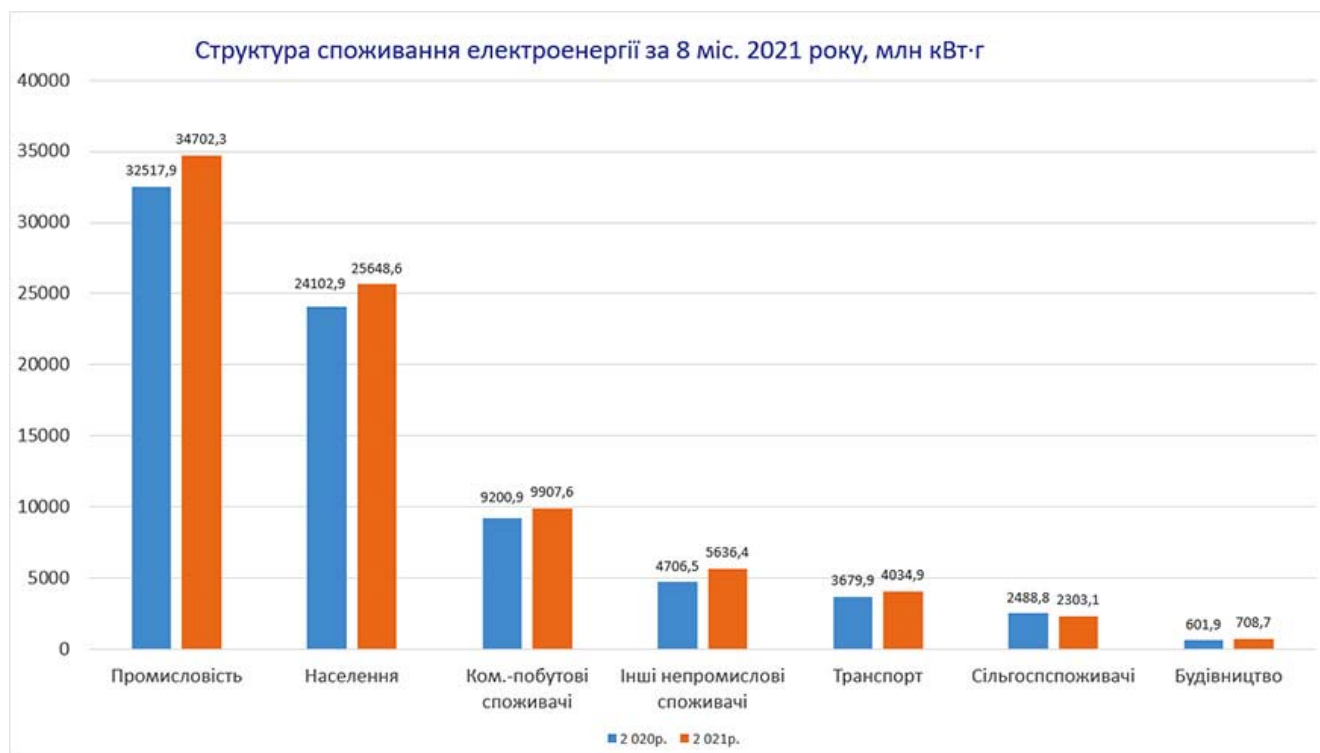
⁵ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Україна-Польща) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Польщі 05.08.2019.

[НЕК «Укренерго»](#)

Споживання електроенергії

За 8 місяців 2021 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало **101 138,2 млн кВт·год**, що на 5872,3 млн кВт·год, або на 6,2% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Відпуск електроенергії споживачам збільшився відносно відповідного періоду минулого року на 5642,7 млн кВт·год, або на 7,3% і склав **82941,7 млн кВт·год** при 77299,0 млн кВт·год за 8 місяців 2020 року.

Протягом серпня 2021 року збільшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із серпнем 2020 року на 576,3 млн кВт·год (або 5,1%), що становило

11 850,0 млн кВт·год. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у серпні 2021 року становило **10 050,3** млн кВт·год, що на 789,2 млн кВт·год (або 8,5%) більше аналогічного показника 2020 року.

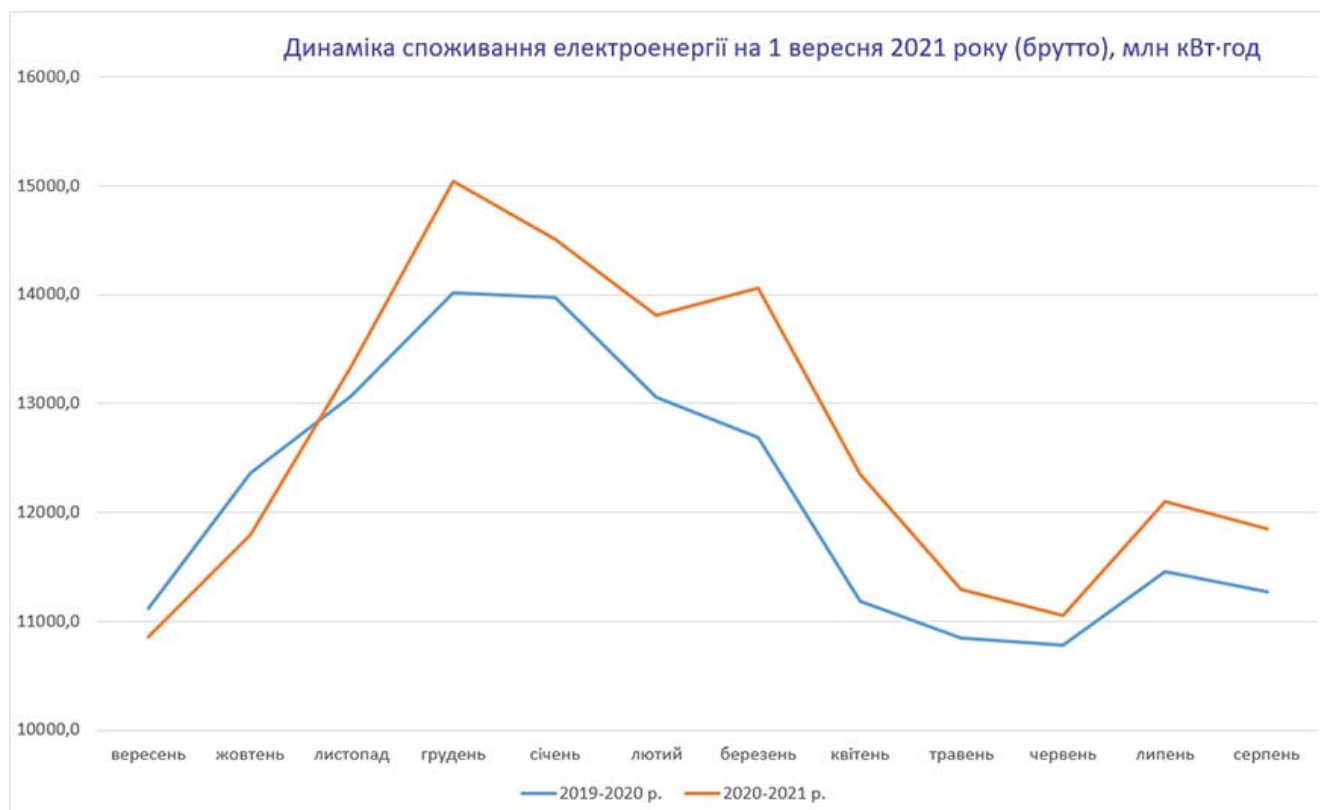
Структура споживання електроенергії у серпні 2021 року

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2020	Споживання у 2021		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2020 р.	2021 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	11273,7	11850,0	576,3		
Споживання ел.ен. (нетто)	9261,1	10050,3	789,2	100,0	100,0
1.Промисловість (всього)	4089,9	4443,6	353,8	44,2	44,2
Паливна	265,7	266,6	0,9	2,9	2,7
Металургійна	2272,2	2520,9	248,7	24,5	25,1
Хімічна та нафтохімічна	384,7	392,3	7,6	4,2	3,9
Машинобудівна	216,9	263,1	46,2	2,3	2,6
Будів.матеріалів	218,8	242,4	23,6	2,4	2,4
Харчова та переробна	331,8	349,8	18,0	3,6	3,5
Інша	399,8	408,5	8,7	4,3	4,1
2.Сільгоспспоживачі	355,6	299,1	-56,4	3,8	3,0
3.Транспорт	457,2	497,4	40,3	4,9	4,9
4.Будівництво	67,4	74,9	7,5	0,7	0,7
5.Ком.-побутові споживачі	1137,8	1184,1	46,3	12,3	11,8
6.Інші непромисл.споживачі	565,1	739,6	174,5	6,1	7,4
7.Населення	2588,2	2811,5	223,3	27,9	28,0

[Міненерго](#)

Динаміка споживання електроенергії у 2020–2021 роках

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За 7 місяців 2021 року величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 9,1 млрд кВт·год, або 10,92% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2020 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії збільшився на 0,5 млрд. кВт·год (8,6 млрд кВт·год або 10,99% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії становила 10,8 млрд кВт·год, або 12,95% від загального відпуску електроенергії в мережу та збільшилася на 0,8 млрд кВт·год, по відношенню до показника минулого року (10,0 млрд кВт·год або 12,82% у 2020 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ заощаджено 103,8 млн кВт·год електричної енергії (104,3 млн. кВт·год. за відповідний період минулого року).

Ціни на електроенергію

Регуляторні зміни на ринку у липні 2021 року

НКРЕКП [постановою від 30.07.2021 № 1227](#) переглянула цінові обмеження на ринку електроенергії.

Учасникам РДН і ВДР у своїх заявках на торги в торговій зоні ОЕС України зазначати ціни на електричну енергію не вище:

- для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2000 грн/МВт·год;
- для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 4000 грн/МВт·год.

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у липні 2021 року

Ціновий індекс базового навантаження на ринку «на добу наперед» в Об'єднаній енергетичній системі України є на 52,51% вищим, ніж у липні 2021 року, та становить 1 958,64 грн/МВт·год (без ПДВ). У Бурштинському енергоострові індекс ціни BASE виріс на 0,11% та становить 1 655,62 грн/МВт·год (без ПДВ). Про це йдеться у звіті [ДП «Оператор ринку»](#) про роботу РДН і ВДР за серпень 2021 року.

Середньозважена ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН за серпень 2021 року становить 2 034,63 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 37,99% вище, ніж липнева ціна, і на 53,52% вище, ніж ціна за серпень 2020 року.

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна акцептованої у серпні електроенергії становить 2 976,69 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 70,54% вище, у порівнянні з липнем 2021 року. Якщо порівнювати з серпнем минулого року, середньозважена ціна на ВДР збільшилася в 2,5 рази.

У серпні 2021 року на РДН та ВДР в торговій зоні «ОЕС України» спостерігався дефіцит пропозицій з 17 до 24 години. Попит на ринку «на добу наперед» в ОЕС України, в порівнянні з липнем 2021 року, збільшився на 8,1%, а у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, - на 7,1%.

Загальний обсяг заявок на продаж електричної енергії у серпні 2021 року на РДН в ОЕС України зменшився на 1,9%, якщо порівнювати з попереднім місяцем, та на 42,8% в порівнянні з серпнем 2020 року. При цьому, частка заявленого обсягу на продаж виробниками (з врахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) збільшилася на 0,18%, трейдерами – на 0,84%. Частка заявленого обсягу на продаж постачальниками зменшилася на 1,01%.

У торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» переважав профіцит пропозицій. В деяких годинах не був покритий попит на купівлю електричної енергії. У серпні 2021 року попит збільшився на 2,9% в порівнянні з попереднім місяцем та на 27,9% в порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

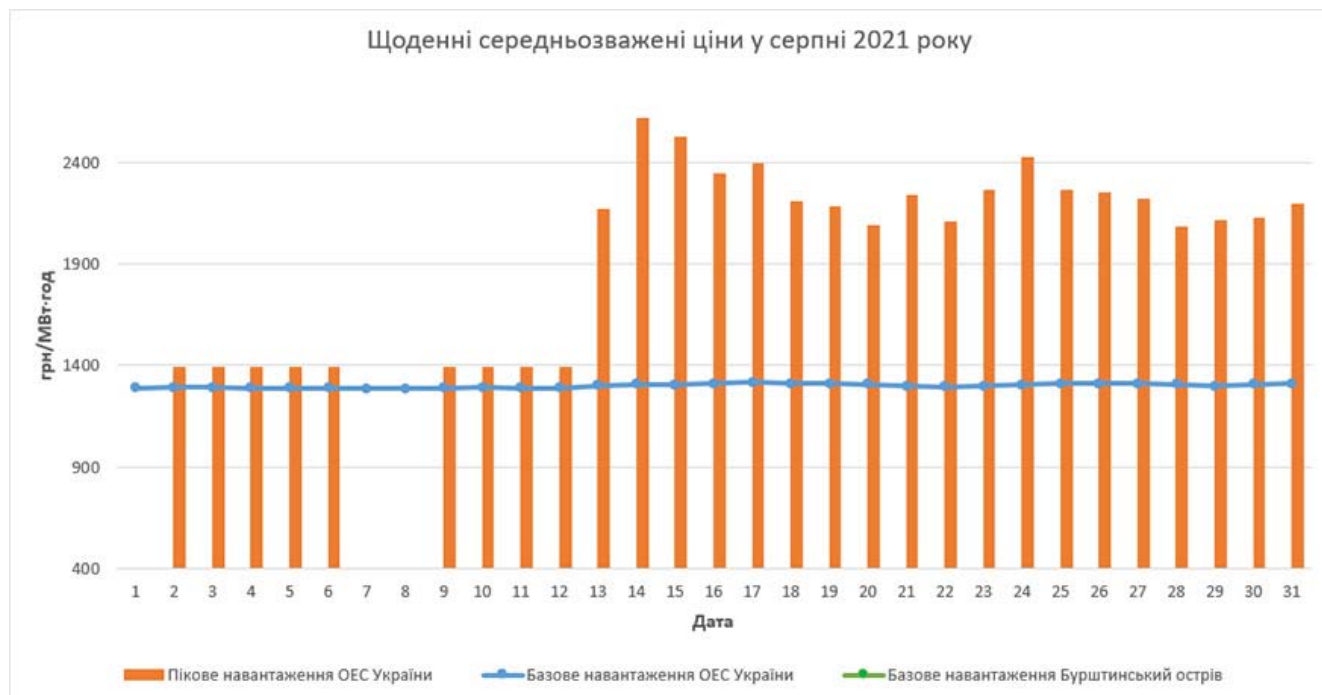
Обсяг заявок на продаж у серпні 2021 року на РДН в торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» у порівнянні з липнем місяцем збільшився на 7,8% та на 23,6%, якщо порівнювати з серпнем 2020 року. Частка заявленого обсягу на продаж виробниками (з врахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) збільшилася на 1,98%. Частка заявленого обсягу на продаж постачальниками зменшилася на 1,95%, трейдерами – 0,02%.

Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на майданчику «Оператора ринку» у серпні 2021 року становив 2 901,24 ГВт·год. Це на 7,02% більше, ніж у липні 2021 року. Серпневі обсяги торгів на РДН і ВДР становили 25,47% від загального обсягу споживання електроенергії всіма категоріями споживачів України.

[Оператор ринку](#)

Українська енергетична біржа

Щоденні середньозважені ціни у липні 2021 року в ОЕС України та Бурштинському острові за типом навантаження.

[Українська енергетична біржа](#)

Довідково

Аукціони для забезпечення загальносуспільних інтересів (ПСО) та Аукціони на експорт електричної енергії за межі території України не враховуються при розрахунку середньозважених цін.

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року. Поточна редакція від 15.04.2021 на підставі [ЗУ №1396](#)).

Для повної та ефективної реалізації механізмів погашення заборгованості, визначених Законом №719-IX, необхідно прийняти ряд супутніх законопроектів №2388, №2390, №5139, №5399, якими передбачено внесення змін до Бюджетного кодексу України, Кодексу України з процедур банкрутства, Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та Податкового кодексу України (див. попередні випуски).

14.04.2021 НКРЕКП встановила алгоритм перерахування отриманих оптовим постачальником електричної енергії коштів ([Постанова №640](#)).

З поточного рахунка із спеціальним режимом використання оптового постачальника здійснюється перерахування коштів за електричну енергію, що утворилася до 01 липня 2019 року

- першочергово виробникам з ВДЕ,
- виробникам електричної енергії та НЕК «УКРЕНЕРГО» пропорційно до обсягів заборгованості.

На ДП «Енергоринок» згідно з Законом України «Про ринок електричної енергії», покладені функції зі здійснення заходів погашення кредиторської та дебіторської заборгованості, що утворилась на Оптовому ринку електричної енергії України. До 01.07.2019 ДП «Енергоринок» виконувало функції: Оптового постачальника електроенергії, Розпорядника системи розрахунків, Розпорядника коштів ОРЕ, Головного Оператора системи комерційного обліку електроенергії.

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.09.2021	Зміна заборгованості з початку року
Оператори систем розподілу	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	25 202 427,7	24 442 730,6	-759 697,1
АТ «Вінницяобленерго»	22 827,0	5 499,0	-17 328,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	8 679,0	8 330,0	-349,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	625 313,5	470 862,1	-154 451,4
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»*	711 348,0	705 674,0	-5 674,0
АТ «Житомиробленерго»	16 048,7	13 886,6	-2 162,1
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	17 364,0	15 954,0	-1 410,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 499 614,0	1 355 530,4	-144 083,6
АТ «Прикарпаттяобленерго»	7 438,0	6 134,0	-1 304,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	175 130,0	152 112,3	-23 017,7
ПрАТ «Київобленерго»	64 022,1	57 494,0	-6 528,1
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	7 251,0	5 174,0	-2 077,0
ТОВ «ЛЕО»*	1 964 233,0	1 712 139,0	-252 094,0
ПрАТ «Львівобленерго»	9 331,0	8 634,0	-697,0
АТ «Миколаївобленерго»	76 689,0	76 210,0	-479,0
АТ «Одесаобленерго»	68 497,6	60 642,6	-7 855,0
АТ «Полтаваобленерго»	133 294,0	130 874,0	-2 420,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	7 666,9	6 947,7	-719,2
ПАТ «Сумиобленерго»	246 718,0	233 621,0	-13 097,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	622,0	340,0	-282,0
АТ «Харківобленерго»	1 521 788,7	1 497 936,9	-23 851,8
АТ «Херсонобленерго»	63 599,0	58 622,0	-4 977,0
АТ «Хмельницькобленерго»	10 065,0	9 215,0	-850,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 711 808,0	1 712 861,0	1 053,0
АТ «Чернівціобленерго»	131 934,0	122 116,2	-9 817,8
АТ «Чернігівобленерго»	23 227,0	22 964,0	-263,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»*	2 238 974,0	2 197 088,0	-41 886,0
ДП «Регіональні електричні мережі»*	13 677 800,6	13 673 324,3	-4 476,3
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	161 144,6	122 544,5	-38 600,1

*Включає заборгованість по салдо перетокам з контрольованої території на неkontrolьовану, постачання якої здійснювалося відповідно до постанови КМУ №263 та Закону України «Про електроенергетику».

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

За «зеленим» тарифом з початку року закуплено **7 314 тис. МВт·год** електроенергії (станом на 09.09.2021).

На користь відновлювальної генерації сплачено **40,3 млрд грн** (за електроенергії 2021 року – 28,9 млрд грн). При цьому, за електроенергію січня-квітня сплачено 93%, травня – 73%, червня – 70%, липня – 67%.

У 2020 році ДП «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом на суму **32,7 млрд грн**, рівень оплати – **69%**. При цьому, електроенергію січня – березня сплачено на 100%. квітня – 96%, травня – 8%, червня – 5%, липня – 5%, серпня – грудня на 100%.

Гарантований покупець здійснює виплати за «зеленим» тарифом, керуючись принципами розрахунків – пропорційно до обсягів відпущеної товарної продукції, за фактом отримання коштів.

ПСО

Для забезпечення потреб побутових споживачів Гарантований покупець з початку року купив **26 812 тис. МВт·год** (станом на 09.09.2021).

Сплачено **7,9 млрд грн** (за продукцію 2021 р. – 1,9 млрд грн). Рівень оплати: січень – 47%, лютий – 5%, березень – 100%, квітень – 35%, травень – 50%, червень – 62%, липень – 19%.

За 2020 рік виробникам електроенергії для забезпечення потреб населення сплачено **21,1 млрд грн**, що складає 91%.

[Гарантований покупець](#)

28.04.2021 Кабмін постановою [№ 439](#) (із змінами, внесеними згідно з постановами від 26.05.2021 [№ 518](#), від 29.06.2021 [№ 659](#), від 28.07.2021 [№ 767](#) та від 11.08.2021 [№ 859](#)) вніс зміни до [Положення про покладення спеціальних обов'язків](#) на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, які набувають чинності з 1 жовтня 2021 р.

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

За 8 місяців 2021 року постачальником «останньої надії» відпущено електричної енергії споживачам в обсязі 543,0 млн кВт·год на суму 1641,6 млн грн, рівень оплати становить 44,4%. *Загальна* заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.09.2021 становить **3316,2 млн гривень**.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

08.02.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5041](#) про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансової підтримки державного підприємства «Гарантований покупець» для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

На виконання ЗУ [№ 810](#) та Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлювальної енергетики в Україні законопроект передбачає підтримку ДП «Гарантований покупець» у розмірі 25 млрд грн за рахунок оформлення облігацій внутрішньої державної позики з терміном обігу п'ять років.

05.10.2020 Мінфін [повідомив](#) Кабміну, що не вбачає можливості закласти в держбюджеті компенсацію виробникам електроенергії з ВДЕ і застерігає від випуску ОВДП для погашення боргу перед ВДЕ.

19.04.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5399](#) про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стабілізації розрахунків на ринку електричної енергії. Законопроект має розглядатися на поточній сесії.

Оператори системи розподілу

За 8 місяців 2021 року, в цілому, **операторами систем** розподілу України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 57 996,3 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 76 193,4 млн кВт·год), рівень оплати склав 98,4%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.09.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	76 193 407,3	57 996 288,1	57 073 120,6	616 090,9
АТ «Вінницяобленерго»	1 904 111,2	2 180 472,7	2 147 104,6	133 379,4
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 150 973,6	1 291 796,7	1 258 010,6	79 033,6
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	11 839 394,8	5 045 631,8	4 975 816,9	-447 381,6
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	1 967 001,4	2 443 835,8	2 409 913,6	-229 210,6
АТ «Житомиробленерго»	1 674 769,0	1 974 049,5	1 965 730,9	-117 293,7
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 247 652,7	1 843 929,8	1 828 043,2	80 484,8
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	5 140 069,0	2 793 924,2	2 626 687,2	490 790,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	1 675 844,0	1 933 273,8	1 909 307,0	92 136,4
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	6 229 592,8	2 749 576,2	2 638 565,3	-459 092,3
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	4 550 123,4	3 787 209,6	3 780 771,5	-317 164,9
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 269 497,0	1 528 534,0	1 596 525,0	-148 711,0
ТОВ «ЛЕО»	942 640,5	1 152 114,3	1 158 038,4	26 750,0
ПрАТ «Львівобленерго»	2 899 779,0	3 081 394,5	3 107 863,4	-42 877,8
АТ «Миколаївобленерго»	1 770 993,9	1 675 418,1	1 694 831,8	-1 988,5
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	4 038 734,6	3 972 269,2	3 920 713,8	75 057,8
АТ «Полтаваобленерго»	3 393 866,0	2 118 202,5	2 165 599,3	-167 485,6
ПрАТ «Рівнеобленерго»	1 613 516,8	1 351 245,9	1 355 388,2	-50 520,7
ПАТ «Сумиобленерго»	1 314 943,2	1 550 281,2	1 507 365,9	44 586,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	897 378,6	1 290 838,1	1 254 763,6	-11 663,0
АТ «Харківобленерго»	4 116 221,2	3 700 450,4	3 394 995,5	1 024 670,0
АТ «Херсонобленерго»	1 504 790,2	1 680 692,0	1 658 507,6	-18 927,6
АТ «Хмельницькобленерго»	1 420 376,7	1 662 944,0	1 697 024,0	113 104,3
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 957 952,8	1 632 040,9	1 584 158,1	72 552,8
АТ «Чернівціобленерго»	902 140,1	1 047 430,2	1 043 151,2	-28 488,9

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.09.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
АТ «Чернігівобленерго»	1 134 317,5	1 443 086,6	1 442 110,4	38 840,6
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ- Енерговугілля»	252 280,2	36 350,8	39 106,2	26 908,5
ДП «Регіональні електричні мережі»	829 160,3	319 039,0	182 867,8	437 277,7
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	4 045 177,0	516 734,7	515 256,8	-58 015,8
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	514 616,4	407 886,9	434 808,5	-40 733,2
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	490 375,2	69 378,0	69 187,7	422,3
АТ «Укрзалізниця»	3 505 118,1	1 716 256,7	1 710 906,7	19 655,7

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники універсальних послуг

За 8 місяців 2021 року постачальниками універсальних послуг надано споживачам України електричної енергії на суму 53 935,0 млн грн, рівень оплати становить 98,6%.

В тому числі населення отримало електричну енергію на суму 37 780,7 млн грн, рівень оплати становить 98,0%. Заборгованість населення за спожиту електричну енергію перед постачальниками універсальних послуг збільшилась за 8 місяців 2021 року на 741,9 млн грн або на 15,2% і станом на 01.09.2021 становить 5626,6 млн грн, що складає 95,2% від заборгованості споживачів універсальної послуги по Україні.

Довідково

Згідно Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

За 8 місяців 2021 року операторами систем розподілу надано послуги з розподілу електричної енергії *Споживачам*, яким постачання електричної енергії здійснюється *за вільними цінами*, на суму 16 466,7 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 33 245,5 млн кВт·год), рівень оплати становить 98,9%. *Загальна* заборгованість споживачів перед операторами систем розподілу станом на 01.09.2021 з урахуванням переплат **відсутня**.

Довідково

Інформація щодо постачання електричної енергії за вільними цінами була надана електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг.

Видобуток вугілля

За серпень 2021 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2,02 млн тонн** вугілля, що на 23,9 % менше порівняно з серпнем 2020 року. Видобуток енергетичного вугілля – **1,65 млн тонн**, коксівного вугілля – **0,37 млн тонн**.

З початку року видобуто **19,68 млн тонн** вугілля, що на 7,0 % більше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав **15,23 млн тонн**, коксівного – **4,45 млн тонн**.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 17.09.2021 становили **978,6 тис. тонн** при нормі гарантованих запасів **505,3 тис. тонн**. При цьому запаси газового вугілля склали **657,5 тис. т**, а запаси антрациту – **321,2 тис. т**.

Міненерго 10.08.2021 затвердило новий помісячний графік накопичення вугілля для теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей.

Згідно з новим документом, на складах ТЕС і ТЕЦ на 3.08.2021 мало бути 1751,8 тис. т, на 30.09.2021 має бути 2713,9 тис. т.

Запаси топкового мазуту на 12.08.2021 становили **42,6 тис. тонн**, що на 17,8% менше ніж у 2020 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у серпні 2021 року в Україні зменшились на 28,0 млн куб. м (або на 2,0%) порівняно з серпнем минулого року і становили **1 680 млн куб. м**.

За 8 місяців 2021 року обсяги видобутого газу в Україні зменшилися на 4,0% порівняно з показником минулого року і становили **13 091 млн куб. м**.

Запаси газу в газосховищах

Протягом серпня 2021 року Оператор газосховищ України поповнив запаси природного газу у ПСГ на **1 млрд куб. м**. Станом на 1 вересня рівень наповнення українських підземних газосховищ досягнув **18,6 млрд куб. м**, що вище за середнє значення минулих років. Планується досягти рівня наповнення ПСГ у понад 19 млрд куб. м. Цього буде достатньо для стабільного проходження опалювального сезону 2021/2022. Наприклад, у 2013–2018 рр. Україна входила в зимовий період із запасами 14,5–17,1 млрд куб. м.

* без урахування запасів Вергунського ПСГ, що знаходиться на тимчасово окупованій території Донецької області.

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

У серпні 2021 року транзит природного газу українською ГТС до країн Європи склав 3,838 млрд куб. м. За звітний період Оператор ГТС України протранзитовав до Польщі 0,34 млрд куб. м газу, до Словаччини – 2,5 млрд куб. м, до Угорщини – 0,8 млрд куб. м, до Молдови – 0,19 млрд куб. м.

На початку 2021 року «Газпром», згідно з умовами транзитного контракту, знизив обсяги транспортування газу українською ГТС зі 180-185 млн куб. м на добу до 124 млн куб. м на добу. Такий показник бронювання тримався протягом останніх п'яти місяців. Проте на аукціоні 16 серпня «Газпром» забронював на вересень лише 4% (0,65 млн куб. м на добу) від запропонованих 15 млн куб. м на добу додаткових

гарантованих транзитних потужностей через українську газотранспортну систему. Тобто обсяги транспортування через територію України у вересні знизяться ще більше – до 109 млн куб. м на добу – мінімального обсягу, що передбачений існуючою транзитною угодою до 2025 року.

Використання послуг «митний склад» та «short haul»

Станом на 01 вересня 2021 року іноземні замовники послуг зберігають у режимі «митний склад» **3,3 млрд куб. м** газу. Це на 58 % менше порівняно з аналогічним періодом минулого року. З них у «short haul» режимі накопичено **2,6 млрд куб. м**.

Компанії-резиденти зберігають в режимі «митний склад» **0,9 млрд куб. м**, що у 1,4 раза менше ніж в аналогічний період 2020 року. Із них обсяг газу, закачаного до ПСГ в режимі «short haul», дорівнює **0,7 млрд куб. м**.

[Оператор ГТС України](#)

Газопостачання

Ресурси природного газу в Україні за січень-серпень 2021 року склали 51,6 млрд. куб. м, з них:

- для України – 22,1 млрд. куб. м;
- транзит – 29,5 млрд. куб. м.

Споживачі України за 8 місяців 2021 року використали 19,6 млрд. куб. м.

Нафта

Транспортування нафти

З початку 2021 року обсяги транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали 9 919,0 тис. т, що на 4,0 % (або на 418,0 тис.т) менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Обсяги транзиту нафти територією України склали 8 028,0 тис. т, що на 7,0% (або на 602,0 тис. т) менше до відповідного періоду минулого року, а для потреб України – 1 891,0 тис. т, що на 10,8% (або на 184,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2021 року транзитні обсяги перекачки нафти у загальному обсязі складають 80,0 %, а на нафтопереробні підприємства України – 20,0 %.

[Укртранснафта](#)

Переробка нафти

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за січень-серпень 2021 року становить 295,2 тис. тонн, що на 7,0 % більше обсягу переробки за 8 місяців 2020 року.

За 8 місяців 2021 року Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 91,6 тис. тонн, що на 8,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;
- дизельного палива – 53,2 тис. тонн, що на 7,0 % більше, ніж за відповідний період минулого року;
- мазуту – 29,4 тис. тонн, що на 118,0 % більше порівняно з січнем-серпнем 2020 року.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом на 25.08.2021 відповідно до затвердженого графіка:

На ТЕС енергогенеруючих компаній відремонтовано 25 (6 705 МВт) енергоблоків, з них 21 (5 315 МВт) – поточним ремонтом, 3 (590 МВт) – середнім ремонтом та 1 (800 МВт) – капітальним ремонтом.

У ремонті перебувають 9 (1 995 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті 2 (370 МВт) енергоблоки;
- в середньому ремонті 3 (520 МВт) енергоблоки;
- в капітальному ремонті 4 (1 105 МВт) енергоблоки.

На ТЕЦ відремонтовано 4 (800 МВт) енергоблоки, 11 (1 225 т/год) парових котлів, 2 (190 Гкал/год) водогрійний котли та 8 (346,6 МВт) турбоагрегатів.

У ремонті перебуває 3 (920 МВт) енергоблоки, 7 (1 530 т/год) парових котлів, 1 (10 Гкал/год) водогрійний котел та 7 (218,3 МВт) турбоагрегатів.

На ГЕС виконано реконструкцію та капітальний ремонт 8 (283,4 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті перебуває 23 (1 216,8 МВт) гідроагрегати.

Станом на 31.07.2021 з початку року на АЕС виконано 10 планово-попереджувальних ремонтів: 10

- 9 середніх ремонтів – РАЕС № 1, РАЕС № 2, РАЕС № 4, ЗАЕС № 1, ЗАЕС № 3, ЗАЕС № 5, ХАЕС № 2, ЮУАЕС № 2, ЮУАЕС № 3;
- 1 капітальний ремонт РАЕС № 3.

Крім того, виконано плановий поточний ремонт РАЕС № 3 та 2 позапланові поточні ремонти: ХАЕС № 2 та РАЕС № 4.

Станом на 31.07.2021 на АЕС виконуються:

- середній ремонт – ЗАЕС № 5 (з 01.05.2021 до 11.09.2021);
- 2 капітальні ремонти – ЗАЕС № 6 (з 18.04.2021 до 21.08.2021) та ХАЕС № 1 (з 28.04.2021 до 21.08.2021);
- плановий поточний ремонт ЮУЕАС № 3 (з 29.07.2021 до 04.08.2021).

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

Протягом *січня-липня 2021 року* в електроенергетичній галузі за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **10 127,3 млн грн** капітальних вкладень (на 18,1% більше відповідного показника 2020 року), в тому числі:

- 6,2 млн грн – за рахунок бюджетних коштів;
- 8 785,4 млн грн – за рахунок власних коштів підприємств;
- 1 335,7 млн грн – за рахунок інших джерел фінансування.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

Оплата праці

За 7 місяців 2021 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 18 725 грн (збільшення до відповідного показника 2020 року становить 12,3%);

- атомно-промисловий комплекс – 13 812 грн (менше на 52,1%, до обліку взято трудові показники державних підприємств атомно-промислового комплексу, що належать до сфери управління Міненерго);
- нафтогазовий комплекс – 12 523 грн (більше на 43,2%, до обліку взято трудові показники державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерго);
- вугільна галузь – 13 800 грн (більше на 17,1%, до обліку взято трудові показники державних вугледобувних підприємств).

Станом на 1 серпня 2021 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго України загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 630,5 млн грн та збільшилась з початку року на 461,0 млн грн (або на 272,1%). Найбільша заборгованість у вугільній галузі – 580,0 млн грн.

***Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України***

ОГЛЯД ЗМІ за 1–15 вересня 2021 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 30.08.2021

СНБО поручил перезаключить договора эксплуатации и аренды государственных газораспределительных сетей – указ

Кабинет министров совместно с Фондом Госимущества (ФГИ) Украины должны активизировать работу по перезаключению договоров эксплуатации/аренды государственных газораспределительных систем.

Согласно поручению Совета национальной безопасности и обороны Украины от 30 июля 2021 года, которое введено в действие указом президента №452 от 28 августа и опубликовано на сайте главы государства, **до 31 января 2022 года также должна быть проведена инвентаризация объектов газоснабжения всех форм собственности**, которые используются для распределения природного газа.

Кроме того, должна бать **проведена проверка** наличия правоустанавливающих документов на государственное имущество, используемое для распределения природного газа, независимая оценка газораспределительных систем согласно результатам проведенной инвентаризации, а также инвентаризация земельных участков, на которых расположены объекты газотранспортной системы, и урегулированы вопросы их постоянного пользования/аренды без изменения целевого назначения;

Как сообщалось, Государственное бюро расследований в начале июня провело масштабные обыски в облгазах и Министерстве энергетики из-за неуплаты 1,5 млрд грн за аренду государственных сетей. В ведомстве отметили, что в 2017 году чиновники министерства заключили с 37 частными операторами договоры, в которых предусмотрено безвозмездное пользование государственным имуществом.

Ведомство отметило, что согласно постановлению КМУ №95 от 21 февраля 2017 года, которым был утвержден типовой договор эксплуатации газораспределительных систем, в госбюджет должно перечисляться 10% от остаточной стоимости имущества, тогда как фактически облгазы пользовались ими бесплатно.

По расчетам ГБР, за три года в результате указанных действий государству были причинены убытки на сумму **1,488 млрд грн**.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 03.09.2021

Юрій Власенко та Юлія Підкоморна провели зустріч з правлінням Ради ветеранів енергетики

Цього року виповнюється 46 років з моменту заснування ГО «Рада старійших енергетиків України» - Ради ветеранів енергетики.

Перший заступник міністре енергетики **Юрій Власенко** і заступниця

міністра **Юлія Підкоморна** під час зустрічі обговорили досягнення та плани подальшої роботи громадської організації, а також приділили увагу програмним планам міністерства.

«Міненерго глибоко поважає та шанує ветеранів енергетики. Ми готові підтримувати й допомагати Раді ветеранів як тільки можливо. Ми цінуємо багаторічний досвід роботи в енергетичній галузі та будемо раді співпраці для розвитку нашої енергетики» - наголосив Юрій Власенко.

«Досвід з роками стає лише ціннішим та важливішим. Я дуже рада, що маю можливість спілкуватися та співпрацювати з тими, хто стояв у витоків вітчизняної енергетики. Впевнена, що допомога і поради наших старійших енергетиків будуть дуже доречними і для розвитку нових напрямків енергетики та долучення до сучасних трендів» - зазначила Юлія Підкоморна.

Представники Ради, в свою чергу, підтвердили свою всебічну підтримку міністерству та запропонували розглянути питання щодо поглиблення співпраці Міненерго і Ради ветеранів та більш активного залучення представників Ради до розробки нормативно-правових актів.

Джерело

На зустрічі виступив член Правління Рада ветеранів праці енергетики і член Виконкому НТСЕ України Буцьо З.Ю., який зокрема зауважив.

По числу і змісту прийнятих законів, указів, постанов з питань громадського суспільства і громадських організацій Україна є безперечним лідером в Європі (від Закону України «Про об'єднання громадян» 1992 року до Закону України «Про громадські об'єднання» 2012 року, кількох Указів Президента та ін.).

Але в реальному житті сьогодні ми «маємо те, що маємо» - «зелене світло» законодавчих актів перемкнуте на червоне рішенням Уряду про заборону держпідприємствам надавати фінансову і іншу допомогу громадським організаціям (далі - ГО).

При тому, що ГО (ст.21 Закону України «Про об'єднання громадян») може мати у власності кошти для здійснення своєї діяльності, пожертвовані підприємствами та організаціями.

В результаті, ГО ветеранів енергетики і НТСЕ України, яке має майже 150-річну історію, як Спілка інженерів, науковців і виробників енергетичної галузі, залишились без мінімального фінансування, знаходяться на грані саморозпуску. А штатні працівники громадських об'єднань апарату ГО, на яких поширюються закони про працю і соціальний захист, вже більше року працюють фактично на громадських засадах без оплати.

Далі Зиновій Буцьо згадав, як у 2018 році відзначала своє 100-річчя, заснована у Львові «Науково-технічна спілка енергетиків Польщі», на яку прибули до Львова 100 її членів (нашу Спілку, запрошену на урочистості, представляли троє осіб).

Ми вдячні керівництву Міненерго за пропозиції, висловлені Юрієм Власенком, щодо енергетичних громадських організацій.

Зиновій Буцьо запропонував розглянути можливість реалізації таких заходів щодо співпраці і допомоги енергетичним ГО і просити Міненерго:

- **розглянути питання роботи з громадськими організаціями енергетичного спрямування на Колегії Міненерго;**

- звернутись до НКРЕКП з пропозицією щодо включення до структури тарифів енергетичних компаній видатків на фінансування громадських організацій ветеранів праці енергетики;
- залучати представників громадських організацій до розгляду планів і напрямів перспективного розвитку енергетики, та іншої тематики функціонування енергосистеми;
- запрошувати ветеранів праці до участі у проведенні заходів з нагоди державних, професійних свят та ін.;
- звернутись до керівників енергокомпаній і підприємств з пропозицією розглянути стан співпраці з громадськими енергетичними організаціями і надання їм фінансової допомоги.

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 10.09.2021

Щодо набрання чинності нових алгоритмів проведення аукціонів з доступу до міждержавних перетинів з 20 вересня 2021 року

Відповідно до постанови НКРЕКП від 03.04.2020 № 763 (із змінами) з 20 вересня 2021 року набирають чинності та застосовуються для фізичного права на передачу з 01 жовтня 2021 року додаток 2 до Правил управління обмеженнями, розділ III, пункт 4.1.7 глави 4.1 та глави 4.2 – 4.11 розділу IV, розділ V, розділ VI, глава 7.1, пункт 7.2.3 глави 7.2 та глава 7.3 розділу VII, пункти 8.4.3 та 8.4.4 глави 8.4 розділу VIII, розділи IX та X Порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів.

Таким чином, місячні аукціони на жовтень 2021 року за діючими перетинами будуть проходити з використанням нових алгоритмів передбачених Порядком.

Для того, щоб стати переможцем аукціону, зареєстровані учасники повинні надати забезпечення для гарантування оплати аукціонному офісу за результатами аукціонів не пізніше часу закриття воріт подачі звичайних заявок (13:00 22.09.2021).

У відповідності до Порядку прийнятними є тільки наступні форми забезпечення – банківська гарантія та/або грошове забезпечення.

Банківські гарантії, що знаходяться в аукціонному офісі, можуть використовуватися в якості забезпечення і надалі для усіх видів аукціонів.

У відповідності до п.3.1.5. Порядку банк, що визначений аукціонним офісом, є АТ «Ощадбанк».

Для роботи з електронною аукціонною платформою (далі – ЕАП) уповноважені особи зареєстрованих учасників повинні мати електронні засоби автентифікації, що відповідають стандарту RSA, мати довжину ключа 2048 біт та бути сумісними зі стандартними криптопровайдерами допустимих версій ОС Windows.

Для уповноважених осіб зареєстрованих учасників діючі засоби автентифікації будуть дійсними і для нової ЕАП.

Договір про участь у розподілі пропускної спроможності буде оприлюднений на сайті НЕК «Укренерго» не пізніше термінів визначених розділом 10 Договору про доступ до пропускної спроможності міждержавних перетинів, що

затверджений наказом НЕК «Укренерго» №644 від 01.12.2020.

Будь ласка, слідкуйте за подальшими оголошеннями та поштовими скриньками зареєстрованих уповноважених осіб.

Графік проведення місячних аукціонів за всіма напрямками на жовтень 2021 року можна переглянути за посиланням:

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 14.09.2021

Укренерго завершило повномасштабну реконструкцію та автоматизацію підстанції 330 кВ «Суми»

Укренерго завершило комплексну реконструкцію підстанції (ПС) 330 кВ «Суми» з повною заміною обладнання відкритих розподільчих установок (ВРУ) 330 і 110 кВ. Також на підстанції встановлено автоматизовану систему керування технологічними процесами (АСКТП), що дозволяє керувати обладнанням ПС дистанційно.

Підстанція 330 кВ «Суми» трансформаторною потужністю 481 МВА була введена в експлуатацію ще в 1961 році і потребувала заміни обладнання, яке вже відпрацювало свій ресурс і було технологічно застарілим.

Реконструкція підстанції 330 кВ «Суми» значно підвищила надійність електропостачання промислових споживачів, зокрема, сумського КП «Міськводоканал» (м. Суми), АТ «Сумське машинобудівне НВО», ПАТ «Сумихімпром», ТОВ «Завод Центролит» тощо, та прилеглих населених пунктів, які отримують живлення від підстанції через лінії 110 кВ операторів систем розподілу. Крім цього, реконструкція підстанції значно підвищує надійність роботи системи передачі на рівні магістральних мереж, адже ПС 330 кВ «Суми» є транзитною: через ПЛ 330 кВ вона має зв'язок з ПС 330 кВ «Суми-північна», ПС 330 кВ «Конотоп» та ПС 330 кВ «Залютине», здійснюючи передачу електроенергії з центрального та дніпровського регіонів у східний.

«Реконструкція підстанції 330 кВ «Суми» є вимогою часу і одним з елементів комплексної програми автоматизації підстанцій, спрямованої на підвищення надійності роботи та безпеки системи передачі до рівня вимог європейського енергооб'єднання ENTSO-E. Крім цього, комплексна реконструкція підстанцій «Укренерго» з впровадженням АСКТП дозволить створити належну технічну базу для впровадження технології smart grid у магістральних мережах», — зазначив директор з інвестицій НЕК «Укренерго» Олег Павленко.

Реконструкція ПС 330 кВ «Суми» виконувалась у межах Другого проєкту з передачі електроенергії (ППЕ-2) за рахунок кредитних коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Вартість реалізації проєкту склала \$13,9 млн. Генеральний підрядник – ТОВ «Азенко» (Азербайджан), який був визначений за результатами міжнародних конкурсних торгів.

Під час реконструкції ПС 330 кВ «Суми» було замінено все обладнання ВРУ 330 кВ та 110 кВ, встановлено нові елегазові вимикачі Siemens, трансформатори струму та напруги з елегазовою ізоляцією Trench Italia (Італія), роз'єднувачі з моторними приводами на головних та заземлювальних ножах з дистанційним керуванням від АВВ (Швеція).

Також повністю замінено ошинування на ВРУ 330 кВ та 110 кВ, що дозволило облаштувати додатково чотири нові резервні комірочки для можливості приєднання нових ПЛ розподільчих мереж. Споруджено нову будівлю релейних панелей, де встановлені сучасні мікропроцесорні пристрої релейного захисту та протиаварійної автоматики. Замінені опорні конструкції та фундаменти, портали, кабелі (силові та контрольні) та кабельні споруди.

Нагадаємо, що у вересні 2020 року на підстанції був також замінений автотрансформатор, що у комплексі з реконструйованими ВРУ гарантує високий рівень надійності та безпеки передачі електроенергії.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 07.09.2021

Гідроенергетична ономастика.

Як Вікторія, Надія та Анна прославляють українську енергетику

17 серпня в енергетичній галузі країни сталася знакова подія – було здійснено пуск гідроагрегату №4 Дністровської ГАЕС в генераторному режимі. 324 МВт маневрових потужностей збагатять Об'єднану енергосистему країни додатковою дефіцитною балансуючою електроенергією, підвищивши її стійкість та надійність. До професійного свята – Дня енергетика, гідроагрегат введуть у промислову експлуатацію.

За доброю традицією новим агрегатам гідроелектростанцій присвоюють жіночі імена, адже саме жінки дають нове життя, випромінюючи енергію та світло. Четвертий гідроагрегат Дністровської ГАЕС не став винятком. Компанію Славі, Вікторії та Надії склала Анна. Саме так було вирішено назвати довгоочікуване дитя гідроенергетиків та гідроенергобудівців, на яке покладаються значні сподівання.

БездогАННА робота. Четвертий гідроагрегат Дністровської ГАЕС на варті енергетичної безпеки країни

«Неодмінно «Анна» уособлюватиме ті риси, які заковані в цьому імені – хоробрість та силу, генеруючи електроенергію та видаючи маневрові потужності, які так необхідні нашій енергосистемі в контексті інтеграції до європейської енергосистеми ENTSO-E. Виконано колосальний обсяг проєктних та будівельних робіт. Напрацьовано унікальний досвід. Вважаю, що ми можемо пишатися пройденим шляхом, тож продовжуємо планувати нашу подальшу роботу на цьому об'єкті», - зазначає генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота.

Нині спеціалісти інженерної та монтажної служб одного з найбільших енергооб'єктів Європи разом з представниками підрядних організацій перевіряють у дії всі технічні параметри, механічну та електричну частини складного унікального обладнання, лівова частка якого виготовлена на українських підприємствах.

«Дністровська ГАЕС – базова станція для нашого підприємства з точки зору завантаженості виробництва. Для нас – це основна робота упродовж вже другого десятиліття. Турбіна четвертого гідроагрегату була виконана за два роки у тісній співпраці з нашим замовником – Укргідроенерго. Для нас велика честь працювати на цьому об'єкті», - зазначив генеральний директор АТ «Турбоатом» Віктор Суботін.

«Нам надзвичайно важливі усі замовлення, які надає Укргідроенерго. Це – наш основний партнер, з яким ми працюємо не одне десятиліття. Завдяки четвертому гідроагрегату, на якому встановлені генератор та двигун українського виробництва, наша енергосистема отримає нові балансуєчі потужності, які так необхідні сьогодні країні», - зауважив в. о. генерального директора ДП «Електроважмаш» **Віктор Бусько**.

Невдовзі на «Анну» чекає пуск у насосному режимі, після чого вона буде введена в промислову експлуатацію та дасть країні гостродефіцитні пікові МегаВати. Пуск четвертого гідроагрегату завершує важливий етап — зведення другої черги Дністровської гідроакумуючої станції.

Варто зазначити, що третій гідроагрегат «Надія» отримав свою назву волею випадку.

«Назву ми придумали на черговій оперативній нараді, адже усім нам, безумовно, потрібна надія в житті, зокрема і надія на продовження будівництва Дністровської ГАЕС, на зміцнення енергетичної незалежності нашої держави», - зауважує директор філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС» **Василь Субота**.

Наразі гідроенергетики готуються до введення четвертого гідроагрегату станції в промислову експлуатацію. Паралельно на замовлення Укргідроенерго розроблено та передано для проходження державної експертизи проєкт будівництва третьої черги Дністровської ГАЕС у складі гідроагрегатів № 5-7. Які саме імена носитимуть гідротурбіни – наразі загадка.

Будівництво третьої черги станції урядовим розпорядженням внесене до переліку пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на період до 2023 року. Після введення в експлуатацію усіх семи гідроагрегатів Дністровська ГАЕС стане найбільшою гідроакумуючою станцією у Європі.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 14.09.2021

Укргідроенерго – найуспішніший приклад корпоратизації в державному енергетичному секторі України, - Валентин Гвоздій

10 вересня у студії видавництва Kyiv Post відбулась дискусія на тему «Чи ефективно держава керує енергетичними компаніям?» В обговоренні взяли участь Валентин Гвоздій, голова Наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго», Андрій Бойцун, спеціаліст з питань реформи корпоративного управління держпідприємств та приватизації й Едвард Чоу, експерт з питань міжнародного розвитку енергетики. Бесіду модерував головний редактор Kyiv Post Брайан Боннер.

Валентин Гвоздій розповів про корпоративне управління у державних компаніях, наслідки та результати корпоратизації Укргідроенерго, роль наглядових рад у контролі роботи підприємства та подальші перспективи його розвитку.

[Джерело](#)

♦ **Атомна енергетика**

ЕНЕРГОАТОМ, 27.08.2021

На Чорноморському узбережжі Туреччини за два роки добудують інфраструктуру для АЕС Синоп

Тривають роботи зі створення інфраструктури для другої турецької АЕС – Синоп. Їх планують завершити до 2023-го року, повідомили в турецькому Міністерстві енергетики і природних ресурсів. За інформацією Міністерства, роботи із забезпечення інфраструктури почалися у 2018 році.

Про добудову енергоблоків на існуючих майданчиках та будівництво нових електростанцій з нуля замислюються все більше країн світу. Україна не виключення. Енергоатом зрушив з місця багаторічне питання добудови третього й четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС з відповідною інфраструктурою навколо них. За наказом керівника ДП «НАЕК «Енергоатом» Петра Котіна до 1 жовтня цього року штаб з добудови енергоблока №3 ХАЕС має завершити всі підготовчі роботи.

«Добудова третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС – це майбутнє України, – упевнений очільник Енергоатома. – Європа наразі переживає атомний ренесанс: Франція, Польща, Словаччина, Румунія – всі вони знову замислюються про розвиток атомної енергетики. Тому що це дешево, стабільне й екологічне джерело енергії».

Пан Котін пояснив, що питання добудови двох енергоблоків ХАЕС є стратегічно важливим для України, адже це запорука національної енергобезпеки і стійкості енергосистеми. Також ідеться про створення тисяч нових робочих місць, що відчутно покращить соціально-економічний розвиток регіону розташування Хмельницької атомної станції.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 30.08.2021

Створюємо національного чемпіона

Компанія «Енергоатом» посідає 8-ме місце у світі за потужністю атомних станцій і виробляє понад половину всієї електроенергії України. Але зараз її потенціал наче закутий у кайдани: незавершена корпоративна реформа, успадкований із часів Радянського Союзу стиль відносин з власником – державою, негнучкість і відсутність свободи у виборі шляхів розвитку та залученні інвестицій... Такою зараз є реальність однієї з найбільших компаній України. Про це міністр енергетики України Герман Галущенко написав у своєму блозі, опублікованому в інтернет-виданні «Лівий берег» (Lb.ua).

Проте це не глухий кут і не безвихідь, переконаний він. Менше ніж за рік компанію можна реформувати і дати поштовх до реалізації її колосального потенціалу. І ми знаємо, як це зробити. Цей поштовх має чітку назву – корпоратизація.

Корпоратизація «Енергоатома» – історія, яка триває не один рік. Але прийшов час її завершити. І завершити успішно. Проект закону, який має вирішити це питання, вже готовий. Скоро він буде винесений на засідання Кабміну, а далі – на розгляд Верховної Ради.

Корпоратизацію «Енергоатома» часто помилково асоціюють із приватизацією. Так, ніби сьогодні завершується корпоративна реформа державного гіганта – і завтра ж атомними енергоблоками заволодіє приватна компанія з неназваним бенефіціаром. Звісно, такі вигадки і страшилки не мають нічого спільного з реальністю.

Далі в статті про:

Цивілізований підхід
7 років простою
План для «Енергоатома»
Цільова модель

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 09.09.2021

Керівник Енергоатома Петро Котін провів на ХАЕС робочу нараду стосовно початку будівництва 4-го енергоблока за технологією AP1000

9 вересня керівник НАЕК «Енергоатом» Петро Котін під час робочого візиту на Хмельницьку атомну електростанцію провів нараду, на якій ознайомив присутніх зі змістом домовленостей, досягнутих з американськими партнерами.

31 серпня 2021 року керівник Енергоатома та головний виконавчий директор Westinghouse Electric Company Патрік Фрагман у присутності Президента України Володимира Зеленського підписали меморандум, яким передбачено розміщення реакторів Westinghouse AP1000 в Україні.

На Хмельницькій АЕС із нуля збудують четвертий енергоблок за технологією AP1000. Це буде перший (пілотний) проєкт глобальної співпраці Енергоатома з Westinghouse.

Майданчиком для будівництва нового енергоблока може стати земельна ділянка поруч із недобудованим колишнім четвертим енергоблоком, будівлю якого можна використати для технічних потреб будівництва, розмістивши там допоміжні цехи, тренажер, склади тощо. Таке рішення є оптимальним і найекономічнішим: не доведеться витратити ні час, ні кошти на переробку фундаментної частини наявного майданчика ХАЕС-4.

«Ми плануємо побудувати пілотний блок тут, саме на ХАЕС, і після цього звести ще чотири енергоблоки на майданчиках інших українських АЕС, – повідомив Петро Котін. – Крім того, ми розглядаємо нові майданчики для будівництва в Україні атомних станцій «з нуля».

Керівник НАЕК також поінформував присутніх про те, що виробництво може на 50% локалізуватися в Україні. Американська сторона постачатиме обладнання для «реакторного острова» та систем безпеки, решта ж обладнання буде вітчизняного виробництва. Будівельні роботи також виконуватиме Енергоатом.

На будівництві блока задіятимуть близько 6 тисяч осіб. Загалом же, за будівництва п'яти нових енергоблоків, буде створено понад 50 тисяч робочих місць.

10 вересня відбудеться зустріч з очільниками Westinghouse, під час якої сторони розпочнуть роботу над дорожньою картою реалізації проєкту і розподілять зони відповідальності.

Підсумовуючи, Петро Котін зауважив: технологія AP1000 демонструє свої переваги в Китаї, де за нею працюють уже 4 енергоблоки, які б'ють рекорди з ефективності й надійності експлуатації.

На американській АЕС Вогл (Vogtle) завершується будівництво двох нових енергоблоків за технологією AP1000. На третьому енергоблоці наразі триває «гаряча» обкатка обладнання, і вже наприкінці вересня він буде готовий прийняти першу партію ядерного палива. Четвертий енергоблок АЕС Вогл розпочне «гарячу» обкатку приблизно за півроку.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему – Енергоатом, 08.09.2021 «Керівники Westinghouse та НАЕК «Енергоатом» спільно оглянули майданчик АЕС Вогл \(США\) та перевірили хід будівництва 3 та 4 енергоблоків за технологією AP1000».](#)

MIND, 11.09.2021 [«Меморандум «Енергоатому» з Westinghouse: де збудують нові реак-тори»](#). Загалом документ передбачає добудову 5 реакторів AP1000 в Україні на існуючих АЕС.

ЕНЕРГОАТОМ, 10.09.2021

Делегація «НАЕК «Енергоатом» взяла участь в Енергетичному форумі в рамках 30-го економічного форуму у польському місті Карпач

8 вересня у місті Карпач (Республіка Польща) в рамках найбільшого Економічного форуму Центральної та Східної Європи відбувся Енергетичний форум. Від НАЕК «Енергоатом» у форумі взяли участь головний консультант президента компанії **Олександр Моцик** та директор з міжнародного співробітництва **Тарас Токарський**. Форум проводиться на щорічній основі, гасло цього річного заходу - Європа у пошуках лідерства.

Представники Енергоатома обговорили перспективи співробітництва з представниками провідних компаній в енергетичній галузі. **Олександр Моцик** в якості запрошеного спікера в дискусійній панелі щодо майбутнього атомної енергетики розповів про плани НАЕК «Енергоатом» стосовно напрямів розвитку атомної енергетики в Україні, її перспектив та переваг як безвуглецевої, надійної та безпечної генерації.

[Джерело](#)

ЛІГА.БИЗНЕС, 13.09.2021

Енергоатому повертають 19 млрд грн боргів за поставлену електроенергію

Господарський суд Києва задовольнив позов Енергоатому щодо стягнення з держпідприємства Енергоринок 19 млрд грн з яких 9,78 млрд грн – заборгованість за придбану електроенергію, 9,19 млрд грн – інфляційні втрати за період 2001-2019 років. Про це пише finbalance із посиланням на рішення суду.

Енергоатом подав до суду на Енергоринок у 2019 році з вимогою погасити заборгованість за електроенергію. Також оператор АЕС намагався ініціювати процедуру банкрутства держпідприємства, але госпсуд Києва відмовився відкривати провадження, посилаючись на голосування Верховної Ради, що готується, за закон про особливості погашення заборгованості за електроенергію на оптовому енергоринку.

За даними Енергоринку, на початок травня 2021 року його дебіторська заборгованість (борги учасників ринку перед цим держпідприємством) становили

29,4 млрд грн, а кредиторська заборгованість (борг ДП перед учасниками ринку) – 26,9 млрд грн.

У квітні Кабмін затвердив фінансовий план Енергоринку на 2021 рік. Згідно з документом, Енергоринок у поточному році повинен здійснювати діяльність із погашення заборгованості, а джерелом фінансування, як у другому півріччі 2019 року і в 2020 році, повинні бути штрафи і пені за невиконання контрагентами умов договорів і рішень судів, а також кошти, що надходять як погашення заборгованості минулих років.

30 вересня 2019 року Держпідприємство Енергоатом подало позов до ДП Енергоринок про стягнення 19 млрд грн заборгованості.

24 квітня 2020 року до Верховної Ради подано законопроект, який передбачає випуск ОВДП на 11,7 млрд грн для погашення боргів ДП Енергоринок перед державним Енергоатомом.

17 червня 2020 року Верховна Рада прийняла в другому читанні і в цілому законопроект №2386 про заходи, спрямовані на погашення заборгованості на оптовому енергоринку України.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 13.09.2021

В Арабських Еміратах запрацював другий енергоблок АЕС Барака

Корпорація Emirates Nuclear Energy Corporation (ENEC) оголосила про запуск другого енергоблока на атомній станції Барака в ОАЕ. Відтак Барака стала першою у регіоні атомною електростанцією з кількома ядерними енергоблоками. Федеральне управління з ядерного регулювання ОАЕ (FANR) видало ліцензію на експлуатацію Барака-2 своєму оператору, Nawah Energy Company, в березні.

Генеральний директор ENEC Мохамед Аль Хаммаді повідомив, що запуск Барака-2 знаменує собою важливу частину в реалізації Програми мирної ядерної енергії Еміратів. *«Це означає, що ми перебуваємо на половині шляху до нашої мети – забезпечення до чверті від потреб держави в електроенергії та стійкого розвитку, а також досягнення цілей в області кліматичних змін в ОАЕ»*, – зазначив Аль Хаммаді.

Водночас в Україні відновилося втілення одного з наймасштабніших енергетичних проєктів часів Незалежності – добудови енергоблоків Хмельницької АЕС. Для будівництва нового енергоблока ХАЕС Енергоатом обрав технологію компанії Westinghouse AP1000. За нею ж збудують ще чотири енергоблоки на майданчиках українських атомних електростанцій.

«У довгостроковій перспективі завдяки застосуванню американської технології AP1000 – апробованої реакторної установки покоління III+ потужністю близько 1100 МВт із системами пасивної безпеки й унікальними особливостями з погляду стандартизації, які дають можливість скоротити терміни і вартість будівництва, – Енергоатом зможе забезпечувати найвищий рівень безпеки, надійну роботу атомної генерації, її інноваційність та дбайливе ставлення до довкілля», – підкреслив **керівник НАЕК «Енергоатом» Петро Котін**.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 14.09.2021

В Енергоатомі достатня кількість висококваліфікованих фахівців для реалізації нових масштабних завдань

Задля реалізації завдань зменшення викидів вуглецю та декарбонізації світової економіки у світі розпочався новий етап розвитку ядерної енергетики, підвищення безпеки й ефективності роботи атомних електростанцій. Адже саме цей вид екологічно чистої генерації здатен у найкоротші терміни надійно замінити теплову генерацію.

Україна не є винятком і є активним учасником цього процесу. Проекти з будівництва в Україні нових атомних енергоблоків знайшли підтримку в США. Відповідні стратегічні домовленості Енергоатома з американськими партнерами, зокрема з компанією Вестінгхаус, були зафіксовані під час візита Президента України Володимира Зеленського до США на початку вересня. По суті, саме з цієї дати бере свій відлік новий етап розвитку вітчизняного Енергоатома, і одне з найважливіших завдань зараз – збудувати ще один енергоблок на Хмельницькій атомній електростанції, чотири нових енергоблоки на Запорізькій, Рівненській та Південноукраїнській АЕС, а також енергоблоки на основі малих модульних реакторів для заміни ТЕС, що виводимуться з експлуатації.

Звісно, реалізація таких масштабних проєктів вимагає відповідного кадрового забезпечення – висококваліфікованих фахівців і спеціалістів найвищих категорій. І хоча нині в Енергоатомі достатньо таких фахівців (із 34 тисяч працівників 75% мають кваліфікацію в ядерній інженерії) і Президент України Володимир Зеленський на зустрічі з американськими бізнесменами високо оцінив їхню фаховість, назвавши «найкращими атомниками світу, яким він довіряє», звичайно, що є потреба у постійному навчанні та підвищенні кваліфікації, особливо щодо ефективного використання американських технологій у вітчизняній ядерній енергетиці. Тож Енергоатом разом із партнерами зі США вже планує масштабні програми обміну спеціалістами – конструкторами, проєктантами, будівельниками, інженерами, оперативним персоналом тощо.

Йдеться також про навчання українських студентів із профільних вищих навчальних закладів новим американським технологіям в ядерній енергетиці. Підготовка міститиме не лише теорію, а й заняття на тренажерах в інженерних офісах та на майданчиках компанії Westinghouse, де будуються і вводяться в експлуатацію енергоблоки AP-1000. Наразі майже 2 600 студентів опановують «атомні» технічні спеціальності у вишах України.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 14.09.2021

Керівник Енергоатома Петро Котін: мета НАЕК – мільярд гривень на соціальний розвиток

Енергоатом провів розширене засідання роботодавця та профспілкового комітету Компанії з підведення підсумків виконання Колективного договору у першому півріччі 2021 року.

Очільник НАЕК Петро Котін, аналізуючи, як підприємство виконує корпоративні зобов'язання перед працівниками, у своїй доповіді зазначив, що соціальні стандарти в Компанії безперечно стали вищими. І наголосив: як один із

лідерів ринку праці, Енергоатом прагне довести рівень витрат на власний соціальний розвиток до 1 мільярда гривень на рік, що цілком досяжно, адже вже зараз витрати на різноманітні програми підтримки працівників сфери атомної енергетики відчутно зросли.

«Витрати на соціальний розвиток у першому півріччі цього року зросли на 20% і склали 398 мільйонів гривень. За підсумками 2021 р. ми плануємо витратити на цю важливу мету 857 мільйонів гривень. А у найближчі роки досягнемо і одного мільярда гривень», – розповів керівник Компанії.

Голова профспілки ДП «НАЕК «Енергоатом» Олексій Лич запевнив, що здоров'ю атомників та їхніх родин завжди приділяється велика увага, про що свідчать новозбудовані спортивні об'єкти з сучасним обладнанням у містах-супутниках атомних станцій.

«Кардинально змінено підхід до співпраці між адміністрацією та профспілковим комітетом. Тому нині маємо показники, які свідчать про чудові результати. Зокрема, вдалося завершити програму з удосконалення спортивної інфраструктури, – констатував пан Лич. – Цього року ми відкрили нові та реконструювали спортивні об'єкти у містах - супутниках АЕС: Нетішині, Вараши, Южноукраїнську».

[Джерело](#)

♦ **Надра – газ, нафта, вугілля. Північний потік-2**

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 09.09.2021

Газотранспортна система України за 8 місяців втратила 15,2% обсягу транзиту газу

У поточному місяці транзит знизиться до мінімально передбачених контрактом 109 млн куб. м/добу

Транзит природного газу через газотранспортну систему (ГТС) України з січня по серпень 2021 року склав 29,5 млрд куб. м. Це на 15,2% менше, ніж за аналогічний період 2020 року (34,8 млрд куб. м). Про це заявило ТОВ «Оператор ГТС України» (ОГТСУ) повідомляє «Інтерфакс-Україна».

ОГТСУ звертає увагу, що на аукціоні 16 серпня «Газпром» забронював на вересень всього 4% (0,65 млн куб. м/добу) від запропонованих 15 млн куб. м/добу додаткових гарантованих транзитних потужностей через ГТС України. Таким чином, в поточному місяці транзит знизиться до мінімально передбачених контрактом 109 млн куб. м/добу.

На думку глави оператора **Сергія Макогона**, така транзитна політика «Газпрому» призвела до рекордного подорожчання газу на європейських хабах. Так, на початку вересня ціна газу жовтневого ф'ючерса на європейській біржі досягла позначки \$650/тис. куб. м.

«Україна постійно пропонує додаткові транзитні потужності для постачання додаткових обсягів газу в ЄС. Однак «Газпром», на жаль, постійно відмовляється від них. **Створюється враження, що такою поведінкою «Газпром» не тільки стимулює подальше зростання цін на газ в ЄС, але і посиляє вкрай прозорі сигнали в Європу, що додаткові обсяги газу можливі тільки через «Північний потік - 2»,** — зазначив він.

У 2021-2024 роках на українському газотранспортному коридорі діє нова обов'язкова «бронь» для «Газпрому»: 40 млрд куб. м (110 млн куб. м на добу) після 65 млрд куб. м (178 млн куб. м/добу) у 2020 році.

Раніше в Німеччині відбулася зустріч між РФ і ФРН по транзиту газу через Україну. Після цього в Москві заявили, що Росія не має наміру зупинити транзит газу через територію України після запуску газопроводу в обхід української ГТС — «Північного потоку-2». Однак, за словами речника МЗС РФ Марії Захарової, це питання залежить від обсягів майбутніх європейських закупівель та конкурентоспроможності альтернативних маршрутів.

«Ми готові до продовження транзиту газу через територію України, але це питання є чисто комерційним», - сказала Захарова на брифінгу в Москві.

За її словами, транзит газу «залежить від багатьох факторів, включаючи обсяги майбутніх європейських закупівель та конкурентоспроможності альтернативних маршрутів».

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 09.09.2021

Ціни на газ в Європі досягли 700 доларів за тисячу кубів

Ціна жовтневого ф'ючерса на спотовий індекс TTF на газ на біржі ICE Futures 9 вересня взяла позначку \$696 за тисячу кубометрів.

Про це повідомляє "Інтерфакс-Україна".

Згідно з даними біржі, в серпні середнє значення контракту "на день вперед" на TTF становило \$533, на початку вересня – вже \$631 за тисячу кубометрів.

З початку року середня ціна контракту "на день вперед" на TTF виявилася на рівні \$335 за тисячу кубометрів.

Головний фактор зростання ціни – низький рівень запасів газу в підземних сховищах Європи при обмеженому надходженні газу трубопроводами і в зрідженому вигляді.

Так, європейські газосховища заповнені тільки на дві третини, тоді як до переходу від закачування до відбору газу з підземних сховищ залишається трохи більше місяця. На ранок середи запаси становили 69,52%, що на 15,5 процентних пункту нижче середнього рівня за останні п'ять років.

Нагадуємо:

Ціни на газ в Європі продовжують оновлювати історичні максимуми на тлі скорочення поставок "Газпромом" через Україну і Польщу.

Зокрема, "Газпром" на аукціоні "Оператора газотранспортної системи" викупив лише незначну частину із запропонованих додаткових твердих потужностей прокачування через Україну на вересень, хоча в попередні місяці викупував весь виставлений обсяг для прокачування в 15 млн кубометрів на добу.

У "Газпрому" на 2021 рік діє довгострокове бронювання українських потужностей в обсязі 40 млрд куб. м – це 109 млн куб. м на добу.

В Україні біржові ціни на газ також встановили новий історичний максимум, перевищивши 20 тис. грн за тисячу кубометрів, проте за вирахуванням податку залишаються дещо нижчими за європейські.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 15.09.2021

Упритул до рекорду: ціна на газ в Європі перевищила 900 доларів за тисячу кубометрів

Ціни на газ в Європі продовжують ралі - найближчий жовтневий ф'ючерс на спотовий індекс TTF на газ 15 вересня перевищив 5,4 євро за МВт.год, або 900 дол за тисячу куб.м. і продовжив зростання до 964 дол.

Про це свідчать дані біржі ICE Futures.

Зазначається, що спотова ціна упритул підійшла до позначки історичного максимуму - 76 євро за МВт.год, або 969 дол за тисячу куб.м.

Історичний рекорд ціни контракту "на день наперед" на TTF зафіксували 1 березня 2018 року - тоді в Європі лютував холодний фронт The Beast from the East.

Також повідомляється, що головний фактор зростання ціни - низький рівень запасів газу в підземних сховищах Європи при його обмеженому надходженні по трубопроводах і в зрідженому вигляді.

На ранок вівторка резерви становили 70,92%, що на 15,65 процентних пункту нижче середнього рівня за останні 5 років.

Водночас у Goldman Sachs заявили, що високі ціни на енергетичних ринках Європи цілком можуть позначитись на низці товарних ринків по всьому світу, оскільки їх запаси виснажуються, пише Business Insider.

"Оптові витрати на природний газ та електроенергію зросли до рекордно високих показників у Європі, оскільки зростання попиту через відновлення економіки збігається з погіршенням пропозиції через низку факторів.

Незабаром цінові кризи можуть набути більш широкого поширення", - зазначають аналітики Goldman Sachs.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 15.09.2021

Кабмін передає 49,9% акцій "Донецкоблгаз" в управління "Нафтогазу"

Кабінет міністрів планує передати 49,9% акцій ООО "Донецкоблгаз", власників якого зв'язують з українським бізнесменом **Сергеем Курченко**, що знаходиться під санкціями СНБО, в управління НАК "Нафтогаз України".

"Согласиться с предложением Национального агентства по вопросам выявления, розыска и управления активами, полученными от коррупционных преступлений (АРМА) и Министерства энергетики относительно передачи в управление НАК "Нафтогаз Украины" принадлежащих компаниям "Эндлес Мунлайт Лимитед" и "Трейдиг Филд Лимитед" (у каждой – по 24,9% акций), на которые наложен арест в уголовном производстве", – говорится в проекте распоряжения, включенном в повестку дня заседания правительства 15 сентября.

Согласно пояснительной записке к нему, принятие распоряжения **позволит гарантированно обеспечить природным газом потребителей Донецкой области.**

[Джерело](#)

MIND, 01.09.2021

Запуск «Північного потоку-2» ще можна й потрібно зупинити – Вітренко

Питання газопроводу з РФ до Німеччини є питанням нацбезпеки України

Голова правління НАК «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко** вважає, що запуск газопроводу з РФ до Німеччини «Північний потік-2» ще не пізно зупинити й закликав президента США Джо Байдена накладити санкції на компанію-оператора газопроводу Nord Stream AG. Про це він заявив у коментарі Reuters.

«Навіть попри те, що він («Північного потік-2» – ред.) можливо, я не знаю, на 99% завершений, ми досі вважаємо, що його можна й потрібно зупинити. І з нашого боку ми будемо обговорювати, що США зможуть зробити в цьому питанні, наприклад, запровадження санкцій США проти (компанії-оператора газопроводу – ред.) Nord Stream AG», – заявив Вітренко. За його словами, питання газопроводу з РФ до Німеччини є питанням нацбезпеки України.

«Ми продовжуємо підкреслювати, що це не є питанням грошей для нас. Перш за все, це питання національної безпеки України», – зазначив він.

Зазначається, що Україна хоче гарантій, щоб забезпечити існування фізичних потоків газу через газотранспортну систему країни, оскільки «вони зменшують ризик повномасштабної війни й ставлять європейські країни в один човен з Україною, тому що, якщо перерветься транзит газу через Україну – у європейців почнеться дефіцит».

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 02.09.2021

**Міллер: поставки по «Північному потоку-2»
можуть початися в поточному опалювальному сезоні**

Ярослава Денькович

Голова правління Газпрому **Олексій Міллер** повідомив, що до кінця 2021 року, в опалювальному сезоні, можуть бути здійснені перші поставки по російському газопроводу «Північний потік-2», передає Kommersant. «Ще до кінця цього року в цей опалювальний сезон ми з вами можемо поставити перший газ по газопроводу "Північний потік-2" на європейський ринок», – сказав він на святковому селекторі до Дня працівника нафтової і газової промисловості.

У серпні «Газпром» оголосив, що розраховує вже в цьому році поставити по газопроводу «Північний потік-2», будівництво якого майже завершено, 5,6 млрд кубометрів газу. Це означає, що компанія очікує введення першої нитки газопроводу в експлуатацію не пізніше середини жовтня.

Нагадаємо, США введуть санкції проти «Північного потоку-2» в разі загрози для України. Раніше голова Нафтогазу **Юрій Вітренко** назвав три умови для збереження транзиту газу через Україну.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 10.09.2021

Строительство газопровода "Северный поток – 2" полностью завершено

Строительство газопровода "Северный поток – 2" полностью завершено, сообщает "Газпром".

"На утреннем оперативном совещании в ПАО "Газпром" председатель правления **Алексей Миллер** сообщил, что сегодня утром строительство газопровода "Северный поток – 2" полностью завершено", – пишет компания.

6 сентября была сварена последняя труба второй нитки магистрала. После этого предстояло провести стыковку секции газопровода, идущей от берега Германии, с секцией, тянущейся из вод Дании, методом надводного захлеста.

[Джерело](#)

MIND, 10.09.2021

**За чистоту помислів і газу:
як українська ГТС може обійти «Північний потік – 2»**

І навіщо потрібна відкритість у питаннях кліматичної нейтральності

Світлана Долінчук

У дискусії навколо «Північного потоку – 2» Москва та Київ влаштували публічну суперечку про кліматичну безпеку російського газу й українських газопроводів. Mind відновив хронологію заяв з цього приводу. І з'ясував, чому аргументи «Газпрому» про переваги ПП-2 для клімату не мають під собою вагомих підстав, а непрямі підтвердження тези про постачання «брудного російського газу» містяться навіть на офіційному сайті уряду РФ.

З чого все починалося?

Суперечку про вплив газових поставок на клімат першими поновили США, а не Росія чи Україна. Тим самим адміністрація Джо Байдена підтвердила свою прихильність переходу на «зелені» технології в економіці. Для цього влада Сполучених Штатів вже впроваджує адміністративні стимули.

У травні міністр енергетики США Дженніфер Гренхольм виступила з критикою «Північного потоку – 2». «Одна з причин, з якої я вважаю цей газопровід дуже небезпечним, полягає в тому, що ним транспортується найбрудніша форма природного газу на Землі», – заявила вона, маючи на увазі, вочевидь, високі викиди метану при розробці російських газових родовищ, технічний стан російської газотранспортної інфраструктури та протяжність усіх газопроводів на території країни.

Реакцією на це твердження став коментар Владіміра Путіна. У червні на міжнародному економічному форумі в Санкт-Петербурзі він парирував, що для екології російський газ є «найчистішим джерелом» енергії в світі. Адже «те, що видобувається для «Північного потоку – 2», прямо качається з-під землі», тоді як видобуток сланцевого газу в США ведеться «просто катастрофічним способом» – так президент РФ охарактеризував метод гідророзриву пласта.

Схожі затвердження російська сторона безуспішно використовувала і раніше, сподіваючись перешкодити стрімкому розвитку американської газовидобутку. Але інформаційні атаки Кремля не змогли завадити США перетворитися на одного з найбільших постачальників СПГ на світовому ринку.

Далі йдеться про таке:

Чий газ «брудніший»?

Що не так у російських тезах?

Що означає достовірна інформація про викиди парникових газів?

Чому в Кремлі заговорили про збереження клімату?

Викиди вуглекислого газу в 2009 і 2019 роках по країнам (в млн тонн)

Обсяг викидів парникових газів російським «Газпромом» з 2015 по 2020 рік, за дочірніми підприємствами (у млн т еквіваленту CO₂)

Що може протиставити Україна?

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 10.09.2021

Північний потік-2 став можливим через егоїзм Німеччини – екс-глава Євроради

Закінчення будівництва газогону «Північний потік-2» є великою помилкою, що сталася через егоїзм Німеччини. Про це заявив глава найбільшої польської опозиційної партії, колишній глава Європейської ради **Дональд Туск**.

«Я вважаю, що це помилка, і це помилка з розряду непробачних, тому що вона несе дуже серйозні наслідки», – заявив Туск в ефірі одного з польських телеканалів.

Він додав, що закінчення будівництва «Північного потоку-2» стало можливим завдяки егоїстичній політики Німеччини.

За словами польського політика, канцлер ФРН **Ангела Меркель** часто в розмовах віч-на-віч на тему «Північного потоку-2» говорила йому: **«Так, я знаю, що це погано для Євросоюзу».**

«Я вважаю, що це суперечить інтересам Євросоюзу в цілому, вже не кажучи про Польщу чи Україну», – зауважив Туск.

Сьогодні стало відомо, що будівництво газопроводу «Північний потік – 2» повністю завершено.

Тепер для запуску російського газогону його оператору – дочірній компанії «Газпрому» Nord Stream 2 AG – потрібно пройти сертифікацію як «незалежний оператор транспортної системи», а самому газопроводу – технічну сертифікацію.

Як писала Поштівка, ці процедури можуть тривати до десяти місяців.

«Північний потік-2» (англ. «Nord Stream 2») – магістральний газопровід з Росії до Німеччини через Балтійське море довжиною 1234 км (2468 км за двома нитками). Є розширенням газопроводу «Північний потік». Газогін проходить через виняткові економічні зони і територіальні води п'яти країн: Німеччини, Данії, Росії, Фінляндії та Швеції. Проектна потужність – 55 млрд куб. м на рік.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 13.09.2021

У Німеччині підтвердили отримання документів для сертифікації "Північного потоку-2"

Федеральне агентство з мереж Німеччини (Bundesnetzagentur) підтвердило, що отримало усі необхідні документи для початку процесу сертифікації газопроводу "Північний потік-2".

Процес сертифікації має бути завершено протягом чотирьох місяців, починаючи з 8 вересня. Німецьке агентство з мереж зокрема має переконатися, що газопровід не порушує Газову директиву ЄС.

Після завершення сертифікації газопроводу агентство спрямує проект рішення щодо сертифікації до Європейської комісії, яка, своєю чергою, має надати вердикт щодо введення в експлуатацію "Північного потоку-2" протягом двох місяців після отримання документів.

За деяких умов період розгляду в ЄК може бути продовжено ще на два додаткових місяці. Після цього Bundesnetzagentur повинна буде врахувати позицію ЄК щодо газогону.

Якщо на час введення в експлуатацію газопроводу сертифіката від Bundesnetzagentur не буде, це може спричинити штрафи. Рішення про введення газопроводу в експлуатацію ухвалюють інші відомства.

Як відомо, російський газовий монополіст "Газпром" заявив про завершення будівництва трубопроводу "Північний потік-2".

Раніше повідомлялося, що "Газпром" хоче розпочати подачу природного газу по "Північному потоку-2" вже у жовтні.

22 липня міністр закордонних справ України **Дмитро Кулеба** повідомив, що офіційний Київ надіслав ноту Єврокомісії та Німеччині із запитом провести консультації щодо "Північного потоку-2" після офіційного оголошення про угоду між Німеччиною і США. Єврокомісія направила відповідь Києву і заявила "про готовність продовжувати постійний діалог з питань, пов'язаних з енергетикою".

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – DW, 13.09.2021 "[Фінальна битва за "Північний потік-2": сертифікація газогону](#)".

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 14.09.2021

Зеркаль зруйнувала фейки Кремля про запуск «Північного потоку-2» у жовтні

Несертифікований газопровід не зможе використовуватися ані з комерційною метою, ані з метою технічної перевірки.

Російський монополіст «Газпром» не зможе запустити газопровід «Північний потік-2» 1 жовтня. Радник голови правління «Нафтогазу» **Олена Зеркаль** пояснила, чому плани Кремля щодо «бліцкригу» залишаться нездійсненими.

«Щойно анонсована добудова «Північного потоку-2» супроводжувалася гучними заявами «Газпрому» щодо планів розпочати його експлуатацію вже з жовтня по першій нитці, а з грудня – вже по обох. Це версія, яка дуже подобається російським можновладцям, та розкручується у ЗМІ, є далекою від реальності», - пише Зеркаль у Facebook.

Хоч «Газпром» і продовжує вдавати, що європейські правила до нього не застосовуються, попри рішення німецького регулятора та суду, запуск «Північного потоку-2» неможливий без сертифікації Nord Stream 2 AG як незалежного оператора газотранспортної системи.

11 червня Nord Stream 2 AG на запит німецького регулятора BNetzA подала документи на сертифікацію компанії як незалежного оператора в попередньому порядку, а тільки 13 вересня в BNetzA заявили, що заявка на сертифікацію завершена, тобто усі необхідні для розгляду документи надані.

Починаючи з 8 вересня, у BNetzA є чотири місяці для розгляду заявки і підготовки звіту – до 8 січня 2022 року. Далі німецький регулятор передасть його Єврокомісії, згідно змінених Директиві про газ. Єврокомісія має два місяці для власного висновку і ще додатково два місяці в разі потреби.

Весь цей час газопровід на комерційній основі працювати не зможе, адже початок роботи без дозволів буде санкціонованим.

Крім того, «Північний потік-2» має пройти внутрішню перевірку на попереднє введення в експлуатацію. Тривалість етапу – до трьох місяців.

Раніше росЗМІ повідомляли про те, що Росія зможе запустити в трубу незначні обсяги газу, начебто для перевірки технічної справності. Однак до моменту фізичного запуску газу по трубі, ця труба має отримати сертифікат безпеки незалежного міжнародного сертифікатора.

Nord Stream 2 AG відмовляється коментувати, яка сертифікаційна компанія обслуговуватиме газопровід і чи залучена ця компанія до процесу попередньої перевірки. Тривалість етапу – від одного місяця до одного року.

«Як не крути кубика, а заяви про повноцінний запуск проекту 1 жовтня дещо переоцінені», - підсумовує Зеркаль.

На зустрічі української та німецької делегації 14 вересня держсекретар Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини Андреас Файхт запевнив, що російський газопровід не буде запущено в комерційну експлуатацію до завершення сертифікації.

Свою чергою керівник «Нафтогазу» **Юрій Вітренко** заявив, що Україна продовжує працювати над тим, щоб «Північний потік-2» не зміг запрацювати. У своїй боротьбі Україна спиратиметься на газову директиву ЄС, дія якої поширюється на російський газопровід.

25 серпня Вищий земельний суд Дюссельдорфа виніс рішення, яким визнав: дія газової директиви ЄС поширюється на споруджуваний російський газопровід «Північний потік-2». Це означає, що доставка і транспортування газу повинні бути розділені, а оператор Nord Stream 2 - стати незалежним від «Газпрому».

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 15.09.2021

Украина предлагает включить в сертификацию Nord Stream-2 AG условие доступа ко всем поставляющим российский газ в ЕС газопроводам – Витренко

Украина предлагает включить в сертификацию Nord Stream-2 AG условие доступа ко всем поставляющим российский газ в ЕС газопроводам.

Об этом сообщил журналистам глава правления НАК "Нафтогаз Украины" **Юрий Витренко** по итогам переговоров с госсекретарем Федерального министерства экономики и энергетики Германии **Андреасом Файхтом**.

"Все компании, в первую очередь европейские, должны получить недискриминационный доступ, как и Газпром, ко всем газопроводам, которые объединяют Россию и Европейский Союз. Чтобы европейские компании **сами могли решать, через какой газопровод они будут транспортировать газ**. Мы пояснили как это работает, почему это должно быть требованием при сертификации Nord Stream-2 AG и предоставили все экономические аргументы", – сказал он.

Витренко также сообщил, что **ряд европейских компаний хотят получать газ на границе Украина-РФ**, самостоятельно заказывая транзитные мощности через ГТС Украины.

Кроме того, Украина напомнила, что при строительстве обходных потоков доставки российского газа в ЕС они заявлялись для дополнительных объемов газа, которые должны пойти в Европу.

"Поэтому мы говорим: если речь идет о дополнительных объемах, то пусть те объемы, которые сейчас идут через Украину, будут сохранены, а не перенесены на СП2, как об этом говорит Россия", – отметил Витренко.

По его словам, **Украина готова вести переговоры о продлении транзитного контракта с "Газпромом"**, но само по себе это продление не является достаточной гарантией сохранения транзита через Украину, поэтому и необходим недискриминационный доступ и контракты с европейскими компаниями.

Глава НАК также обратил внимание, что "Газпром" уже использует газ как политическое оружие, искусственно ограничивая поставки газа в ЕС, вызвав резкий рост спотовых цен в Европе.

"Поэтому все в европейских странах пострадают от высоких цен на газ, а эти высокие цены стали следствием того, что "Газпром" отправляет намного меньше газа в Европу", – добавил он.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему – Міненерго, 14.09.2021 **"Герман Галущенко: солідарність європейського співтовариства і повага до європейського законодавства - спосіб протистояння монополії "Газпрому"**](#).

♦ *Відновлювані джерела енергії*

МИНД, 27.08.2021

Великий енергетичний перехід як вибудувати «зелені» мости для України

Марина Бердичевська

Загальний доступ до чистих, надійних, недорогих і сучасних джерел енергії для всього людства – це глобальна мета сталого розвитку, заявлена ООН під номером 7. Експерти Організації не втомлюються повторювати: за значимістю вона не поступається ні меті №3, яка має на увазі забезпечення здоров'я всіх в будь-якому віці, ні меті №6, яка передбачає санітарію та раціональне використання водних ресурсів планети.

Ключовий ресурс. Пандемія COVID-19 тільки посилила сформоване в «Цілях...» розуміння того, наскільки насправді важливі доступ до чистих і безпечних видів палива та підвищення рівня електрифікації. У Звіті про прогрес в галузі енергетики говориться, що вона грає ключову роль в запобіганні хворобам і боротьбі з пандеміями. На перший погляд, це здається дивним, але все дуже просто: три стовпи боротьби з глобальною епідемією ґрунтуються саме на енергетиці. Адже це і забезпечення госпіталів та лікарень електроживленням, і постачання населення чистою водою для необхідної гігієни, і послуги в галузі інформаційних технологій для зв'язку між людьми при збереженні соціальної дистанції.

В ООН пропонують вдуматися в кілька цифр: лише 28% медустанів на південь від Сахари мають надійний доступ до електрики, там же позбавлені її 840 мільйонів чоловік, а це – кожен п'ятий з населення Землі. І три мільярди людей все ще залежать від традиційної біомаси для опалення та приготування їжі.

Одночасно традиційні види джерел енергії на планеті – домінуючий фактор в галузі зміни клімату, на їхню частку припадає 60% світових викидів парникових газів. А частка енергії з відновлюваних джерел (ВД) в загальному обсязі кінцевого енергоспоживання все ще не досягла 20%.

Проблему потрібно вирішувати негайно. Глобальна мета №7 прагне забезпечити загальний доступ до недорогого, надійного і сучасного енергопостачання вже до 2030 року. До цього ж терміну – подвоїти планетарний показник підвищення енергоефективності, збільшити частку енергії з ВД в світовому енергетичному балансі, полегшити доступ до досліджень в галузі екологічно чистої енергетики. Чи досяжна ця заявлена ООН мета? Що повинні робити уряди, наукові інститути та домогосподарства, щоб стримати кліматичну катастрофу, що насувається?

Змінити світ. Традиційно передбачається, що над вирішенням проблем планетарного масштабу зобов'язані битися кращі уми, а по-хорошому – і найбагатші люди. Ці другі не розчаровують: до досліджень в галузі проривних енергетичних технологій вже підключається лакшері-сектор світового бізнесу. Мільярдери давно зрозуміли: людству потрібно терміново фундаментально перебудувати енергетичний сектор, а це – найбільший бізнес у світі.

У лютому цього року представник люкс-індустрії, автомобільний **концерн Rolls-Royce**, представив британському уряду план проєкту атомного модульного

реактора малої потужності. За словами **топ-менеджера компанії Пола Штайна**, який має намір побудувати національний парк міні-АЕС з 16 реакторами, ця технологія на даний момент – єдиний шлях до переходу на безвуглецеву енергетику не пізніше 2050 року.

Пол Штайн впевнений: одна міні-АЕС, термін експлуатації якої складе не менше 60 років, буде здатна забезпечити електрикою місто з населенням 800 тисяч чоловік, теплом – місто з населенням 600 тисяч чоловік або виробляти 500 млн кубометрів питної води на рік.

Про необхідність докорінного реформування світового енергетичного сектора думає Білл Гейтс, який в лютому цього року презентував книгу «Як уникнути кліматичної катастрофи» («How to avoid a climate disaster»), а ще раніше створив венчурний фонд Breakthrough Energy.

Розпад цивілізації? А поки засновник Microsoft пише книги і інвестує в наукоємні розробки, візіонер, технокороль і з недавнього часу найбагатша людина планети Ілон Маск ставить масштабні експерименти. Прямо зараз його концерн Tesla в парі з французьким виробником ВДЕ Neoen будує в Австралії, неподалік міста Джелонг штату Вікторія, другу за рахунком гігантську акумуляторну батарею ємністю 300 МВт/450 МВт-год – це вдвічі більше, ніж у попередньої. Батарея буде готова вже до листопада 2021-го і зможе забезпечувати електрикою 500 тисяч будинків на годину.

Ілон Маск: «Рано чи пізно викопні ресурси закінчатся. І перед нами буде стояти вибір: розпад цивілізації або пошук поновлюваних джерел енергії»

How can I help? «Зелений маніфест» (My green manifesto) Білла Гейтса, опублікований Financial Times, починається зі слів: «У бесідах, які я веду про кліматичні зміни, одне питання виникає частіше за інших: – **Чим я можу допомогти?** (How can I help?)». Допомогти і справді може кожен, а не тільки захоплені футуристичними ідеями найбагатші люди планети. ООН насамперед для досягнення мети №7 рекомендує кожному домогосподарству по всьому світу використовувати тільки енергозберігаючі побутові прилади і лампочки, а Гейтс – «купувати без- і низьковуглецеву продукцію, наприклад, бургери на рослинній основі або електромобілі, і підтримувати політику прискорення переходу до нульових викидів».

У свою чергу, держави, крім введення податку на вуглецеві викиди, повинні мінімум у п'ятеро збільшити фінансування розробок в галузі чистої енергетики (що виведе їх на один рівень з медичними дослідженнями), розробити стандарти обов'язкової частки споживання електрики або палива з безвуглецевих джерел, стимулювати інновації в чистій енергетиці.

Такий ривок належить зробити і Україні, чия енергетика має найпотужніший потенціал, але водночас – і безпрецедентну неповороткість.

Реактори малої потужності і більшої гнучкості. В Україні питання постане гостро вже через 9 років: починаючи з 2030-го, енергоблоки чотирьох АЕС будуть один за одним виводитися з експлуатації, виробивши свій проєктний і потім подовжений термін. У період з 2030 до 2040 року подовжені терміни експлуатації закінчатся у 12 з 15 діючих в Україні енергоблоків, а в період з 2041-го по 2055-й – у решти трьох.

Тому очевидно, що нові реакторні технології для країни – вже не примха, а нагальна потреба. Крім того, експериментальні розробки в країнах світу доводять:

реактори нового типу дозволять виробляти не тільки електроенергію, але і опріснену воду, і водень. Тому найбільш перспективною для впровадження в країні визнана технологія реакторів малої потужності до 300 МВт.

Малі модульні реактори (ММР) мають незаперечні переваги перед великими реакторами минулих поколінь. Їх можна будувати і запускати серійно, а значить – в прискореному темпі.

Поки Україна не прийшла до внутрішнього консенсусу: чи продовжувати проекти добудови та будівництва великих енергоблоків на майданчиках існуючих АЕС, чи дати функціонуючим блокам виробити свій ресурс, одночасно повністю перепрофілювавши атомну енергетику країни під створення міні-АЕС з ММР. При цьому до 2025 року загальносвітовий ринок ММР отримає капіталізацію в трильйон доларів.

Сонячні міста. Власний дах з сонячних панелей плюс енергонакопичувач, замкнута домашня енергосистема – 20 років тому американці, як і інші жителі планети, почувши про таке, крутили біля скроні. Зараз це реальність для все більшого числа домогосподарств в Штатах, і не тільки в них. Америку відкрила їм компанія Solar City, створена Пітером і Ліндоном Райвами. За сумісництвом вони – кузени Ілона Маска, а тому двері великих клієнтів (від мережі супермаркетів Wal-Mart до Армії США) відкривалися перед ними на початку нульових без стуку. Уже в 2009 р. встановлені компанією панелі генерували 440 МВт.

Однак сонячна енергетика має ряд істотних недоліків – вона сильно залежить від кількості сонячних днів на окремо взятій території і точно вимагає потужних накопичувачів, які на планеті буде поки що лише Ілон Маск. Проте, приватні інвестори в ВДЕ не впадають у відчай, і сонячна енергетика в Україні стає трендом.

Держагентство дає статистику: в 2017 р. тільки 3 тисячі домогосподарств в Україні перейшли на сонячні панелі, а до кінця 2020-го їх було вже майже 30 тисяч. Зараз вони генерують 900 млн кВт-год, і цієї енергії вистачило б на 300 тисяч домогосподарств.

Однак механізмів для мотивації звичайного споживача в Україні все ще немає.

Енергія морського вітру. При всіх питаннях до вітроенергетики (шум, величезні території під «вітряки», надлишкове вироблення, що змінюється недовиробітком), в розвиток якої найбагатші країни Європи вкладають мільярди євро, вона зберігає в собі родзинку з величезним технічним, економічним і соціальним потенціалом. Це – так звана офшорна, або вітроенергетика морського базування.

З огляду на досвід країн-членів ЄС і Енергетичного співтовариства, які мають вихід до Чорного моря і домоглися скорочення викидів, розвиток цього сектора вітроенергетики в Україні – один з оптимальних варіантів досягнення цілей Європейського Зеленого Курсу і, зрозуміло, глобальної мети ООН №7. Згідно з аналізом Світового банку, технічний потенціал вітроенергетики для України в водах Чорного і Азовського морів сумарно становить 251 ГВт із середньорічним виробництвом електроенергії близько 985 млрд кВт-год (аналітики враховували також акваторію тимчасово анексованого Кримського півострова).

H₂ майбутнього. Воднева енергетика – новий технологічний тренд ХХІ століття, який розширює сфери застосування водню, що використовується не тільки в хімічній, нафтопереробній, металургійній та інших індустріях, а також для охолодження потужних турбогенераторів, але може і повинен задовольнити

світовий попит на екологічно чисті види транспорту і надійні масштабні енергонакопичувачі.

У сенсі виробництва товарного водню не тільки для внутрішніх потреб, а й виходу на ринки інших країн в української енергетики вражаючі можливості. Цей новий для неї напрямок обіцяє здійснити революцію в ядерній галузі, а також дати поштовх розвитку вітроенергетики морського базування. Адже вже аксіома: водень для автомобілів і енергонакопичувачів повинен вироблятися екологічно чистими генераціями.

Оскільки атомна енергетика має переваги над альтернативною – перш за все завдяки значно більш високій концентрації потужності вироблюваної енергії – вона зобов'язана першою запропонувати ринку чисту водневу технологію.

Зараз українські атомники розробляють проєкт дослідницького виробництва водню на базі вже працюючих на АЕС країни електролізних установок. Досі цей водень, як і на більшості атомних станцій світу, використовувався виключно для внутрішніх потреб генерації (в 2016 р. в світі було вироблено 75 млн тонн водню, і лише 5% з них склав товарний водень, який продається як енергоносії і хімічний реагент).

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 01.09.2021

Глобальні перспективи біоенергетики

Яку частку у забезпеченні енергією займає біоенергетика зараз і чи варто покладати надію на цей ресурс в майбутньому

**Георгій Гелетуха, голова правління
Біоенергетичної асоціації України**

На жаль, все частіше спостерігаємо у ЗМІ спроби "довести" безперспективність біоенергетики до 2050 р.

До цього ж можна віднести і спроби поставити під сумнів СО₂-нейтральність біомаси, наявність її достатньої кількості, відсутність у більшості випадків конкуренції з продуктами харчування, можливість відповідати сучасним екологічним вимогам, тощо.

Спробуємо проаналізувати сучасні тенденції розвитку сектора і його перспективи до 2050 р.

Далі в статті розглянуто:

- Сучасний стан розвитку біоенергетики
- Біометан для регулювання енергосистеми України
- Глобальний потенціал біоенергетики
- Прогнози розвитку біоенергетики до 2050 року
- Успішні приклади розвитку біоенергетики
- Висновки

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Главком, 04.09.2021 [«Газ перехідного періоду. Як Україна готується до життя з «північним потоком»](#), Андрій Кузьмін.

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.09.2021

Рада приняла за основу законопроект о развитии производства биометана

Законопроект №5464 "О внесении изменений в Закон Украины "Об альтернативных видах топлива" относительно развития производства биометана" приняла Верховная Рада в первом чтении.

За такое решение проголосовали 300 народных депутатов 9 сентября.

Законопроект №5464 (автор **Андрей Жупанин**, фракция "Слуга народа", и другие депутаты) понятие "биометан" регламентирует как "биогаз", который по своим физико-техническими характеристиками соответствует нормативно-правовым актам о природном газе для подачи в газораспределительные и газотранспортные сети или для использования в качестве моторного топлива.

Кроме того, документ предусматривает создание реестра биометана для учета в системе, устанавливает порядок формирования гарантий происхождения биометана.

Как сообщил на своей странице в Facebook советник председателя правления НАК "Нафтогаз Украины" по вопросам развития низкоуглеродных бизнесов и Европейского "зеленого" курса **Алексей Рябчин**, комментируя принятие указанного законопроекта, "Нафтогаз" присоединился к продвижению данного документа и может заняться биометановыми проектами.

"Нафтогаз" рассматривает возможность **вхождения в биометановые проекты для развития платформы низкоуглеродных бизнесов**, что поможет улучшить энергобезопасность Украины, привлечь инвестиции, создать рабочие места и сократить выбросы", – написал он.

По данным Биоэнергетической ассоциации Украины, потенциал производства биометана в Украине составляет **8 млрд куб. м в год**, что соответствует 25% внутреннего потребления газа.

Развитие рынка биометана в Украине интересно в первую очередь с точки зрения экспорта этого ресурса в Европу, считает глава правления Биоэнергетической ассоциации Украины (БАУ) **Георгий Гелетуха**.

По словам главы Минэнерго **Германа Галущенко** (интервью агентству "Интерфакс-Украина"), "если сейчас цены на газ установятся на \$500/тыс. куб м, будет такой бум биометана в Украине, что мало не покажется".

[Джерело](#)

♦ **Захист довкілля та природних ресурсів. Нові технології**

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 28.08.2021

Уряд почав розробку дорожньої карти заходів у сфері зміни клімату

Карта фокусуватиметься на методології формування плану заходів з виконання оновленого Національно визначеного внеску до Паризької угоди

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України спільно з Міністерством фінансів України, Міністерством енергетики України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством економіки України, Міністерством розвитку громад та територій України та Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції розпочало процес формування дорожньої карти ключових трансформацій і заходів з виконання оновленого Національно визначеного внеску до Паризької угоди.

[Джерело](#)

MIND, 30.08.2021

Уряд розгляне можливість створення нового водневого продуктопроводу Україна – ЄС

РНБО доручила Кабміну розглянути цей проєкт та залучення інвестицій для його реалізації до 31 серпня.

Рада національної безпеки і оборони (РНБО) доручила урядові розглянути питання щодо створення нового водневого продуктопроводу Україна – ЄС. Про це йдеться в указі президента **Володимир Зеленського** щодо рішення РНБО «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері».

Згідно з документом, до 31 серпня Кабінет міністрів повинен розглянути створення нового водневого продуктопроводу Україна – ЄС та залучення інвестицій для реалізації цього проєкту.

Також до 31 грудня 2021 року Кабміну доручено схвалити водневу стратегію України та затвердити план заходів з її виконання, який має передбачати внесення відповідних змін до актів законодавства.

Нагадаємо: «Нафтогаз» та RWE уклали меморандум щодо розвитку водневих проєктів. Компанії домовилися проаналізувати можливості взаємовигідної співпраці щодо створення повного ланцюга вартості «зеленого» водню та його похідних.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 03.09.2021

Міненерго розробило законопроект для впровадження накопичувачів електроенергії - energy storage

Міністерство енергетики виносить на громадське обговорення проєкт закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку систем накопичення енергії».

Документ передбачає:

- введення нового учасника ринку електричної енергії - оператор системи накопичення енергії та встановлення його прав та обов'язків;
- врегулювання питання ліцензування діяльності з накопичення енергії;
- встановлення заборони для операторів системи передачі та розподілу провадити діяльність з накопичення енергії;
- уточнення процедури проведення конкурсів на будівництво нової генеруючої потужності;
- встановлення вимог для використання систем накопичення енергії виробниками електричної енергії, у тому числі з відновлювальних джерел енергії.

Накопичувачі енергії – одна з перспективних технологій, що дозволить підвищити гнучкість ОЕС України. Такі акумулятори можна використовувати для підтримання частоти (первинне регулювання) та перенесення потужності з періоду її профіциту в періоди її дефіциту (вторинне, третинне регулювання).

Нормативно-правове регулювання впровадження накопичувачів надзвичайно актуальне з огляду на стрімке зростання частки відновлюваної енергетики в загальному енергобалансі України протягом останніх років.

Активний розвиток балансуючих потужностей, зокрема, систем накопичення, надасть енергосистемі необхідну гнучкість та стійкість, що є важливою умовою синхронізації ОЕС України із європейською енергосистемою ENTSO-E.

Водночас, це дозволить посилити спроможність енергетичної системи щодо інтеграції нових потужностей з відновлюваних джерел енергії і, таким чином, створити технічну можливість для подальшої декарбонізації української енергетики.

Громадське обговорення триватиме 30 днів.

Зауваження та пропозиції надсилати:

Міністерство енергетики України, вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601

e-mail: vladyslav.maksakov@mev.gov.ua

[Джерело](#)

ДТЕК, 06.09.2021

Україна: як цифрові інновації підтримують українську інфраструктуру та логістику

Україна межуючи з двома найбільшими торговими блоками світу та маючи вихід до моря завжди мала географічну перевагу, з точки зору логістики та торгівлі. Втім, сьогодні цю перевагу значно підсилює стрімкий розвиток інновацій, перетворюючи країну на привабливого, сильного та сталого партнера для європейського бізнесу.

Україна займає високе місце в глобальному рейтингу Doing Business в категорії «відкриття бізнесу», посідаючи 61 місце зі 190 країн. Що є найбільш перспективним для майбутнього інфраструктурного та енергетичного секторів України, так це те, що уряд активно працює над розвитком технічних інновацій країни.

Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки представила основні принципи цифровізації, що пропонують нові можливості для інвестицій та торгівлі.

Однією з компаній, що вдосконалює інфраструктуру та енергомережі України, використовуючи ІТ та цифрові інновації, є ДТЕК. Компанія також виходить на новий рівень обслуговування клієнтів у своїй діяльності. ДТЕК - найбільший приватний енергетичний холдинг в Україні, який інвестує в цифрову трансформацію та інновації в енергетичному секторі. В даний час він розвивається відповідно до світових тенденцій, використовуючи інноваційні технології та програму цифрової трансформації для сталого зростання.

Максим Тімченко, генеральний директор ДТЕК, вважає, що інновації та нові технології зіграють вирішальну роль у трансформації енергетичного сектору України та економіки в цілому. «Три роки тому ДТЕК створив підрозділ інновацій, який співпрацює зі стартапами, постачальниками, фондами, університетами та корпораціями, щоб з'єднати основний бізнес ДТЕК з глобальною інноваційною екосистемою».

Та найголовніше - це те, як цей Innovation DTEK допомагає впровадити культуру інновацій по всій компанії.

Задля цього було створено освітню програму під назвою ID.School, що є частиною Академії ДТЕК. Ця програма допомагає людям навчитися ставати «лідерами змін» та пропонувати інноваційні шляхи вирішення проблем. Максим Тімченко пояснює, як випускники цих програм активно долучаються до процесу трансформації ДТЕК на усіх рівнях. "Такий підхід дозволяє приймати якісні управлінські рішення, оскільки контекст постійно змінюється, і ми бачимо, як розвиток нашого бренду розширює бізнес за межами ринку електроенергії та стає постачальником рішень і інтегратором нових технологій".

[Джерело](#)

EXPRO, 06.09.2021

«Харківгаз» успішно провів водневі випробування на газорегуляторному обладнанні RGC Production

АТ «Харківгаз» провело успішні випробування із закачування 20% концентрації водню у суміші з природним газом до шафових газорегуляторних пунктів (ШГРП) виробництва RGC Production.

Проведений експеримент є частиною водневого проекту Регіональної газової компанії. Мета якого підготувати газорозподільну систему України до транспортування екологічних видів енергії. Випробування пройшли на спеціальному полігоні у м. Чугуїв, де було встановлено п'ять ШГРП виробництва RGC Production.

«Обладнання RGC Production унікальне і відповідає стандартам якості, завдяки співпраці з міжнародними бізнес-партнерами - виробниками комплектуючих. Зокрема, усі ШГРП, які сьогодні брали участь в експерименті, обладнані італійськи-ми регуляторами Pietro Fiorentini, які мають сертифікат на роботу з 20% сумішшю водню», - зауважив керівник проекту RGC Production **Олександр Волович**.

Усе обладнання, яке брало участь у експерименті, успішно пройшло тестування газоводневою сумішшю. Нагляд за процесом тестування продукції RGC Production здійснювали спеціалісти світового лідера з сертифікації і контролю якості процесів та продуктів Бюро Верітас (Bureau Veritas).

Перші експерименти з використання водню у газорозподільних мережах на теренах Харківщини розпочалися у серпні 2020 року. Для стартових випробувань застосували газову суміш із 99% концентрацією водню. Під час наступних етапів, було використано суміш водню та метану у пропорціях 50/50% та 80/20%.

«Слід зазначити, що за останній рік були проведені у тому числі і вогневі випробування на діючих газових приладах. Тобто питання згоряння газоводневих сумішей вже вивчено», - повідомив Ігор Гоцик, заступник керівника водневих проектів Регіональної газової компанії.

Попередні результати говорять про те, що навіть наявні газорозподільні мережі здатні працювати з газоводневою сумішшю з вмістом водню до 10%»

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 07.09.2021

Міненерго пропонує ввести стимулюючий тариф для будівництва СНЕ

Законопроектом запропоновано встановити, що проекти з будівництва систем накопичення електроенергії будуть затверджуватися на конкурсі.

Міненерго пропонує ввести стимулюючий тариф для будівництва систем накопичення.

Міністерство енергетики України розробило проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку систем накопичення енергії", яким пропонує ввести стимулюючий тариф для будівництва систем накопичення енергії. Проект оприлюднено на сайті міністерства для надання зауважень та пропозицій.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 14.09.2021

«Волиньгаз» розпочав водневі випробування шкафних газорегулюючих пунктів

Завдяки «Волиньгазу» Волинь увійшла до п'ятірки областей, де створені водневі полігони. «Волиньгаз» уже понад рік проводить дослідження у сфері розподілу газоводневої суміші газорозподільними мережами.

На Волині почалися випробування шкафних газорегулюючих пунктів (ШГРП) виробництва РГК Продакшн для роботи із воднем. На спецполігоні «Волиньгазу» в Рожище фахівці проводять тестування трьох нових ШГРП та двох вузлів обліку газу від РГК Продакшн, у рамках програми сертифікації, необхідної для їх експорту.

Спеціалісти «Волиньгазу» під наглядом незалежних аудиторів перевіряють здатність ШГРП безвідмовно редукувати газоводневу суміш. Для цього до газорозподільної системи спецполігону підключили регулююче обладнання РГК Продакшн та заповнили його сумішшю із 20% водню та 80% природного газу.

«Волиньгаз» розпочав водневі випробування шкафних газорегулюючих пунктів «За воднем – майбутнє. Ми знаємо, що в країнах Європи суміші водню із природним газом вже використовують у проектах із опалювання деяких житлових комплексів. Ми почали випробування українського газорегулюючого обладнання

європейського зразка для відповідної сертифікації, яка підтвердить його готовність працювати з воднем. Випробування дадуть можливість оцінити здатність роботи обладнання на водневих сумішах різних концентрацій», – повідомив голова правління «Волиньгаз» **Мирослав Коротя**.

«Волиньгаз» уже понад рік проводить дослідження у сфері розподілу газоводневої суміші газорозподільними мережами. Компанія бере участь у водневих дослідженнях РГК у рамках європейської ініціативи Green Deal. Мета цього проекту – підготувати газорозподільні мережі до редизайну із можливістю роботи з чистими видами енергії, зокрема, воднем.

Завдяки «Волиньгазу» Волинь увійшла до п'ятірки областей, де створені водневі полігони (це також Житомирська, Івано-Франківська, Дніпропетровська та Харківська). 17 працівників компанії «Волиньгаз» торік пройшли навчання та атестацію, щоб отримати допуск до роботи з газоводневими сумішами.

Досліди РГК допоможуть з'ясувати, чи достатньо герметичні газові мережі для транспортування водню, оскільки щільність цього хімічного елемента менша, ніж природного газу.

«Наразі сам процес відбувається злагоджено, без збоїв. За результатами випробувань ми зробимо висновки, важливі для експлуатації мереж, як працювати з газоводневими сумішами. І висновки щодо того, який кінцевий продукт ми зможемо створити для нашого споживача», – підсумував технічний директор «Волиньгазу» **Дмитро Кукоба**.

РГК першою в Україні розпочала тестування нових видів енергії й від початку 2020 року веде системну підготовку полігонів і фахівців. Випробування водню та його сумішей з природним газом уже відбулися на п'яти майданчиках в Івано-Франківській, Житомирській, Дніпропетровській і Волинській областях.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 14.09.2021

Україна потребує ефективного документа для розвитку водневої енергетики

14 вересня під головуванням заступниці міністра енергетики **Юлії Підкоморної** відбулося друге засідання міжвідомчої робочої групи з розробки Водневої стратегії України. У нараді взяли участь представники Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, Держенергоефективності, Оператора ГТС України, Держводагентства, галузевих асоціацій та експерти.

Під час засідання були обговорені питання наявних водних ресурсів для виробництва водню шляхом електролізу, перспективи можливого будівництва нових продуктопроводів між Європою та Україною для транспортування водню або шляхів модернізації наявної інфраструктури ГТС.

Юлія Підкоморна відмітила прогрес у роботі групи, що дає впевненість у підготовці якісної водневої стратегії.

«Будувати нову галузь складно. Потрібно вести довгу і системну роботу, але ми на правильному шляху. Я переконана, що крок за кроком ми створимо ефективний документ для розвитку водневої енергетики України», – резюмувала заступник Міністра енергетики.

[Джерело](#)

♦ **Тарифи, ринок електроенергії**

КОРЕСПОНДЕНТ, 13.09.2021

СБ вказав Кабміну на загрозу в енергетиці

Людмила Троценко

У Світовому банку не задоволені рішенням Кабміну щодо електроенергії

Рішення влади України про зниження тарифів на електроенергію загрожує фінансовій ситуації в енергетиці, вважає віце-президент Світового банку у справах регіону Європи та Центральної Азії **Анна Б'єрде**. Про це вона сказала в інтерв'ю Інтерфакс-Україна, опублікованому в понеділок, 13 вересня.

"Ми привітали попереднє рішення уряду скасувати пільгові ціни на споживання до 100 кВт-годин на місяць. Недавнє рішення скасувати реформу і знизити тарифи на електроенергію для домогосподарств, які споживають менше за 250 кВт-годин на місяць, може поставити під загрозу фінансове оздоровлення сектора, яке ще більше послаблюється через пандемію COVID-19", - сказала вона.

У зв'язку з цим вона наголосила на важливості більшого відшкодування витрат в енергосекторі, враховуючи поточний фінансовий дефіцит галузі.

"Виходячи з аналізу СБ, тариф на електроенергію для населення потрібно поступово підвищувати до рівня, який відображає її вартість", - сказала Б'єрде.

Віце-президент СБ нагадала, що тарифи на електроенергію для населення субсидуються за рахунок цін для комерційних і промислових споживачів.

"А останнє рішення щодо тарифів може спричинити збільшення перехресних субсидій, що потенційно негативно вплине на міжнародну конкурентоспроможність енерговитратних галузей України", - зауважила вона.

Нагадаємо, нові тарифи на електроенергію діятимуть з жовтня по травень.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 14.09.2021

Шмыгаль заявляет об отсутствии оснований для роста цен на тепло и горячую воду для населения

Премьер-министр Украины **Денис Шмыгаль** заявляет об отсутствии оснований для повышения тарифов предприятий теплокоммунэнерго на тепло и горячую воду ввиду предпринятых правительством действий по долгам ТЭК и зафиксированной для них цены газа.

"Со стороны правительства предприняты все действия, чтобы этого не произошло. Мы выполняем обязательства по меморандуму, мы отдаем свыше 30 млрд грн ТЭК, чтоб навести там порядок, а также сделали цену газа без НДС 6,18 грн/куб. м, что для многих городов меньше, чем заложено в тарифах на тепло", - сказал премьер на пресс-конференции в Киеве 14 сентября.

В то же время он уточнил, что в некоторых ТЭК тариф на тепло остается на уровне **4,5-5 грн**, отметив, что в таких случаях "необходимо будет искать механизмы компенсации разницы из местных бюджетов и, возможно, из государственного".

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 27.08.2021

Міненерго розробить постанову щодо порядку видачі, використання та припинення дії гарантії походження зеленої електроенергії

Механізм видачі гарантій походження електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, сприятиме зменшенню перехресного субсидування на ринку електричної енергії.

Про це заявив перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко** під час наради щодо запровадження механізму видачі, використання та припинення дії гарантій походження електричної енергії з альтернативних джерел енергії. У нараді взяли участь представники Міненерго, Держенергоефективності, ДП «Гарантований покупець», НЕК «Укренерго».

«Запуск механізму, який дозволяє підтвердити, що електрична енергія вироблена саме із відновлюваних джерел, потенційно призведе до зниження обсягу перехресного субсидування на ринку електроенергії та тарифу на передачу НЕК «Укренерго». Гарантії походження дадуть можливість українським експортерам купувати саме «зелену» електроенергію, що, в тому числі, дозволить уникнути оподаткування на викиди CO₂ на кордоні з країнами ЄС (СВАМ)» - зазначив Юрій Власенко.

Міністерство енергетики вже розпочало роботу над розробленням відповідного проекту постанови Кабінету Міністрів, що визначено законом «Про альтернативні джерела енергії». Планується підготувати документ у найкоротші терміни, оскільки попит на такі гарантії походження вже є на ринку.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 28.08.2021

ГарПоК перерахував постачальникам універсальних послуг 250 млн грн компенсації за липень

Ярослав Маркін

Державне підприємство «Гарантований покупець» перерахувало постачальникам універсальних послуг (ПУП) майже 250 млн грн компенсації за постачання населенню електроенергії за фіксованим тарифом 1,68 грн*кВт/год. Про це йдеться у повідомленні на сайті ГарПоку 28 серпня.

При цьому, виробники, які повинні поставляти електроенергію для потреб побутових споживачів, продали підприємству 2 837 тисяч МВт*год.

У першій половині 2021 року Гарантований покупець сплатив постачальникам універсальних послуг майже 2 млрд грн. Завдяки цьому населення України може споживати електроенергію за сталими та доступними тарифами.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 30.08.2021

С новой моделью pco рынок электроэнергии должен прекратить генерировать долги – министр энергетики галущенко (интервью)

Дмитрий Кошевой, Нина Яворская

Первая часть эксклюзивного интервью с министром энергетики Украины Германом Галущенко (подается на украинском языке).

Почнемо з гучного рішення – зниження тарифу для населення на електроенергію до 1,44 грн/кВт-г за обсягів споживання 250 кВт-год на місяць. Як за такого рішення забезпечити баланс на ринку, збільшити гроші для генерації, для НЕК "Укренерго"? Воно справді здається популістським.

Цією новою моделлю ПСО ми переслідували кілька цілей відповідно до завдань, які ставив президент. Насамперед потрібно було оцінити тариф з точки зору справедливості, проаналізувати його структуру. З чого ми виходили? Якщо подивимося на складові тарифу в 1,68 грн/кВт-год – вартість виробництва, передачі, розподілу, послуг постачальників універсальних послуг (ПУП), то побачимо, що **вартість виробництва складає щонайбільше 5%**. За старої моделі ПСО на атомну генерацію відводили 15 коп./кВт-год, але проблема в тому, що вона отримувала лише 6-7 копійок. Можна написати в документах хоч 1,5 грн/кВт-год, але якщо отримуєш своїх 6-7 коп/кВт-год, то від цього нічого не змінюється. Я ще в "Енергоатомі" казав, що це історія, яка не працює.

Натомість усі говорили про фінансове ПСО, і всі наші партнери на ньому наголошували - і Energycommunity, і USAID, і МВФ. Але воно не просувалося. І наша ідея полягала саме в тому, щоб нарешті його впровадити. Воно працюватиме вперше і, безумовно, допрацюватиметься.

Але ключове зроблено – змінено підхід, державні компанії повноцінно виходять на ринок і реалізують електроенергію, і вже за рахунок зароблених коштів компенсують різницю в тарифах для населення і ринкової ціни електроенергії.

І це не лише питання комерції. Це питання енергетичної безпеки.

Наприклад, тих же операторів систем розподілу (ОСР) чи ПУП – а чи вистачить грошей "Енергоатома" і "Укргідроенерго", а якщо вони не заплатять... Гадаю, ми все владнаємо.

Ще по тарифу. Ми брали реальні розрахунки і побачили можливість знизити його на сьогодні для певної категорії населення, для тих, кому важлива підтримка держави.

Я – за ринкові відносини, я точно не комуніст, але має бути справедливість.

Якщо люди можуть платити більше, то це одна історія, і ми над цим працюватимемо, щоб надалі визначити такі категорії споживачів.

Важливість прийнятого рішення в тому, що зміна моделі ПСО на фінансову дає можливість балансувати держкомпанії.

Тобто це такий собі перехідний етап?

Так. Це певний етап. Зараз нова модель має запрацювати. Ми хотіли це зробити з 1 вересня, але це ж суттєва зміна, до якої всі без винятку мають підготуватися – і генерація, і ОСР, і ПУП. Це набір дій, які треба реалізувати, зокрема трейдерам, підрозділам...

Але скажу відверто: я впевнений у правильності цього рішення. І добре, що ми знайшли підтримку в президента. Підозрюю, що не всім воно подобається, але це теж елемент справедливості.

Ознайомитись детально з текстом інтерв'ю можна за [посиланням](#)

Інформація на цю тему – Енергореформа, 31.08.2021 «[Питаємся вернуть министерство в нормальный вид с полномочиями и возможностями - министр энергетики Галущенко](#)», Дмитрий Кошевой, Нина Яворская. Вторая часть эксклюзивного интервью с министром энергетики Украины Германом Галущенко

МІНЕНЕРГО, 30.08.2021

Дію "Чорного списку" на ринку електроенергії продовжили до 1 березня 2022 року

«Чорний список» покупців електричної енергії продемонстрував ефективність як механізм запобігання порушенням договірних умов на ринку двосторонніх договорів.

На цьому наголосив перший заступник міністра енергетики Юрій Власенко під час засідання аукціонного комітету з продажу електроенергії за двосторонніми договорами.

«З часу впровадження «чорного списку», за даними ДП «Гарантований покупець», припинилися порушення договірних умов з боку учасників ринку, які б стали підставою для внесення до цього списку. «Чорний список» показав свою ефективність як один з превентивних механізмів», - зазначив Юрій Власенко.

Аукціонний комітет прийняв рішення продовжити дію «чорного списку» до 1 березня 2022 року.

Нагадаємо, 13 липня аукціонний комітет проголосував за внесення змін до Регламенту організації та проведення електронного аукціону з продажу електричної енергії на Товарній біржі «Українська енергетична біржа».

Згідно зі змінами, продавець електроенергії отримав право ініціювати внесення до «чорного списку» покупця, який порушив взяті на себе зобов'язання за двостороннім договором купівлі-продажу електроенергії. Для цього продавець має подати обґрунтовану заяву до організатора аукціонів – Української енергетичної біржі.

Виключний список критеріїв для подання такої заяви:

- нереєстрація покупцем в системі управління ринками куплених обсягів електроенергії;
- відсутність своєчасної оплати з боку покупця (підтверджується випискою з банку);
- розірвання договору покупцем в односторонньому порядку.

Як результат – недобросовісного покупця не допускать до наступних аукціонів з продажу електроенергії впродовж 6 місяців.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 31.08.2021

Підвищення не за горами. Хто заплатить за дешеву електроенергію для населення та яка її реальна вартість?

За місяць тарифи на електроенергію для 80% українців будуть знижені. За це у підсумку заплатять державні енергетичні компанії, бізнес, а також населення, через інфляцію.

На тлі розмов чиновників енергетичного сектору про необхідність підвищення вартості електроенергії для населення уряд ухвалив політичне рішення про її зменшення.

Про те, наскільки складним та масштабним є це питання, свідчить той факт, що за останні місяці керівництво країни розглянуло більше 10 різних сценаріїв перегляду тарифів в сторону їх зменшення для кінцевих споживачів.

У підсумку влада зупинилась на фінансовій моделі, коли різницю між ринковим і встановленим тарифом на електроенергію для населення держава компенсуватиме її постачальникам живими грошима.

Як і раніше, субсидувати населення будуть за рахунок "Енергоатому" та "Укргідроенерго".

Що передбачає нова модель покладання спеціальних обов'язків, чому рішення про перегляд тарифу носить ознаки популізму та якою має бути ринкова вартість електроенергії?

Далі в статті про:

Для кого саме знижується вартість електроенергії?

Скільки насправді коштує електроенергія?

Новий ринок електроенергії: що зміниться для населення з 1 липня

Скільки сьогодні платить бізнес?

За рахунок кого буде компенсовуватися різниця?

Чому це рішення популістичне?

Прощайте, 6,99 за кубометр: що буде з цінами на газ для населення та як працюватиме річний продукт

У перспективі тарифи будуть ринковими для всіх споживачів?

[Джерело](#)

ОПЕРАТОР РИНКУ, 31.08.2021

«Оператор ринку» отримав міжнародний сертифікат на відповідність антикорупційної політики вимогам ISO 37001

Державне підприємство «Оператор ринку» успішно пройшло міжнародний аудит на відповідність системи управління щодо протидії корупції вимогам стандарту ISO 37001 та отримало сертифікат міжнародного зразка.

Аудит проводила компанія PESC Ukraine, яка є офіційним представником в Україні сертифікаційного органу PESC Group Inc - світового лідера у навчанні і сертифікації персоналу, сертифікації систем корпоративного управління і продуктів відповідно до вимог міжнародних стандартів - за підтримки USAID Проєкту енергетичної безпеки в Україні.

Нагадаємо, «Оператор ринку» працює на основі Антикорупційної програми та Антикорупційної політики. Чітке дотримання етичної поведінки всіма працівниками підприємства сприяє якісному функціоналу, підвищенню репутації та уникненню потенційних ризиків хабарництва, участі у корупційних діях, що може призвести до підриву репутації та втрати довіри до «Оператора ринку».

Задля формування у працівників підприємства сталого розуміння «нульової толерантності» до проявів корупції, Уповноваженим із антикорупційної діяльності ДП «Оператор ринку» проводиться роз'яснювальна робота. На виконання вимог антикорупційного законодавства та реалізації положень Антикорупційної програми на підприємстві проводяться антикорупційні перевірки контрагентів. Чітко визначено та регламентовано роботу з викривачами, у співпраці з відділом персоналу здійснюється перевірка кадрів.

[Джерело](#)

ЕНЕРГО БИЗНЕС, 02.09.2021

Юрій Саква: "Вырабатывать электроэнергию стало невыгодно, весь профит в торговле"

Александр Куриленко

О работе рынка электроэнергии Украины и подготовке к ОЗП

Первый заместитель председателя Всеукраинской Энергетической Ассамблеи (ВЭА) **Юрий Саква** убежден, что причина проблем на рынке электроэнергии в разбалансированном механизме ценообразования.

З професійною оцінкою стану нового ринку електричної енергії та підготовкою ОЕУ до проходження ОЗП рекомендуємо ознайомитися в інтерв'ю Юрія Сакви на сайті «Енергобізнеса».

[Джерело](#)

MIND, 02.09.2021

Кабмін схвалив положення про комісію для верифікації боргів ТКЕ за газ

Комісія проводитиме аналіз та верифікацію об'єму боргів підприємств на газовому ринку

Кабінет Міністрів ухвалив положення про територіальні комісії, які проводитимуть аналіз та верифікацію об'єму боргів підприємств на газовому ринку. Про це прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** повідомив у телеграмі.

Зазначається, що це допоможе відшкодувати заборгованість, яка виникла через різницю в тарифах на тепло та гарячу воду. Шмигаль зауважив, що реструктуризація боргів дозволить місцевій владі збалансовано розв'язати питання з тарифами на тепло та гарячу воду у власних громадах.

Пропонується, зокрема, дозволити підприємствам реструктуризувати борг за розподіл та транспортування газу з наступним списанням нарахованої пені.

Раніше повідомлялося, що Рада ухвалила закон про реструктуризацію боргів на ринку газу. Документ поширюється на відносини із врегулювання заборгованості за спожитий природний газ, послуги його розподілу та транспортування.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 03.09.2021

Енергоатом-Трейдинг суттєво збільшив обсяги продажу та доходи від реалізації електричної енергії

Енергоатом-Трейдинг у серпні 2021 року досяг найвищих показників відразу за кількома напрямками роботи на ринку.

Так, обсяг реалізації електричної енергії зріс на 12% порівняно з аналогічним періодом минулого року і становив 6,36 млн МВт-год.

За двосторонніми договорами (без урахування ПСО) продано 2,9 млн МВт-год електроенергії, і це рекордний показник для Компанії. Для порівняння: у серпні 2020-го таким чином було реалізовано в чотири рази менше – 0,7 млн МВт-год.

На ринку на добу наперед та внутрішньодобовому ринку продали 0,6 млн МВт-год на суму 1,6 млрд грн. Під час торгів було акцептовано близько 90% від заявлених обсягів, що наразі є також максимальним значенням для Енергоатома (у серпні 2020 року акцепт становив лише 32%).

Завдяки покращенню ефективності продажу електричної енергії на всіх сегментах ринку обсяг небалансів у серпні 2021 року скоротився до 2% (з 17% у серпні 2020-го), що стало найкращим показником з початку роботи нового ринку електроенергії, тобто з 1 липня 2019 року.

ДП «НАЕК «Енергоатом» у повному обсязі виконало свої соціальні зобов'язання, поставивши населенню у вересні необхідні для споживання 2,8 млн МВт-год електричної енергії.

Дохід від реалізації електричної енергії порівняно з аналогічним періодом минулого року зріс на 49% – до 6,26 млрд грн. Це також найкращий результат у ринковій історії Компанії.

«Оцінюючи підсумки роботи за останні місяці, можна констатувати, що в торговельній діяльності нам вдалося зберегти позитивну динаміку, на яку «Енергоатом-Треїдинг» вийшов з початку 2021 року. За багатьма показниками – обсягами реалізації за двосторонніми договорами, виручкою, відсотком акцепту на РДН/ВДР, відсотком небалансів – ми встановили свої внутрішні рекорди. І це мотивує працювати ще ефективніше», – зазначив віцепрезидент ДП «НАЕК «Енергоатом», т.в.о директора ВП «Енергоатом-Треїдинг» Хартмут Якоб.

Він наголосив, що «завдяки активній позиції Міненерго та оперативним змінам правил ринку, ухваленим Регулятором, вдалося стабілізувати цінову ситуацію на ринку, що сприятиме належній підготовці виробників електричної енергії до осінньо-зимового максимуму навантажень».

[Джерело](#)

НКРЕКП, 09.09.2021

Регулятор виступає за подальшу лібералізацію ринку електроенергії та посилення конкуренції на ньому

9 вересня 2021 року відбувся онлайн-брифінг НКРЕКП на тему: «Кроки Регулятора щодо лібералізації ринку електричної енергії» (<https://www.youtube.com/watch?v=3cAQYw3-I4Q>).

Під час заходу Член НКРЕКП **Дмитро Коваленко** виступив з доповіддю та представив презентацію, яка демонструвала рішення Регулятора щодо врегулювання ситуації на ринку електричної енергії, які були прийняті протягом останніх місяців, а також їх наслідки.

Зокрема, він детально прокоментував кожне з вказаних рішень Комісії, пояснив мотиви та обґрунтував необхідність їх прийняття, наголосив на тому, яким чином вони вплинули на цінову ситуацію на ринку в торговій зоні Об'єднаної енергосистеми України (ОЕС). Також Д.Коваленко відповів на питання, які ставили зацікавлені учасники онлайн-брифінгу.

Наприкінці брифінгу Дмитро Коваленко назвав головні завдання Регулятора на найближчий період у сфері електроенергетики, якими є:
забезпечення розвитку відкритого та прозорого ринку двосторонніх договорів;
посилення конкуренції на ринку електроенергії, зокрема, за рахунок активної участі на ньому «зеленої» генерації;
максимальне сприяння інтеграції енергосистеми України з загальноєвропейською енергосистемою ENTSO-E, зокрема, підготовка до проведення тестового режиму ізольованої роботи ОЕС.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 09.09.2021

Із вересня вся електроенергія має продаватися на біржі – регулятор

Із 1 вересня 2021 року всі виробники зобов'язані продавати електроенергію на біржі

Про це під час брифінгу повідомив член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), **Дмитро Коваленко**.

У НКРЕКП вважають, що такий підхід спростить постачальникам доступ на ринок. Норма буде діяти до березня 2022 року, але регулятор розраховує на продовження її дії.

Як повідомлялося, у липні НКРЕКП почала розслідування поведінки учасників ринку електроенергії на ринку "на добу наперед" (РДН). Крім того, Антимонопольний комітет (АМКУ) за власною ініціативою розпочав розслідування наявності чи відсутності ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції на ринку електроенергії.

Причиною розслідувань стало різке зменшення ціни на електроенергію на РДН у перші дні липня через виведення попиту на ринок двосторонніх договорів (РДД).

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.09.2021

Повышают price caps в Бурштынском острове нецелесообразно – член НКРЭКУ

Повышение предельных максимальных цен (price caps) на рынке "на сутки вперед" и внутрисуточном рынке в торговой зоне "Бурштынского острова" до уровня, действующего в зоне Объединенной энергосистемы (ОЭС) Украины нецелесообразно, – сказал член Нацкомиссии, осуществляющей госрегулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) **Дмитрий Коваленко** на брифинге 9 сентября.

По его словам, "Бурштынский остров", до повышения предельных максимальных цен на РСВ в ОЭС Украины, работал на общих price caps, при этом цены на электроэнергию в острове были выше, чем в ОЭС, по причине **отсутствия конкуренции**.

"Существует безусловно такая опция, что там (в "Бурштынском острове" – ЭР) в определенные периоды действует открытый рынок с определенными

технічеськими обмеженнями, и конкуренцію внутрєнним виробителям можуть скласти експортно-импортнє операції. Однак констатує той факт, що **цена там завжди була вище, чєм в ОЕС України**", – зазначив член НКРЄКУ.

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 13.09.2021

За 8 місяців 2021 року обсяг експорту електроенергії перевищив імпорту у понад 2,4 рази

Імпорту електроенергії, починаючи з квітня 2021 року, залишається на надзвичайно низькому рівні. Водночас у серпні він збільшився у порівнянні з червнем-липнем та практично досяг рівня, що був у травні. Загалом даний показник становив 27,1 млн кВт·год.

Експорт електроенергії дещо знизився у порівнянні з липнем та склав 344,1 млн кВт·год, що в 12,7 рази більше за обсяги імпорту. Таке співвідношення пояснюється тим, що в серпні 2021 року електроенергія імпортувалася лише з однієї країни ЄС та його відсутністю в торговій зоні «ОЕС України» (з Росії, Білорусі та Молдови).

За 8 місяців 2021 року обсяг експорту електроенергії перевищує імпорту у понад 2,4 рази — 2 475 млн кВт·год проти 1 014 млн кВт·год.

Імпорту електроенергії. Обсяг імпорту в серпні 2021 року склав 0,2% від загального електроспоживання (брутто) або 5,9% від загального споживання в торговій зоні «острів Бурштинської ТЕС». Імпорту електроенергії в торгову зону «ОЕС України» був відсутній відповідно до рішення НКРЕКП (постанова №853 від 26 травня 2021 року).

Загалом імпорту електроенергії здійснювався після 8 серпня і лише зі Словаччини в «острів Бурштинської ТЕС». У порівнянні з липнем 2021 року, загальний обсяг імпорту збільшився у 21,9 рази з 1,2 до 27,1 млн кВт·год.

Загалом за 8 місяців 2021 року найбільше електроенергії було імпортовано з Білорусі — 522,6 млн кВт·год (51,5% від загального обсягу) та Словаччини — 285,4 млн кВт·год (28,1%).

Експорт електроенергії. Експорт електроенергії у серпні 2021 року в порівнянні з попереднім місяцем знизився на 6,1% з 366,3 млн кВт·год до 344,1 млн кВт·год. Так у порівнянні з липнем 2021 року експорт з «острова Бурштинської ТЕС» знизився на 21,2% з 245,8 млн кВт·год до 193,8 млн кВт·год. Зменшення відбулося за всіма напрямками: в Угорщину — на 13,4%, Словаччину — на 66% та Румунію — на 22%.

Водночас експорт з ОЕС України в порівнянні з попереднім місяцем навпаки збільшився на 24,7% з 120,5 млн кВт·год до 150,3 млн кВт·год. Причиною цього є значне зростання обсягів експорту до Польщі на 36,5%. Тоді як у Молдову експорт збільшився лише на 0,4%.

Загалом за 8 місяців 2021 року найбільше було експортовано електроенергії до Угорщини — 1 101,8 млн кВт·год (46,1% від загального обсягу) та Польщі — 644,8 млн кВт·год (27%). Ще 414,7 млн кВт·год було експортовано до Румунії (17,4%).

[Джерело](#)

♦ Підготовка до ОЗП 2021/2022

САЙТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, 28.08.2021
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №452/2021

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері"

Відповідно до статті 107 Конституції України **постановляю:**

1. Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері" (додається).

2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 28 травня 2015 року № 298 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року "Про стан виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 року "Про стан забезпечення енергетичної безпеки держави та невідкладні заходи щодо сталого проведення опалювального сезону 2014/15 року" та додаткові заходи для гарантованого забезпечення вітчизняних споживачів енергоносіями".

3. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

4. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

28 серпня 2021 року

[Джерело](#)

БИЗНЕС ЦЕНЗОР, 26.08.2021

Дефіцит вугілля в Україні.

На кому відповідальність за можливі віялові відключення взимку?

Вікторія Войціцька

Що може зробити Держава для того, щоб забезпечити стале проходження складного опалювального періоду 2021-2022 років?

Електростанції України катастрофічно відстають від графіка накопичення вугілля на складах. Станом на середину серпня, менше ніж за два місяці до початку опалювального сезону, на складах було на 38,8% менше плану.

Це рівно у 3 рази менше, ніж на той самий період минулого року. Ситуація загрозлива, а її небезпечність очевидна навіть для нефакхівців. Подивіться хоча б на красномовну графіку Укренерго.

Давайте спробуємо зрозуміти, хто винен і що робити.

Хто відповідає за накопичення вугілля? Той, хто його спалює – тепла енергогенерація.

2/3 теплової генерації України належить компанії ДТЕК **Ріната Ахметова**. Державну політику у галузі розробляє і реалізує Міненерго, яке з квітня очолює **Герман Галущенко**.

Що з ресурсами генерації для накопичення вугілля? У генерації є два джерела коштів, отримуваних з ринку, які можна витратити для придбання вугілля.

По-перше, це експортна виручка за електроенергію, продану за кордон. Починаючи з березня основний, європейський, напрямок експорту української електроенергії стабільно забезпечує експортерів Бурштинського енергоострову, об'єднаного з Енергосистемою Європи, значними прибутками.

Експортні потужності щогодини складають здебільшого кілька сотень мегават, в окремі години досягаючи 500-600 МВт.

До 90% генерації Бурштинського острову і, відповідна частка експорту припадає на Бурштинську ТЕС, що належить компанії ДТЕК Ахметова.

Тобто свої мільйони доларів від експорту ДТЕК вже заробив і продовжує заробляти.

Другим джерелом коштів теплової генерації є виручка за договорами з українськими споживачами електроенергії.

Тут у генерації теж все не так погано. Наприкінці липня НКРЕКП підвищила максимально можливі ціни на основному ціноутворюючому сегменті ринку – ринку "на добу наперед" з 2,656 грн за кВт-г до 4,0 грн за кВт-г у найдорожчий денний час.

І, о диво, ціни для споживачів відразу злетіли до максимальних 4 грн/кВт-г протягом значної частини кожної доби!

Думаєте, додатково зібрані зі споживачів мільйони пішли на закупівлю вугілля на склади? А от і ні.

Подивіться на графік – з початку серпня кількість запасів лише зменшилася і станом на 25 серпня складає лише 31% від обсягу минулорічних запасів на цю саму дату.

Якщо можновладці дають тепловій генерації заробляти додаткові кошти, а ця генерація їх витрачає явно кудись не туди, то постають питання, де кошти і чим керуються такі можновладці?

Кошти варто було б пошукати у колишніх російських власників проданих ДТЕКу обленерго, про купівлю останнього з яких, "Кіровоградобленерго", ДТЕК повідомила нещодавно.

На цьому фоні дивує бездіяльність влади.

До реального ризику фізичного припинення постачання в Україну газу, на яке ми, на жаль, можемо впливати дуже обмежено, хтось (таке враження, свідомо) додає ризик дефіциту вугілля під час осінньо-зимових піків споживання.

З такими підходами частина українців може замерзнути, частина – потерпатиме від віялових відключень. Яка доля чекає на бізнес за таких умов навіть страшно уявити.

Замість того, щоб прикриватися пустопорожніми рішеннями про підвищення планів, профільним чиновникам слід було своєчасно ухвалювати і виконувати (!) рішення про створення під державним контролем мінімально необхідних запасів і газу, і вугілля.

Чи пізно робити запаси зараз? Не пізно. І якщо масштабну закупівлю газу по \$600 за тисячу кубів Україна самотужки не потягне, то знайти спосіб змусити теплову генерацію у прискореному режимі наповнити склади ТЕС і ТЕЦ Держава просто зобов'язана.

Якщо комусь здається, що важелів для цього в межах контролю за

дотриманням електростанціями ліцензійних умов недостатньо (хоча, на моє переконання, цілком достатньо), існує інший спосіб.

Про нього ми почали дискутувати ще у Верховній Раді минулого скликання. А саме: **перебирання Державою повноважень з управління об'єктами критичної інфраструктури приватної власності у періоди масштабних загроз виникнення кризових ситуацій.**

Це нормальна міжнародна практика. І це, як на мене, ледь не єдиний спосіб повернути до тями знахабнілого від безкарності головного енергоолігарха країни.

М'яч на стороні влади. Потрібно лише вирішити, за яку команду вона грає – за свій народ, чи своїх олігархів.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 27.08.2021

Створено міжвідомчу робочу групу для координації та моніторингу накопичення вугілля

До складу групи увійшли представники Міненерго, Мінекономіки, Мінфіну, Мінінфраструктури, Фонду держмайна, керівництво компаній АТ «Укрзалізниця», ПАТ «Донбасенерго», «Центренерго», ТОВ «ДТЕК».

Перше засідання міжвідомчої робочої групи з координації та моніторингу постачання вугільної продукції відбулося 27 серпня під головуванням міністра енергетики Германа Галущенка.

«Маємо працювати в режимі day-by-day для оцінки ситуації та координації дій щодо накопичення вугілля, аби пройти цей опалювальний сезон без жодних порушень безпеки постачання електричної енергії споживачам» - зазначив Герман Галущенко.

Ближчим часом буде запроваджено уніфіковані звітні форми для збору та аналізу інформації щодо стану забезпечення вугільною продукцією.

Вугледобувні підприємства і компанії теплової генерації мають щоденно інформувати Міненерго щодо планових та фактичних обсягів видобутку вугілля, запасів на складах вуглевидобувних підприємств, обсягів постачання на ТЕС та ТЕЦ і стану накопичення вугілля на складах теплової генерації (обсягів постачання (факт/план), в тому числі – імпорту, спрацювання вугілля, запасів на складах).

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 27.08.2021

Плановий імпорт вугілля центренерго розпочнеться поставкою з США

ПАТ «Центренерго» узгодило постачання вугілля із США в обсязі 37,5 тис тонн. Постачальником вугілля стане американський виробник Hamilton mine US. Поставку продукції здійснить міжнародний трейдер Trafigura.

Це один з варіантів забезпечення теплової генерації вугіллям, які розроблялися раніше спільно із Міністерством енергетики, і зараз ПАТ «Центренерго» успішно його реалізує.

«Центренерго вже узгодило поставку вугілля зі Сполучених Штатів Америки. Такі завчасні дії дають впевненість, що ми пройдемо стабільно опалювальний сезон» - наголосив заступник міністра Олексій Кураков.

Міненерго нещодавно оновило графіки накопичення вугілля. Для стабільного проходження осінньо-зимового періоду на складах ТЕС і ТЕЦ має бути накопичено понад 3 млн тонн вугілля. Теплова генерація має забезпечити необхідні запаси за рахунок як українського вугілля, так і імпортованої продукції.

[Джерело](#)

OILPOINT ,06.09.2021

В Госенергонадзоре назвали главную причину аварийных остановок ТЭС

Государственная инспекция энергетического надзора Украины по итогам проведенных мероприятий констатировала, что на многих ТЭС основной причиной отказов оборудования является невыполнение в полном объеме ремонтных работ.

Об этом говорится в сообщении Госенергонадзора.

«С каждым годом на объектах теплоэлектрической генерации происходит неуклонное уменьшение обязательных, регламентированных нормативно-технической документацией, объемов работ. Речь идет прежде всего о таких работах, как: восстановление зажигательных поясов, обмуровки, уплотнения топок и газоходов котлов, замена брони, подшипников, шестеренок и тому подобное», — сказано в сообщении.

Отмечается также, что за текущий год рекордное количество блоков тепловых электростанций вышло в аварийный ремонт. По информации оператора системы передачи, максимально одновременно таких энергоблоков было 20, а недополученная из них мощность достигла 5,5-6,5 ГВт.

Как сообщал OilPoint, министр энергетики **Герман Галущенко** признал, что государственное «Центрэнерго» не имеет средств для закупки достаточных объемов угля на зиму и предложил привлечь для этого кредиты госбанков, либо провести закупку импортного угля для госкомпании за счет «Нафтогаза Украины».

[Джерело](#)

ЕНЕРГОБИЗНЕС, 08.09.2021

Невидимый запас

Алла Еременко

Цены на газ бьют рекорды, а украинские ПХГ становятся страховым полисом Украины в зимний период.

Нетипичная за последние 12 лет ситуация с ценами на газ и его запасами в подземных хранилищах (ПХГ) Европы и "Укртрансгаза" в сезон 2019/2020 зеркально обернулась накануне отопительного сезона 2021/2022.

И в Европе, и в Украине цены на газ, с одной стороны "подогреваемые" "Газпромом", с другой — в результате манипуляций Еврокомиссии с политикой консервацией климата и экологическими налогами, не снизились после отопительного сезона и пока продолжают бить рекорды. Вследствие также и этого фактора на УЭБ 2 сентября цена газа на сентябрь возросла до 20 100 грн/тыс куб м и предложенные 50 тыс куб м были проданы!

Основной причиной увеличения цен на газ в Украине эксперты называют рост котировок на европейских хабах. Причин тому несколько: с 1 сентября транзит

российского газа через Украину снизился на 15 млн куб м в сутки, сокращены поставки по газопроводу "Ямал-Европа" — с 2.5 до 2.1 млн куб м в час. Росту цен способствовало прекращение отгрузки с LNG-терминалов США в связи с угрозой урагана Ida в районе Луизианы (где еще помнят последствия урагана "Катрин"). К тому же Бразилия планирует увеличивать импорт американского LNG, что может способствовать созданию еще большего дефицита на рынках Европы и Азии.

Запасы газа в хранилищах Европы на минимальном уровне, в Британии рассматривают вариант максимального сокращения подачи газа в пиковые периоды для крупных промышленных компаний, которые не закупают газ, и считают, что аналогично поступят и европейские поставщики газа. Что касается уровня закачки в ПХГ ряда европейских стран, то самый высокий он в Польше — 91.1% и самый низкий в Австрии — 46.4%, как свидетельствует презентация "Укртрансгаза".

Украинские ПХГ трейдеры также не торопятся заполнять — дорого, непредсказуемо для игры "вдолгую".

Значит ли это, что "подземки" пусты? Готовы ли и насколько украинские ПХГ к отопительному сезону 2021/2022? Оператор ПХГ Украины "Укртрансгаз" не только рассказал, а и продемонстрировал журналистам 1-3 сентября на примере трех подземных хранилищ газа во Львовской и Ивано-Франковской областях насколько и как он готов к сезону 2021/2022.

Далее в статье:

Сергей Перелом, исполняющий обязанности генерального директора АО "Укртрансгаз" — Оператора подземного хранения газа (ПХГ) – о хранении газа, подготовке к зиме и стратегических перспективах: ***"Роль ПХГ возрастает. Нам есть что предложить клиентам"***.

Перестраховываясь на случай очередного повторения "газовой войны" с окончанием десятилетнего контракта на транспортировку российского газа через территорию Украины, европейские компании и "Газпром" по максимуму заполнили свои и украинские ПХГ в сезон закачки газа 2019/2020 гг. Украинские "подземки" были заполнены в 2019 г. почти на 22 млрд куб м газа, в сезон 2020 г. — на 28.3 млрд куб м. Причем 10 млрд куб м из них принадлежали нерезидентам.

В силу стечения различных факторов (прежде всего сравнительно теплой зимы, подписания нового договора на транспортировку газа между НАК "Нафтогаз Украины" и "Газпромом" на 2020-2024 гг.) Украина входила в отопительный сезон с 21.8 млрд куб м в 2019-м и 28.3 млрд куб м в 2020-м. В 2013-2018 гг. запасы газа колебались на уровне 14.5-17.1 млрд куб м (см. рис. 1).

Владимир Рудко, главный инженер АО "Укртрансгаз", о технической и технологической готовности ПХГ к сезону 2021/2022 и модернизации системы подземного хранения: ***"ПХГ "Укртрансгаза" готовы справиться с любыми нагрузками"***.

[Джерело](#)

МІНЕНЕНРГО, 08.09.2021

Цієї зими атомна генерація працюватиме щонайменше 14-ма енергоблоками

За необхідності будуть запуснені всі 15 енергоблоків.

На цьому наголосив перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко**

під час форуму «Спекотна осінь: як зробити тарифи економічно обґрунтованими для операторів системи розподілу та постачальників універсальних послуг в Україні?», організованому Energy Club.

«Осінь-зимовий період 2021/22 – важливий з огляду на те, що під час нього українська енергосистема має пройти тестовий період роботи в ізолюваному режимі, коли Україна буде від’єднана від інших енергосистем. Це необхідно для позитивного рішення щодо синхронізації з ENTSO-E» - зазначив Юрій Власенко.

Для сталого проходження ОЗП Міненерго спільно з генерацією узгодило графіки ремонтів обладнання таким чином, аби забезпечити стабільну роботу системи та безперебійне електропостачання.

«Ми вживаємо всіх необхідних заходів, пропрацювали ремонтні кампанії генеруючих підприємств. Ми розраховуємо, що протягом осінньо-зимового періоду працюватиме більшість енергообладнання. Так, 14 атомних енергоблоків працюватиме цієї зими, у разі потреби – включимо 15-й», - зазначив Юрій Власенко.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 09.09.2021

Міненерго ініціювало актуалізацію планів підготовки теплової генерації та вуглевидобувних підприємств до опалювального періоду

Сьогодні під головуванням першого заступника міністра **Юрія Власенка** та за участі профільного заступника **Олексія Куракова** відбулася чергова селекторна нарада щодо підготовки теплової генерації до осінньо-зимового періоду та стану накопичення запасів вугілля.

«Ми проаналізували прогнозу структуру виробництва електричної енергії та обсягів постачання вугільної продукції. За базовим сценарієм проходження ОЗП передбачається збільшення обсягів виробництва на ТЕС на 600 млн кВтгод, або на 4%. Зараз необхідно нарощувати обсяги постачання вугілля, в першу чергу – за рахунок власного вуглевидобутку» - зазначив Юрій Власенко.

Учасники обговорили поточну ситуацію і відзначили, що зараз немає проблеми з відвантаженням вугілля. Є відставання від планів накопичення, пов’язане з фінансовою незбалансованістю компаній, що викликана літньою кризою на ринку електроенергії, але компанії планують поступово нарощувати імпорту вугілля.

«Компанії теплової генерації і вуглевидобувні підприємства мають актуалізувати свої плани відповідно до реальних можливостей, а також відзвітувати щодо виконання плану за минулий місяць та надати інформацію для аналізу до міністерства» - зазначив Олексій Кураков.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 14.09.2021

Шмигаль: Україна технічно готова до опалювального сезону на 90%

А місцева влада має взяти відповідальність за тарифи та шукати компенсатори. Для цього, за словам прем'єра, місцеві бюджети мають значний ресурс.

Підготовка до опалювального сезону триває згідно з графіком, а тарифи у сфері теплопостачання — це зона відповідальності органів місцевого самоврядування. Про це на прес-конференції 14 вересня повідомив прем'єр-міністр **Денис Шмигаль**.

"У газових сховищах закачано 18 млрд кубометрів газу — це показник більше середнього за останні 10 років на цей період. Ми очікуємо збільшення запасів до 19 млрд і більше кубометрів газу", — зазначив Денис Шмигаль, говорячи про підготовку до опалювального сезону.

Прем'єр-міністр підкреслив, що Уряд також докладає максимум зусиль, щоб тарифи на теплопостачання та водопостачання не збільшувались і залишились на тогорічному рівні. Зокрема, теплокомуненерго запропонована ціна на газ на рівні 7,44 грн.

Він наголосив, що сьогодні на світових ринках ціна на газ б'є рекорди й за деякими договорами вже перевищує 700 доларів за 1000 куб. м. Водночас Уряд та НАК "Нафтогаз", як державна компанія, виступає гарантіями того, що ціна на газ для населення не зміниться і буде лишатися на рівні, зафіксованому річними контрактами. Глава Уряду нагадав, що ціна газу за річним контрактом НАК "Нафтогазу" становить 7,96 грн.

Водночас, зазначив Шмигаль, тарифи у сфері теплопостачання — це зона відповідальності органів місцевого самоврядування.

"Тарифи у сфері теплопостачання — це зона відповідальності органів місцевого самоврядування. Саме місцева влада визначає тарифи та шукає компенсатори, для цього місцеві бюджети мають значний ресурс. Цього року доходи місцевих бюджетів становлять 509 млрд грн, це майже половина від державного бюджету. Зі свого боку Уряд робить низку кроків, щоб не допустити збільшення тарифів. Зокрема, зараз працюємо над компенсацію ТКЕ різниці в тарифах", — зазначив Прем'єр-міністр.

Нагадаємо, віце-президент Міжгалузевої асоціації з розвитку систем теплопостачання "Укртеплокомуненерго" Сергій Дунайла стверджує, що такої важкої ситуації, як на сьогодні перед початком нового опалювального сезону, в Україні ще не було.

[Джерело](#)

♦ *Міжнародне співробітництво*

УНН, 30.08.2021

Україна і Польща можуть створити спільний газовий хаб

Україна та Польща розглядають можливість створення газового хабу у Східній і Центральній Європі. Про це заявив генеральний директор Оператора ГТС України **Сергій Макогон** на 24-й газовій конференції Gazterm, пише **УНН**.

Деталі. За словами Макогона, Польща має план розвитку терміналів СПГ, балтійського газопроводу і коннекторів з сусідами. Україна має в розпорядженні найбільші в Європі газові сховища і розвинену потужну газотранспортну систему, яка сполучена з сімома сусідніми країнами.

Цитата. “Наші газові ринки є найбільшими в регіоні — близько 50 млрд куб. м. на рік. З доступом до Трансбалканського газопроводу наші країни можуть створити потужний північно-південний газовий коридор, який забезпечить енергетичну безпеку усій Південно-Східній Європі”, — вважає Макогон.

Передумовами для поглиблення співпраці та посилення енергобезпеки є:

- збільшення гарантованих потужностей;
- можливість використання українських підземних сховищ;
- координація зусиль для реалізації плану декарбонізації;
- протистояння зовнішнім викликам.

Наразі головною загрозою енергетичній безпеці Східної і Центральної Європи є проект “Північний потік-2”. Оператор ГТС України наполягатиме на застосуванні вимог Третього енергетичного пакету ЄС до трубопроводу.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 31.08.2021

Енергоатом та Westinghouse підписали Меморандум про будівництво нових енергоблоків в Україні

У присутності Президента України **Володимира Зеленського** керівник ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** і президент та головний виконавчий директор компанії Westinghouse **Патрік Фрагман** підписали Меморандум про співпрацю, який передбачає розміщення реакторів Westinghouse AP1000 в Україні. В церемонії урочистого підписання документу, що відбулася в штаб-квартирі Міністерства енергетики США в м. Вашингтон (округ Колумбія) також взяли участь міністр енергетики України **Герман Галущенко** та міністр енергетики США пані **Дженніфер Гренхолм**.

Енергоатом обрав технологію компанії Westinghouse AP1000 для втілення довгострокових цілей з будівництва нових атомних енергоблоків в Україні. Цей Меморандум зміцнить обидві компанії та допоможе Україні досягти цілей декарбонізації, використовуючи чисту, надійну та доступну ядерну енергію.

Меморандум передбачає участь компанії Westinghouse в добудові четвертого енергоблока Хмельницької АЕС за технологією AP1000 та ще чотирьох

енергоблоків інших атомних електростанцій України. Загальна орієнтовна вартість проєкту близько 30 млрд доларів США.

«У довгостроковій перспективі застосування американської технології AP1000 – апробованої реакторної установки покоління III+ потужністю близько 1100 МВт із системами пасивної безпеки та унікальними особливостями з точки зору стандартизації, які дозволяють скоротити терміни і вартість будівництва, – дасть Енергоатому можливість забезпечувати найвищий рівень безпеки, надійну роботу атомної генерації, її інноваційність та дбайливе ставлення до довкілля», – заявив керівник НАЕК «Енергоатом» Петро Котін.

«Компанія Westinghouse пишається тим, що надає підтримку існуючому парку діючих українських АЕС, постачаючи свої паливо та послуги, найкращі в галузі. Ця угода ще сильніше зміцнює наші перевірені часом партнерські стосунки з Енергоатомом, – заявив президент та головний виконавчий директор компанії Westinghouse Патрік Фрагман. – Це – важливий крок до наближення майбутнього України з безвуглецевою енергетикою шляхом застосування провідного світового ядерного реактора для задоволення довгострокових потреб».

Установка AP1000 – це перевірений реактор покоління III+. Він має унікальні, повністю пасивні системи безпеки, модульну стандартну конструкцію, високу працездатність та здатність працювати в маневреному режимі. Ця технологія надає переваги в області закупівель, будівництва, ліцензування, експлуатації, технічного обслуговування та локалізації.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 01.09.2021

Україна посилить двосторонню взаємодію зі США у декарбонізації

Спільна заява двох країн передбачає посилення взаємодії у корпоративному управлінні на державних підприємствах енергетичного сектору України

Міністр енергетики України **Герман Галущенко** та міністр енергетики США **Дженніфер Гренхольм** підписали спільну заяву двох відомств щодо посилення двосторонньої співпраці у сферах енергетики та клімату. Про це повідомляє пресслужба Міністерства енергетики.

"Спільна заява передбачає посилення взаємодії у корпоративному управлінні на державних підприємствах енергетичного сектору України, зокрема, через залучення міжнародних незалежних наглядових рад. Документ фіксує готовність Сполучених Штатів допомагати Україні у розвитку більш конкурентоспроможних та прозорих енергетичних ринків, декарбонізації економіки та забезпеченні енергетичної безпеки й експортного потенціалу держави – через розробку та впровадження комплексного плану енергетичного сектору, який передбачає взаємовигідну співпрацю у сферах ядерної енергетики, сонячної та вітрової енергії, водню, накопичення енергії, уловлювання, використання та зберігання вуглецю, кібер- і фізичної безпеки, а також інших технологій", - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що реалізація Меморандуму відкриє можливість залучення інвестицій для будівництва п'яти блоків вартістю близько \$25 млрд.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 02.09.2021

НАЕК «Енергоатом» та NuScale Power підписали меморандум щодо можливості впровадження малих модульних реакторів в Україні

НАЕК «Енергоатом» та компанія NuScale Power у присутності міністра енергетики України Германа Галущенка підписали Меморандум про взаєморозуміння з метою вивчення можливості будівництва АЕС NuScale в Україні.

Відповідно до меморандуму, NuScale надаватиме підтримку Енергоатому з таких питань: експертиза технології малих модульних реакторів (ММР), в тому числі техніко-економічне обґрунтування запропонованих майданчиків; розробка термінів і проміжних результатів проєктів; дослідження витрат; технічний аналіз; ліцензування та дозвільна діяльність, а також інженерні дослідження та проєктування.

«Ми із задоволенням співпрацюємо з НАЕК «Енергоатом» з питань потенційного розгортання електростанції NuScale в Україні, – сказав генеральний директор NuScale Power Джон Хопкінс – Наші ММР продовжують викликати неабияке зацікавлення по всьому світу, і ми з нетерпінням чекаємо на можливість продемонструвати переваги цієї технології Енергоатому та народу України, які прагнуть декарбонізувати свій енергетичний сектор».

Своєю чергою керівник НАЕК «Енергоатом» Петро Котін наголосив: *«Ми раді розпочати співпрацю з американською компанією-розробником малих модульних реакторів NuScale Power. Наразі це єдина технологія, схвалена найавторитетнішим у світі наглядовим органом США. Ми розглядаємо можливість будівництва ММР для їх використання на заміну вуглецевим тепловим електростанціям та збільшення маневрових потужностей в Об'єднаній енергосистемі України. Це також дасть нам змогу зберігати і зміцнювати наші позиції у світовій атомній індустрії, розвиваючи наукоємні перспективні проєкти».*

Міністр енергетики України Герман Галущенко привітав підписання документа й зазначив: *«Це чергове свідчення того, що співпраця в енергетичній галузі – один із ключових пріоритетів стратегічного партнерства між Україною й Сполученими Штатами. Йдеться про перспективи розвитку атомної енергетики в Україні протягом найближчого півстоліття».*

У серпні 2020 року ММР NuScale увійшов в історію як перший і єдиний малий модульний реактор, який отримав схвалення проєкту від Комісії з ядерного регулювання США. А у липні 2021-го Комісія зробила вирішальний крок на шляху до будівництва та впровадження цієї технології – видала нормативне рішення щодо ліцензування проєкту NuScale. Компанія продовжує вдосконалювати програми комерціалізації своєї технології ММР, яка передбачає розвиток ланцюжка поставок, розробку стандартного проєкту АЕС та планів введення її в експлуатацію.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 02.09.2021

Україна розвиватиме ринок LNG спільно з Катаром

Серед перспективних напрямків співпраці двох держав: середньо- та довгострокові контракти LNG, будівництво заводів LNG/LPG та розвиток транспорту на природному газі, інвестиції у газотранспортну систему, нафтопереробну промисловість та український видобуток вуглеводнів.

Про це заявив заступник міністра енергетики **Максим Немчинов** під час Другого засідання Спільної комісії з економічного, торговельного та технічного співробітництва між Урядом України та Урядом держави Катар.

«LNG є одним з альтернативних напрямів постачання природного газу до України, що може забезпечити диверсифікацію поставок енергоносіїв. Це допоможе зміцнити енергетичну безпеку України після 2024 року» - зазначив Максим Немчинов.

Україна має значні перспективи розвитку ринку LNG. Зокрема, наявні реверсні поставки природного газу обсягом від 10 до 14 млрд. м³ через Словаччину, Угорщину та Польщу. У середньостроковій перспективі (5-7 років) Україна може диверсифікувати поставки газу, налагодивши поставки LNG через інфраструктуру сусідніх держав або ж розбудувавши власну інфраструктуру. **«Геополітична ситуація та зменшення обсягів транзиту змушують шукати нові напрями торгівлі та співпраці для забезпечення завантаженості власної газотранспортної системи. Саме тому, співпраця з Державою Катар в розрізі поставок LNG є важливим пріоритетом для нас»** - наголосив заступник міністра.

Він окреслив такі перспективні напрями партнерства:

- можливі варіанти заключення контрактів LNG, починаючи з 2022 року (на середньо- та довгостроковій основі);
- співпраця щодо будівництва заводів LNG/LPG та розвиток транспорту, що використовує природний газ (CNG/LNG) як паливо;
- залучення інвестицій у газотранспортну систему, нафтопереробну промисловість та український видобуток вуглеводнів.

Серед основних сфер для майбутнього партнерства України і Катару Максим Немчинов також відзначив декарбонізацію та водневу енергетику.

За результатами засідання Комісії було підписано протокол, який закріплює співпрацю України і Катару в енергосекторі, зокрема, в сфері енергоефективності, відновлюваній енергетиці, газовій галузі.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 03.09.2021

30 найактуальніших інвестиційних проєктів в українській електроенергетиці презентували в США

Очікувана вартість проєктів становить 16,85 млрд доларів.

Про це написав міністр енергетики **Герман Галущенко** на своїй фейсбук-сторінці, підбиваючи підсумки робочого візиту до США.

«Конструктивно поспілкувалися з керівництвом Ексімбанку США та Світового банку щодо залучення коштів для реалізації проєктів із розвитку української енергетики та зміцнення енергетичної безпеки. Очікувана

вартість 30 найактуальніших проєктів в електроенергетичному секторі складає 16,85 млрд доларів. Загальний інвестиційний попит на проєкти з електроенергії становить 25 млрд доларів» - зазначив Герман Галущенко.

Він додав, що проведені зустрічі з LNG Allies та DFC підтвердили, що американські компанії зацікавлені у партнерстві з Україною, адже український енергосектор має значний інвестиційний потенціал.

«Ми рішуче налаштовані його реалізувати» - наголосив міністр.

Під час візиту міністр енергетики України підписав спільну заяву з міністром енергетики США Дженніфер Гренголл у присутності Президента України Володимира Зеленського. Також Герман Галущенко провів зустрічі із заступником Міністра енергетики США Ендрю Лайтом, заступником керівника Державного департаменту Вікторією Нуланд, старшим радником державного секретаря США із енергобезпеки Амосом Хохштайном та із керівництвом Бюро енергетичних ресурсів США, а також з керівництвом компаній Westinghouse і NuScale.

Герман Галущенко анонсував продовження більш предметної дискусії з міністерством енергетики США щодо Стратегічного діалогу з питань енергетики та клімату на наступній зустрічі у Варшаві.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 03.09.2021

Україна при піддержке США намерена строить атомные станции и завод по производству ядерного топлива на базе "ВостГОКа" – депутат

Презентованный в США проект развития атомной энергетики на \$9,6 млрд включает строительство двух энергоблоков Хмельницкой АЭС и малых модульных реакторов, а также проект строительства завода по производству ядерного топлива на базе госпредприятия "Восточный горно-обогатительный комбинат".

Об этом сообщается в Телеграмм-канале народного депутата **Алексея Гончаренко** (фракция "Евросолидарность") 3 сентября.

Согласно сообщению, эти проекты входят в представленный в США в ходе визита президента Украины **Владимира Зеленского** план трансформации Украины объемом \$277 млрд.

Источник в правительстве подтвердил агентству "Интерфакс-Украина", что список проектов был подготовлен накануне визита. Однако, по его словам, "уже непосредственно в США в него могли быть внесены некоторые изменения"

Согласно перечню проектов, непосредственно проект развития атомной энергетики, рассчитанный до **2035 года, оценивается в \$9,6 млрд.**

Проект также предусматривает **поставки оборудования и технологий и ядерного топлива на украинские АЭС**, что, наряду с прибылью от инвестиций, должно быть интересно американской стороне.

Наряду с этим также представлен проект добычи урановых руд и производства ядерного топлива в Украине объемом \$1,2 млрд. Он предусматривает строительство шахты по добыче урановых руд и завода по производству ядерного топлива (топливных элементов) на базе "ВостГОКа". Реализация проекта предусматривается в период с 2022 по 2026 годы.

Как сообщала Энергореформа, в ходе визита президента Украины в США НАЭК "Энергоатом" и американская компания NuScale Power подписали меморандум о взаимопонимании с целью изучения возможности строительства в Украине малых модульных реакторов

Кроме того, "Энергоатом" и американская компания Westinghouse Electric в США подписали меморандум о строительстве в общей сложности пяти энергоблоков АЭС в Украине, стоимость проекта составит около \$25 млрд.

Меморандум предусматривает участие компании Westinghouse в завершении строительства энергоблока ХАЭС-4 и еще четырех энергоблоков на других станциях по технологии AP1000 от Westinghouse.

"ВостГЭК" – единственное в Украине и крупнейшее в Европе предприятие по добыче и переработке урановой руды. Ежегодные потребности украинских АЭС в концентрате урана составляют порядка 2,4 тыс. тонн, тогда как его внутренне производство составляет около 1 тыс. тонн.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 04.09.2021

Керівник Енергоатома відвідав майданчик з обладнанням Westinghouse у Південній Кароліні

В рамках поїздки до США керівник Енергоатома Петро Котін відвідав склади з обладнанням компанії Westinghouse Electric у Південній Кароліні, де зберігається устаткування для будівництва атомних реакторів Westinghouse. Саме це обладнання та комплектуючі планується використати для будівництва нового енергоблока на Хмельницькій АЕС за американською технологією AP1000, про що було підписано відповідний меморандум між двома компаніями.

«Ми оглянули основне обладнання реакторної установки AP1000, що вже виготовлено, зберігається на складі Westinghouse та готове до відвантаження, – розповів пан Котін. – Засвідчили, що умови зберігання задовільні та продукція знаходиться у відмінному стані. Більшість критичного обладнання зберігається під азотною подушкою. Повний комплект для реакторного острова у наявності. Таким чином ми зможемо значно скоротити терміни будівництва енергоблока, оскільки не потрібно витратити час на виробництво цього обладнання».

Під час відвідання складського майданчика Петра Котіна супроводжували керівники Westinghouse – президент з енергетичних систем Девід Дюрхем та старший віцепрезидент з торгових операцій Еліас Гедеон, а також інші офіційні представники американської компанії.

Обговорення плану будівництва енергоблока AP1000 на Хмельницькій АЕС буде продовжено з Д. Дюрхемом та Е. Гедеоном у м. Києві вже наступного тижня.

Основу співпраці між Енергоатомом та Westinghouse з впровадження технології AP1000 в Україні заклали керівники обох компаній, П. Котін та П. Фрагман, підписавши відповідний меморандум 31 серпня ц. р. у м. Вашингтон, США у присутності Президента України Володимира Зеленського.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 06.09.2021

**Інтеграція української та європейської енергосистем -
один з найважливіших факторів успіху декарбонізації, - Володимир
Бондаренко**

Державний секретар Міністерства енергетики **Володимир Бондаренко** разом з Державним секретарем при Федеральному міністерстві економіки і енергетики Німеччини Андреасом Файхтом взяли участь у відкритті онлайн-конференції з питань розвитку енергетичного сектору України, організованій Східним комітетом німецької економіки.

«На шляху до декарбонізації української економіки та енергетики ключовим інструментом є інтеграція української енергетичної системи до європейської мережі ENTSO-E. Підтримка міжнародних партнерів, а також інвестиційні проекти надзвичайно важливі для нас. Водночас від'єднання від російської енергосистеми та синхронізація з європейською піде на користь не лише Україні. Це дозволить урізноманітнити шляхи постачання енергії, підвищити гнучкість та стійкість енергетичної системи Європи та створити сприятливі умови для подальшого розвитку відновлюваної енергетики» - зазначив Володимир Бондаренко.

Крім того, декарбонізація українського електроенергетичного сектору є ключовим фактором успіху декарбонізації Східної Європи та реалізації зобов'язань України скоротити викиди.

«Декарбонізація відкриває можливості для німецьких інвесторів та виробників обладнання для відновлюваної генерації, а саме вітрової, сонячної та гідроенергетичної» - зазначив Володимир Бондаренко.

Прогнозується, що частка відновлюваних джерел енергії у 2030 році складатиме 25%. У планах - розвиток високоманеврової генерації, побудова систем управління частотою та обслуговування, розвитку розумних мереж та зменшенні втрат мережі.

За участі німецьких партнерів в Україні реалізуються два пілотні проекти щодо трансформації двох вугільних мономіст – на сході і на заході України. Перспективними для українсько-німецької співпраці є воднева енергетика, біоенергетика.

[Джерело](#)

ДТЕК, 06.09.2021

**ДТЕК долучився до інформаційної кампанії України на BBC Global News до
30-річчя незалежності України**

Міністерство закордонних справ України спільно з українськими компаніями розпочали інформаційну кампанію на BBC, метою якої є сформувати стійкий позитивний образ України.

Сукупна аудиторія BBC Global News сягає 121 мільйон людей.

Промо-кампанія України на BBC триватиме до листопада. Вона розрахована на глядачів у світових фінансових та бізнес-столицях і запускатиметься під ключові економічні події світу. Цільова аудиторія компанії – міжнародний бізнес,

потенційні інвестори, підприємці, власники міжнародних технологічних і фінансових корпорацій.

“Мільйони людей у всьому світі побачать нову Україну — країну інноваторів, інженерів, винахідників і креативних підприємців, які формують порядок денний технологічних змін не лише в Україні, а й у регіоні. У співпраці з редакторською командою BBC ми створюємо спеціальний розділ про Україну, відкрити для партнерств, інвестицій та міжнародних проєктів. Просування позитивного іміджу України за кордоном входить до шести ключових пріоритетів нашої Стратегії зовнішньої політики”, — заявив міністр закордонних справ України **Дмитро Кулеба**, анонсуючи старт кампанії.

Проєкт реалізований Українською асоціацією бізнесу і торгівлі у партнерстві з українськими компаніями Asters, Biosphere Corporation, Depositphotos, DTEK, Sigma Software Group, Smart Holding та SoftServe за підтримки Міністерства закордонних справ України.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 07.09.2021

У Міненерго визначили першочергові кроки для проходження ізольованого режиму роботи енергосистеми України в рамках підготовки до синхронізації з ENTSO-E

За участі міністра енергетики **Германа Галущенка** відбулося чергове засідання робочої групи щодо супроводження процесу інтеграції об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав – членів Європейського Союзу.

Учасники наради обговорили динаміку процесу синхронізації, стан виконання напрацьованих рішень та ключові проблемні питання, які потрібно вирішити для завершення об'єднання української та європейської енергосистем.

Зокрема, НЕК «Укренерго» представило попередні результати досліджень, проведені Консорціумом операторів системи передачі ENTSO-E щодо статичної та динамічної стійкості ОЕС України та можливості її об'єднання з енергосистемою континентальної Європи. Попередні результати дають підстави говорити, що українська енергосистема буде готова до проходження ізольованого режиму у 2022 році. Очікується, що остаточні результати звіту будуть презентовані в жовтні 2021 року.

[Джерело](#)

KHERSON.NET.UA, 07.09.2021

76 мільйонів євро інвестицій хоче вложити австралійська компанія в ветроелектростанцію на Херсонщині

Австралійська компанія CWP Global планує інвестувати величезну суму в ветроелектростанцію на Херсонщині - 76 мільйонів євро (90,2 мільйона долларів США)!

Мощність станції - 73 МВт, кількість працівників - 360 чоловік.

На данный момент международный разработчик энергетической инфраструктуры CWP Global приобрел соответствующий наземный ветровой проект.

Вчера последовало заявление, что строительные работы начнутся не ранее 2023 года.

Потенциал возобновляемой энергетики Украины и ее близость к растущему рынку Европы стали ключевыми моментами при выборе места для строительства ветроэлектростанции CWP Global, - сказал председатель компании **Марк Крэндалл**.

CWP Global хочет поддержать переход Украины от производства энергии на основе ископаемого топлива к низкоуглеродному будущему.

И также видит в нашей стране потенциал производства зеленого водорода в Западную Европу.

Австралийская компания CWP с центральным офисом в Ньюкасле основана в 2007 году. С тех пор она разработала почти 2 000 МВт проектов возобновляемой энергии. Это, кстати, и крупнейшая в Европе действующая наземная ветровая электростанция.

[Джерело](#)

MIND, 09.09.2021

Польська нафтогазова компанія PGNiG зацікавлена у видобутку газу в Західній Україні

Подібне розширення співпраці дасть можливість ставати незалежними від Росії, вважає голова уряду Польщі

Польща зацікавлена у видобутку газу в Західній Україні, що дасть можливість ставати більш незалежними від Росії у сфері енергетики. Про це під час спільної пресконференції з прем'єр-міністром України **Денисом Шмигалем** сказав очільник уряду Польщі **Матеуш Моравецький**, повідомляє «Укрінформ».

«Ми також хочемо, щоб польська нафтогазова компанія PGNiG розширювала співпрацю з українськими партнерами щодо видобутку газу у Західній Україні, що дасть можливість ставати незалежними від Росії», – зазначив Моравецький.

Він наголосив, що нещодавнє рішення суду ЄС не дозволило Газпрому монополізувати експлуатацію газопроводу OPAL (наземне продовження газопроводу «Північний потік-2»). За його словами, це допоможе спільно опрацювати механізми підтримання стратегії Польщі як газового хабу.

Моравецький також заявив, що Польща підтримує територіальну цілісність України, засуджує агресивні дії РФ в Україні та вітає започаткування «Кримської платформи».

Нагадаємо: Моравецький заявив, що інтеграція України до європейської мережі ENTSO-E є символічним приєднанням до Європи, і Польща підтримуватиме Україну на цьому шляху.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 13.09.2021

**Укргідроенерго підвищує надійність української енергосистеми:
підписано угоди між Україною та МБРР**

13 серпня в Кабінеті Міністрів України відбулося підписання кредитних угод з МБРР, Фондом чистих технологій та Угоди про грант за проектом «Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі» (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ «Укргідроенерго»).

Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** під час зустрічі з Віце-президентом Світового банку у справах регіону Європи та Центральної Азії **Анною Б'єрде** обговорив продовження конструктивної двосторонньої співпраці.

В присутності Прем'єр-міністра України та Віце-президента Світового банку у справах регіону Європи та Центральної Азії було укладено дві угоди:

Договір гарантії (Україна — Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ «Укргідроенерго») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що діє від імені Фонду чистих технологій.

Угода про позику (Проект «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку.

«Радий, що сьогодні в нас є нагода підписати дві угоди. Критично важливі проекти. Вдячний нашим міністерствам, які спільно зі Світовим банком провели роботу й підготовку цих проектів, та дякую керівникам підприємствам, які провели роботу, щоб підписання цих документів стало можливим», - відзначив Прем'єр-міністр.

Виконавцем проекту «Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі» є Укргідроенерго, яке виступило і в ролі позичальника. Так, в рамках заходу генеральний директор Укргідроенерго **Ігор Сирота** та Регіональний директор Світового банку у справах країн Східної Європи **Аруп Банерджі** підписали Угоди про позику між Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Фондом чистих технологій і ПрАТ «Укргідроенерго» та Угоду про грант. Згідно з підписаними кредитними угодами Міжнародний банк реконструкції та розвитку надав Укргідроенерго 177 мільйонів доларів США, Фонд чистих технологій виділив позику в розмірі 34 мільйонів доларів США. Також Укргідроенерго отримало грант в розмірі 1 мільйона доларів США на впровадження проекту.

Варто зазначити, що фінансування надається на встановлення 197 МВт систем накопичення енергії у поєднанні із сонячними батареями на гідроелектростанціях Укргідроенерго зокрема: Київській ГАЕС, Канівській ГЕС, Кременчуцькій ГЕС, Середньодніпровській ГЕС та Дністровській ГЕС. Загальна потужність систем накопичення на 5-ти ГЕС – орієнтовно 212 МВт, фотоелектричних установок – 64 МВт.

«Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії вирішить низку задач, які наразі стоять перед енергосистемою. По-перше, це – підвищення надійності української енергосистеми. По-друге - підтримка інтеграції Об'єднаної енергосистеми країни до Європейської мережі операторів систем

передачі електроенергії (ENTSO-E). Зазначу, що інтеграція вимагатиме значного підвищення гнучкості системи під час її ізольованої роботи до повної синхронізації, коли Україна остаточно приєднається до європейської мережі та стане її частиною. Окрім того, реалізація проекту розширить спектр допоміжних послуг, які Укргідроенерго надає на ринку електроенергії та поліпшить їх якість», - зазначив генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота.

Реалізацію проекту заплановано до 2024 року.

Нагадаємо, що 2 червня Кабмін ухвалив рішення про реалізацію проекту «Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі» (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ «Укргідроенерго»), а 30 червня у Вашингтоні Рада директорів Світового банку затвердила пакет фінансування у розмірі 212 мільйонів доларів США.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 15.09.2021

Герман Галущенко: успішна синхронізація української та литовської енергосистем з ENTSO-E забезпечить стійкість Європи проти геополітичних загроз

Сьогодні у Вільнюсі міністр енергетики України **Герман Галущенко** та міністр енергетики Литви **Дайнюс Крейвіс** провели перше засідання Робочої групи з розширення стратегічного енергетичного співробітництва між Міністерством енергетики України та Міністерством енергетики Литви.

Ключовими темами для обговорення стали енергетична безпека, декарбонізація енергетики, інтеграція енергетичних ринків України та Європи. Україна вже успішно виконала більшість технічних заходів, необхідних для синхронізації української енергосистеми з ENTSO-E.

«Україна зробила свій стратегічний геополітичний вибір – повне від'єднання від енергосистем Росії та Білорусі і повноцінна інтеграція до енергетичних ринків Європи. Синхронізація української та литовської енергосистем з ENTSO-E – це взаємовигідний процес для наших країн та ЄС, що збільшить гнучкість європейської енергосистеми та забезпечить стійкість Європи проти геополітичних загроз», - наголосив Герман Галущенко.

Учасники засідання приділили особливу увагу протистоянню геополітичним загрозам в енергетичному секторі європейського регіону.

«Литва стурбована не тільки безпекою атомної електростанції в Островці, але й її більш широким впливом на архітектуру електроенергетики в регіоні. Імпорт електроенергії з Островецької атомної електростанції у країни Балтії може перешкоджати успішному процесу синхронізації, підірвати розвиток виробничих та резервних потужностей зеленої енергії в країнах Балтії. Литва вживає всіх заходів, щоб цього уникнути», - сказав міністр енергетики Литви Дайнюс Крейвіс.

Герман Галущенко зацентрував увагу на загрозах можливого запуску «Північного потоку-2» та необхідності координації зусиль України та країн ЄС для протидії спільним загрозам.

[Джерело](#)

♦ *Кадрова політика*

ІНТЕРФАКС-УКРАЇНА, 10.09.2021

Глава "Нафтогаза" виступає за скорейшеє избрание независимых членов НС на прозрачном конкурсе

Глава правления НАК "Нафтогаз Украины" **Юрий Витренко** считает необходимым как можно скорее провести открытый прозрачный конкурс по отбору независимых членов наблюдательного совета компании.

"Если кратко: пусть уже как можно скорее будут, наконец-то, отобраны все независимые члены наблюдательного совета через открытый и конкурентный процесс, через оценку заслуг кандидатов и пользу, которую они могут принести украинскому народу", – написал Витренко в "Фейсбук" в пятницу.

При этом глава НАК не считает, что действующие независимые члены НС компании были избраны на прозрачной основе.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 12.09.2021

"Укренерго" шукає незалежних членів до наглядової ради

Оператор електромереж "Укренерго" оголосив конкурс на посади чотирьох незалежних членів наглядової ради, йдеться на сайті Міністерства економіки.

Кінцевим терміном для подання заявок є 24 вересня 2021 року.

Потенційні кандидати повинні відповідати таким вимогам:

Вища освіта, бажано в таких сферах, як "Енергетика", "Управління та адміністрування", "Економіка", "Фінанси", "Аудит", "Міжнародні відносини", "Право";

Не менше 5 років досвіду управління;

Знання національного та європейського ринку електроенергії, тенденцій та перспектив розвитку електроенергетичного сектору, розуміння специфіки європейської мережі операторів систем передачі електроенергії;

Розуміння особливостей європейських інституцій, включаючи Європейську Комісію та Енергетичне Співтовариство тощо;

Досвід взаємодії з регуляторами енергетики на національному та/або міжнародному рівнях;

Володіння українською та/або англійською мовами;

Повна цивільна дієздатність;

Відсутність непогашених судимостей;

Дотримуватися принципів неупередженості та доброчесності;

Бездоганна професійна репутація;

Кандидат не є і не був протягом останніх шести років засновником, акціонером (учасником), менеджером, невиконавчим директором наглядової ради, працівником чи представником особи, до якої Уряд України застосував санкції.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 13.09.2021

Герман Галущенко представив нового голову Держенергонагляду

Сьогодні міністр енергетики Герман Галущенко представив колективу Державної інспекції енергетичного нагляду нового керівника **Руслана Слободяна**.

«Напередодні опалювального сезону надзвичайно важливо зосередити зусилля на здійсненні перевірки реального стану енергетичного обладнання, особливо в тепловій генерації. Держенергонагляд має стати дієвим механізмом, завдяки якому держава зможе забезпечувати безпеку і стабільність роботи енергосистеми» - зазначив Герман Галущенко.

Він побажав успіхів новому очільнику інспекції і висловив готовність максимально сприяти у вирішенні проблемних питань.

Нагадаємо, 8 вересня Кабмін призначив Руслана Слободяна головою Держенергонагляду.

[Джерело](#)

MIND, 14.09.2021

Фонду енергоефективності призначили в.о. директора

Призначили Єгора Фаренюка, який зараз обіймає посаду технічного директора

Наглядова рада державної установи «Фонд енергоефективності» обрала виконуючим обов'язки директора Єгора Фаренюка, який зараз обіймає посаду технічного директора. Про це повідомляє пресслужба Фонду.

«Відповідно до рішення наглядової ради Фонду, Єгор Фаренюк буде виконувати функції очільника установи з 11 вересня до визначення переможця конкурсного добору на посаду директора Фонду та його вступу на цей пост», – йдеться у повідомленні.

[Джерело](#)

♦ *Різне. Цікаве*

БИЗНЕС ЦЕНЗОР, 25.08.2021

П'ять років енергетичної незалежності України

Спецпроект: події, що заклали підвалини енергетичної незалежності України

Більше десяти років Росія використовує газ, як політичний інструмент для досягнення власних цілей в Україні.

Користуючись ним, «північний сусід» комплектував український істеблішмент лояльними до себе людьми, вирощував «слухняних» олігархів та скуповував цілі галузі. Завдяки газу Росія вимінювала в нас стратегічні бомбардувальники та забезпечувала присутність своїх баз в Криму – саме тих баз, від яких розрослися метастази окупації в 2014 році.

У виставі під назвою «постачання братній Україні дешевого газу» було багато актів та мізансцен.

Наприклад, перекриття Росією подачі газу до України в ніч на новий 2006 рік. Сталося це через незгоду України з умовами постачання блакитного палива, яке Росія на той момент купувала в Туркменістану по \$44 за тисячу кубометрів, а нам пропонувала за «пільговою ціною» – \$250.

Потім були нові перекриття – «газова війна» 2008-2009 років, «Харківські угоди» і ще багато речей, які не хочеться згадувати, але все ж вкрай важливо пам'ятати.

Пам'ятати, щоб розуміти справжню цінність подій, які відбулися згодом та заклали підвалини енергетичної незалежності України.

Далі в статті розглянуто:

Диверсифікація постачання газу

Перемога у Стокгольмському арбітражі

Транзитний контракт з Росію 2019 року

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 30.08.2021

У Шотландії збудують ГАЕС Corrievarkie потужністю 600 МВт

У рамках проекту буде створено верхнє водосховище на пагорбах над великим прісноводним гірським озером Лох-Еріхт у центральній Шотландії. Водойма утримуватиме 22 млн м³ води після наповнення.

Більш широке впровадження проектів довгострокового накопичення енергії – таких як цей – необхідне для подальшого розгортання ВДЕ та має критичне значення для виконання зобов'язань Великобританії щодо клімату.

ГАЕС Corrievarkie допоможе компенсувати понад 83 млн тонн CO₂ за весь термін служби, а також сприятиме подальшому розвитку відновлюваної енергетики та зменшить залежність від викопного палива.

«Важко переоцінити важливість проектів тривалого зберігання енергії для Великобританії, оскільки ми бачимо посилення зміни клімату у всьому світі», – сказав Марк Вілсон, виконавчий директор шотландської

інвестиційної компанії ILI Group, що будуватиме ГАЕС Corrievarkie.

Едді Річ, генеральний директор Міжнародної асоціації гідроенергетики підтримав Великобританію на шляху декарбонізації: *«Гідроакумлюючі станції, такі як Corrievarkie, є невід'ємним елементом системи декарбонізації будь-якої країни».*

Нагадаємо, що Кабінет Міністрів України визначив перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на період до 2023 року. До переліку увійшло понад 100 проєктів, зокрема у сферах охорони здоров'я, транспорту, інфраструктури та енергетики. Серед них – низка перспективних проєктів Укргідроенерго: будівництво Каховської ГЕС-2, Канівської ГАЕС та третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5-7 гідроагрегатів, встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії Укргідроенерго, а також друга черга реконструкції ГЕС компанії.

Джерело: hydroreview.com

[Джерело](#)

DW, 30.08.2021

Венгрия согласовала с Россией условия нового контракта о поставках газа

Евгений Жуков

По новому договору Венгрия будет получать из России ежегодно 4,5 млрд кубометров газа. По словам главы венгерского МИД, цена контракта будет "намного выгоднее" нынешней, его планируется подписать в конце сентября.

Венгрия согласовала с "Газпромом" условия нового долгосрочного соглашения о поставках российского газа, которое вступит в силу с 1 октября. Об этом венгерский министр иностранных дел **Петер Сийярто** сообщил в понедельник, 30 августа, на своей странице в Facebook по итогам переговоров в Санкт-Петербурге с главой компании **Алексеем Миллером**.

По его словам, соглашение, которое планируется подписать к концу сентября, предполагает, что "Газпром" будет поставлять в Венгрию 4,5 миллиарда кубометров природного газа в год по двум маршрутам: 3,5 млрд кубометров через Сербию и 1 млрд кубометров через Австрию. Новый контракт с российским газовым монополистом рассчитан на 15 лет с возможностью изменения закупаемых объемов через 10 лет.

Петер Сийярто указал, что большая часть поставок по новому контракту будет осуществляться через новый соединительный газопровод, проходящий через Сербию, который будет введен в эксплуатацию к октябрю.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 03.09.2021

Ігор Сирота: «Відповідальне ведення бізнесу – наш пріоритет»

Укргідроенерго долучається до обговорення розвитку комплаєнс-культури в українському бізнес-середовищі в рамках стратегічного заходу «Комплаєнс як перевага відповідального бізнесу», організованого Всеукраїнською Мережею Добросовісності та Комплаєнсу UNIC за підтримки Антикорупційної ініціативи

Європейського союзу (EUACI).

Варто зазначити, що добросовісна поведінка, відповідальне ведення бізнесу, нульова толерантність до корупції, побудова ефективної системи комплаєнсу як інструменту належного корпоративного управління є необхідною умовою для досягнення успіху будь-якої компанії.

«У сучасному бізнес-середовищі комплаєнс має розглядатися як конкурентна перевага. Забезпечення правильного функціонування всіх елементів комплаєнс-системи у підсумку може надати низку прерогатив. Наявність корпоративної культури позитивно впливає на операційну діяльність та фінансові показники компанії, сприяє налагодженості бізнес-процесів. В Укргідроенерго комплаєнс допомагає нам підтримувати ділову репутацію та постійно удосконалювати власні стандарти добросовісності відповідно до кращих міжнародних практик», - зазначив генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота.

Нагадаємо, Товариство системно працює над розвитком комплаєнс-культури. На підприємстві розроблено та введено у дію Кодекс корпоративної етики, запроваджено комплаєнс-службу, метою діяльності якої є забезпечення та контроль за дотриманням стандартів корпоративного управління, ділової етики та добросовісності.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, КОЛОНКА АВТОРА, 06.09.2021

Навіщо державі знати, хто володіє енергетикою в Україні?

Чи знаєте ви, хто такі Теодорас Гаціону та Шарілаос Рафтопулус? Виявляється, ці двоє та ще декілька кіпріотів відповідають за розподіл та постачання газу 2/3 українців. Для чого потрібна прозорість у цій сфері?

Єлізавета Баданова, керівник групи з питань розвитку енергетичних ринків НАК «Нафтогаз Україна»

Віктор Курцев, юрист з питань розвитку енергетичних ринків НАК "Нафтогаз України"

Рада нацбезпеки і оборони України наприкінці серпня прийняла досить важливе рішення — проаналізувати структуру власності всіх обленерго та постачальників електроенергії для населення, щоб встановити хто є їх реальним кінцевим бенефіціарним власником.

Йдеться в першу чергу про бенефіціарів, які ховаються за сотнями компаній з різних юрисдикцій.

Навіщо державі знати, хто і які активи контролює в Україні? Та чому варто провести таку перевірку на газовому ринку України?

Далі в статті йдеться про:

За непрозорістю ховаються зловживання

Ціна "річного" тарифу: як Фірташ заробляє на державному газі завдяки "Нафтогазу"

Як ховають своїх акціонерів облгази і газзбути

Що потрібно зробити?

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 07.09.2021

Світові кліматичні цілі недосяжні без розвитку ядерної енергетики – економічна комісія ООН для Європи

Економічна комісія ООН для Європи (United Nations Economic Commission for Europe, UNECE) дійшла висновку, що ядерна енергетика може бути частиною розширеного портфеля сталих технологій із низьким або нульовим рівнем викидів вуглецю задля декарбонізації глобальної енергетичної системи та енергоємних галузей економіки. Про це йдеться в інформаційному бюлетені Комісії.

Автори документа наголошують: атомні електростанції є важливим джерелом низьковуглецевої енергії. А тому держави, що справді прагнуть досягти цієї мети, мають втілювати довгострокові програми та сприяти розробкам нових технологій у сфері ядерної енергетики.

«Ядерна енергетика є важливим джерелом електроенергії та тепла з низьким вмістом вуглецю, що сприяє наближенню вуглецевої нейтральності, – йдеться у бюлетені. – Кліматичні цілі вимагають від людства використання всіх доступних технологій. Аналіз показує, що вони не будуть досяжними без розвитку ядерної енергетики, оскільки вже тепер вона відіграє провідну роль у запобіганні збільшенню викидів».

Короткий виклад перспектив сучасних ядерних технологій – один із низки оглядів, що публікуються ЄЕК ООН з метою допомогти пом'якшити наслідки зміни клімату та прискорити впровадження низьковуглецевих технологій. Нову публікацію підготували міжнародні експерти в галузі енергетики та члени Цільової групи ЄЕК ООН з вуглецевої нейтральності.

Якби Україна взагалі не мала атомних електростанцій, щороку в атмосферу потрапляло б на 117 млн тонн, або на 30%, більше вуглецю. Загалом завдяки роботі українських АЕС вдалося запобігти викидам понад 3 млрд тон CO₂.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 07.09.2021

ЕС випустит "зеленые" облигации объемом eur250 млрд

Европейская комиссия планирует в октябре провести первую эмиссию "зеленых" облигаций, объем которых в целом достигнет EUR250 млрд.

"Намерение ЕС выпустить "зеленые" облигации в размере EUR250 млрд до конца 2026 года сделает нас крупнейшим эмитентом "зеленых" облигаций в мире. Это также выражает нашу приверженность устойчивости и ставит устойчивое финансирование во главу угла усилий ЕС по восстановлению (от последствий пандемии COVID-19 – ЭР)", – заявил комиссар ЕС по бюджету Йоханнес Хан, слова которого приводятся в официальном пресс-релизе.

Согласно сообщению, во вторник в Брюсселе одобрили механизм функционирования "зеленых" облигаций. Он должен гарантировать, что привлеченные средства будут направлены на "зеленые" проекты, и Еврокомиссия будет отчитываться об их влиянии на окружающую среду.

Как сообщалось, в июле Еврокомиссия презентовала стратегию устойчивого финансирования для борьбы с изменением климата, Европейский стандарт "зеленых" облигаций, а также приняла делегированный регламент относительно

раскрытия финансовыми и нефинансовыми компаниями информации о степени стабильности их деятельности.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 07.09.2021

У Міненерго визначили першочергові кроки для проходження ізольованого режиму роботи енергосистеми

Ярослава Денькович

В Міністерстві енергетики України відбулося чергове засідання робочої групи щодо супроводження процесу інтеграції об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав – членів Європейського Союзу, повідомляє пресслужба. Учасники наради обговорили динаміку процесу синхронізації, стан виконання напрацьованих рішень та ключові проблемні питання, які потрібно вирішити для завершення об'єднання української та європейської енергосистем. Зокрема, НЕК «Укренерго» представило попередні результати досліджень, проведених на замовлення ENTSO-E, щодо статичної та динамічної стійкості об'єднання ОЕС України з енергосистемою континентальної Європи, які підтвердили технічну спроможність такого синхронного режиму роботи.

Очікується, що остаточні результати звіту будуть затверджені до 24 вересня 2021 року. Перший заступник міністра енергетики Юрій Власенко доручив НЕК «Укренерго» прискорити розроблення Програми проведення системних випробувань в ОЕС України для ізольованого режиму. Також має бути підготовлено повний перелік генеруючого обладнання електростанцій, яке буде або може бути задіяне під час роботи енергосистеми в ізольованому режимі. «Такий документ необхідний, щоб всі учасники процесу розуміли свою роль під час проходження, могли завчасно підготуватися і забезпечити успішне виконання відповідних завдань» – наголосив Юрій Власенко. Нагадаємо, в Міненерго пропонують створити Оператора системи накопичення енергії. Раніше повідомлялося, що тестова робота енергосистеми в ізольованому режимі запланована взимку 2022 року.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 08.09.2021

Чому українці досі не мають індивідуальних лічильників газу

За 10 років українців так і не змогли повністю забезпечити індивідуальними лічильниками газу

Комерційним обліком газу в Україні охоплено 92% населення. От тільки “комерційний” не завжди означав “індивідуальний”. “Спритні” газовики скористалися моментом і встановили побутовим споживачам, які проживають у багатоповерхівках, будинкові лічильники газу замість індивідуальних. Тим самим “покрадили” статистику, але, на жаль, не ситуацію з індивідуальним обліком. Щороку відстрочуючи стовідсотковий індивідуальний облік блакитного палива, влада тим самим фактично узаконює маніпуляції та обладки на ринку газу. Крім

того, від цього потерпають споживачі, які змушені платити за “будинковий колгосп”, а значить не мають жодного резону економити дорогий енергоресурс.

“Українська енергетика” проаналізувала стан справ із обліком газу й довідалася, чому така проста річ, як індивідуальний облік, досі недоступна частині споживачів.

Далі в статті йдеться про:

Повний облік і досі лише в планах

Загальнобудинковий облік газу: законний чи ні?

Скільки коштів потрібно для індивідуальних лічильників газу?

Без лічильника газу: обрахунки за нормами споживання

Компенсація за встановлений споживачем газовий лічильник

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 10.09.2021

Лічильники тепла: від загальнобудинкових – до квартирних

Світлана Олійник

У нашій країні досі немає 100% комерційного (будинкового) обліку тепла, який мав бути запроваджений ще 2018 року

За даними Держенергоефективності, в Україні 83% житлових будинків обладнані лічильниками тепла. Більшість українців розраховується за будинковими приладами обліку. Проте фахівці та експерти стверджують, що найбільший стимул економити тепло є лише в разі індивідуального обліку та розрахунків за ним. Чи є можливість забезпечити його, якщо ти живеш у старій багатоповерхівці?

“Українська енергетика” з’ясувала, які саме прилади обліку тепла встановлюють українці та чи можуть вони платити виключно за те тепло, яке використовують.

Далі в статті розглянуто:

будинкові та квартирні теплолічильники

загальнобудинковий облік тепла

індивідуальний лічильник тепла

механічний лічильник тепла

ультразвуковий лічильник тепла

горизонтальна система опалення

вертикальна система опалення

строк служби теплолічильника

[Джерело](#)

MIND, 10.09.2021

Росія і Білорусь створять об’єднаний ринок газу в рамках союзної держави

Сторони також домовились про об’єднання ринків нафти та електроенергії

Президент Росії **Владімір Путін** за підсумками переговорів з президентом Білорусі **Олександром Лукашенком** заявив, що дві країни створять об’єднаний ринок газу в рамках Союзної держави.

«До 1 грудня 2023 року підписаний документ зі створення об'єднаного ринку газу в рамках Союзної держави. Крім того, передбачено укладення договору про об'єднання ринків нафти та нафтопродуктів, а також договору про єдиний ринок електроенергії », – цитує словам Путін Forbes.

Він також повідомив, що ціна для Білорусі на російський природний газ в наступному році збережеться на нинішньому рівні.

Загалом сторони узгодили 28 союзних програм. За словами Путіна, вони «націлені на уніфікацію законодавства Росії і Білорусі в різних областях економіки, на вирівнювання умов діяльності господарюючих суб'єктів двох країн, побудову єдиних фінансових і енергетичних ринків, транспортного простору, формування та реалізацію загальної промислової і сільськогосподарської політики».

На додачу, Росія і Білорусь перейдуть до єдиної промислової політики, загального доступу до держзакупівель і держзамовлення. Путін також не виключив, що в майбутньому буде створений союзний парламент РФ і Білорусі. При цьому, за його словами, говорити про єдину валюту двох країн рано.

Лукашенко і Путін домовились про зняття всіх корона вірусних обмежень, що стосуються авіасполучення.

Обсяг кредитів, які Москва надасть Мінську з вересня 2021 року до кінця 2022, складе близько \$ 630-640 млн, заявив Путін.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 10.09.2021

ВСУ отменил решения судов нижестоящих инстанций об освобождении "ДТЭК Захидэнерго" от уплаты тарифа на передачу при экспорте э/э

Верховный суд Украины своим постановлением от 8 сентября отменил решения Окружного административного суда Киева от 13 июля 2020 года и постановление Шестого апелляционного административного суда от 21 октября 2020 года, которыми были удовлетворены искивые требования АО "ДТЭК Захидэнерго" относительно отмены платы за передачу электроэнергии сетями НЭК "Укрэнерго" при ее экспорте.

Как говорится в постановлении Верховного суда, ВСУ тем самым **удовлетворил соответствующие кассационные жалобы** Нацкомиссии, осуществляющей госрегулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), и ЧАО "НЭК "Укрэнерго" на решения двух судов нижестоящих инстанций.

"Постановление суда кассационной инстанции вступает в законную силу со дня его принятия и не может быть обжаловано", – сообщается в документе.

Как сообщалось, АО "ДТЭК Захидэнерго" в феврале 2020 года обратилось в Окружной административный суд Киева с требованием отменить соответствующее постановление НКРЭКУ от 7 февраля 2020 года №360 "Об утверждении изменений в Кодекс системы передачи", которым была утверждена обязательная плата за передачу электроэнергии при ее экспорте...

Таким образом, согласно постановлению ВСУ, украинские предприятия – экспортеры электроэнергии обязаны оплачивать услуги НЭК "Укрэнерго" по передаче э/э и диспетчерскому управлению.

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 13.09.2021

16 вересня НКРЕКП розгляне питання прийняття постанови щодо затвердження змін до кодексу системи передачі

16 вересня о 10:00 відбудеться засідання НКРЕКП у формі відкритого слухання, в межах порядку денного якого буде розглянуто питання прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» (щодо впровадження технічних вимог до електроустановок систем накопичення енергії) (пункт 11 порядку денного).

Внесення змін передбачається, зокрема, щодо:

- вимог щодо підключення СНЕ до електричних мереж внутрішнього електрозабезпечення користувачів системи передачі;
- технічних вимог, які мають застосовуватися до такого типу обладнання;
- вимог щодо системних випробувань та експлуатації СНЕ;
- надання допоміжних послуг оператору системи передачі за допомогою СНЕ;
- порядку обміну інформацією між ОСП та користувачами системи передачі, що мають СНЕ.

На сайті Регулятора також розміщено порядок денний засідання та обґрунтування запропонованих змін.

Зареєструватися на засідання можна на офіційному вебсайті Регулятора в розділі «Реєстрація онлайн». Для всіх охочих буде доступна онлайн-трансляція на офіційному вебсайті Регулятора та каналі Youtube.

[Джерело](#)

MIND, 14.09.2021

Ціни на електроенергію в Європі злетіли до рекорду з 1999 року

Причиною стало зниження генерації вітровими електростанціями

Ціни на електроенергію в Європі різко зросли: у Великобританії ціна за мегават-годину виросла за рік майже в сім разів, до рекорду з 1999 року, пише The Bell з посиланням на WSJ і Financial Times.

Зокрема, найбільше ціни на електрику підскочили у Франції, Нідерландах і Німеччині. В останній, як зазначає FT, оптова ціна на електроенергію з постачанням на початку наступного року досягла 90 євро за один мегават на годину (близько \$106), що майже вдвічі більше за ціни на початку року.

Між тим в Британії з початку серпня ціна виросла майже втричі, а з вересня 2020 року – майже в сім разів, до 331 євро (близько \$391).

Причина зростання цін на електроенергію в Європі – зниження виробництва вітряними електростанціями в Північному морі через відсутність там сильних вітрів в останні тижні. Для компенсації втрат було задіяно електрику, що виробляється газовими і вугільними електростанціями.

Згідно з даними енергетичної компанії National Grid, у Великобританії в понеділок, 13 вересня, вітер на тлі сталої погоди забезпечував лише 4,9% вироблення електроенергії при середньорічному показнику в 18%.

Одночасно з цим в Європі виросли ціни на газ. Минулого тижня вартість газу вперше в історії перевищила \$700 за тисячу кубометрів, а станом на вечір вівторка 14 вересня жовтневий ф'ючерс на газ на нідерландському газовому хабі TTF пробив позначку в \$808.

Як пояснювали в Fitch, причиною зростання цін на газ в Європі став низький запас палива в європейських газосховищах. Виною тому були холодна зима рік тому і спекотне літо.

Запаси в підземних сховищах Європи знаходяться на рівні історичних мінімумів, а газопроводу «Північний потік 2» до початку роботи знадобиться довгий шлях погоджень в відомствах ФРН і ЄС.

У березні 2018 року ціна газу в Європі злітала майже до \$1000 за тисячу кубометрів, коли на континенті панував холодний фронт «Звір зі Сходу». Історичний рекорд ціни контракту «на день вперед» на TTF зафіксували 1 березня 2018 року – \$969 за тисячу кубометрів.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 15.09.2021

Е-Споживач: як іде створення електронного реєстру споживачів електроенергії, газу та тепла

Ярослав Маркін

Міністерство енергетики України продовжує роботу над електронним реєстром споживачів електроенергії, газу та тепла (Е-Споживач). Вже є результати за п'ятьма напрямками у його створенні. Про це розповів заступник міністра енергетики **Євген Владіміров** на ток-шоу Energy Freedom, організованого Energy Club.

Владіміров перерахував, які саме «перемоги» вже є: Енерго-споживач в «Дії» Міністерство енергетики планує включити функціонал мобільного додатку «Енергетика онлайн» до державного сервісу «Дія». «Наразі ми провели технічну експертизу додатку «Енергетика онлайн» і ведемо переговори щодо його передачі НКРЕКП, та використання бек-енду цього додатку в тій самій «Дії». ... Актуальні тарифи на газ, на електрику – це інформація, яка вже корисна. І коли ця інформація з'явиться в «Дії» або в додатку Міністерства енергетики, вона отримає більш широку аудиторію», – сказав Владіміров.

Українці зможуть отримувати електронні платіжки у своєму електронному кабінеті. Це можливо завдяки закону про режим paperless, який почав діяти 24 серпня 2021 року. Це дозволить зберегти гроші, які постачальники послуг витрачають на розсилку платіжок через Укрпошту.

[Джерело](#)

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент –
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07

ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>